

**ЛОКАЛНИ АНТИКОРУПЦИЈСКИ ПЛАН
ОПШТИНЕ ВРЊАЧКА БАЊА ЗА ПЕРИОД 2019.
– 2022.ГОДИНЕ**

(н а ц р т)

Врњачка Бања, мај 2019.године

1. Увод

Акциони план за преговарање Србије о чланству у Европској унији за Поглавље број 23, усвојен на седници Владе Србије 27. априла 2016. године, предвиђа јачање превентивних антикорупцијских механизма на нивоу локалне самоуправе, која је у препоруци из Извештаја о скринингу идентификована као једна од области посебно осетљивих на корупцију. Овим документом је предвиђено да градови и општине усвоје и примене **локалне акционе планове за борбу против корупције**, односно **локалне антикорупцијске планове** (у даљем тексту ЛАП). Ови планови представљају документе у којима се идентификују надлежности, области, процеси и процедуре ризични за настанак различитих облика корупције и којима се предлажу начини за управљање овим ризицима, односно начини за њихово отклањање. Применом локалних акционих планова и успостављањем адекватних механизма за праћење њиховог спровођења, јединице локалне самоуправе (ЈЛС) јачају своју отпорност на настанак корупције, на неправилности и злоупотребе јавних ресурса, односно јачају своје капацитете за заштиту, заступање и остваривање јавног интереса локалне заједнице.

2. Начела и вредности на којима треба да се заснива ЛАП, процес његовог усвајања, примене и праћења

ЛАП је **превентивни антикорупцијски механизам и механизам за увођење начела доброг управљања и добре управе** у рад органа и служби ЈЛС и других органа јавне власти који на локалном нивоу задовољавају потребе и интересе локалног становништва и локалне заједнице. Постоји више приступа и концепата у изради локалних стратешких и планских докумената у области борбе против корупције, који могу имати различите иницијаторе, различите полазне основе и претпоставке, различита исходишта и ефекте. ЛАП који се предлаже заснован је на **идентификовању нормативних, институционалних, организационих и практичних ризика за настанак корупције и на спровођењу мера за њихово отклањање**, односно на отклањању узрока за настанак корупције, злоупотреба и неправилности и отклањању лошег управљања у најширем смислу речи. Сврха овог документа, односно његовог усвајања, ефикасне примене, конзистентног праћења и мерења ефеката јесте да јединице локалне самоуправе учини отпорнијим и осетљивијим на коруптивне ризике који постоје у оквиру у ком локална самоуправа остварује своје надлежности, односно да у перспективи утиче на смањење корупције.

Узроци корупције су различити и вишеструки. Они настају у одређеном конкретном друштвеном, политичком и правно-институционалном контексту, односно на одређеним степенима развоја друштвене и личне одговорности и интегритета. Са променама ових околности, мењају се и узроци и појавни облици корупције, еволуирају у своје перфидније и сложеније форме, што захтева стално и не увек једноставно и лако трагање за мерама којима се конкретни узроци и облици корупције могу открити, процесуирати или спречити. На овај начин треба разумети и ЛАП, као само један од могућих и садашњем степену развоја прилагођених антикорупцијских алата на локалном нивоу власти, који не може и неће једном и за свагда решити проблем корупције, али који, уколико се добро разуме, искрено прихвати и адекватно примени, може значајно утицати на процес решавања проблема корупције. Осим тога, ЛАП треба посматрати као „живу материју“ и као документ који представља тренутни пресек стања који зависи, пре свега, од актуелног правног оквира, који је подложен честим изменама и који се може променити већ од његовог усвајања.

ЛАП полази од одређеног разумевања коруптивних ризика, односно циљеви који су у њему дефинисани треба да представљају пожељно будуће стање у ком су ти ризици отклоњени или макар сведени на минимум. Због тога ћемо их овде укратко побројати и описати, јер ће то олакшати разумевање циљева ЛАП-а, који су често дефинисани као антипод овим ризицима. Реч је о следећим појавама које су заједничке целом јавном сектору, односно које се могу идентификовати и на локалном нивоу власти, а које када се

утврде, представљају неке од основних **начела** за превенцију корупције. Реч је о следећим појавама:

- постојање превеликих и/или непотребних дискреционих овлашћења у којима орган, служба, тело или службеник ЈЛС доноси одређену одлуку, односно одсуство јасних, прецизних и унапред утврђених услова, критеријума и мерила за доношење одлуке. Дискрециона овлашћења у доношењу појединачне одлуке нужно морају да постоје, али је питање каквог су она карактера и да ли су и на који начин ограничена. Другим речима, уколико та овлашћења нису ограничена и унапред позната свим учесницима једног процеса доношења одлуке, она врло лако могу довести до корупције. Због тога ће се значајан број циљева у ЛАП-у односити на потребу и значај смањења дискреционих овлашћења, односно на увођење услова, критеријума и мерила за доношење одлуке у најразличитијим областима.
- одсуство јавности рада, односно одсуство транспарентности у раду; корупција настаје углавном тамо где не постоји могућности да се она открије, да се о њој сазна и да се због тога доживи осуда било које врсте (друштвена, морална, политичка или правна). Као што је одсуство јавности рада потенцијални узрок или околност која погодује настанку корупције, тако се и повећање јавности рада увек и изнова јавља као неопходна мера за превенцију корупције. Због тога ЛАП-а садржи велики број таквих мера, јер јавност рада није нешто за шта се може рећи да се једном и заувек достиже, већ се као начела увек изнова осваја и проширује у односу на актуелни степен развоја и институција и критичке јавности.
- одсуство одговорности („полагања рачуна“) за рад, које у себи може садржати, на пример, следеће елементе: одсуство образлагања донете одлуке, одсуство могућности преиспитивања донете одлуке, одсуство извештавања о раду и одговарања за свој рад и слично („одговорност“ у ширем смислу речи, енгл. *accountability*), као и одсуство моралне, политичке, дисциплинске, прекршајне или кривичне одговорности („одговорности“ у ужем смислу речи, енгл. *responsibility*). У ЛАП-у, као и у другим превентивним антикорупцијским алатима, одговорност се најчешће односи на прву групу проблема и шире схватање овог појма, јер уколико се начело одговорности у ужем смислу не примењује, реч је ни о чему другом него о кршењу важећих закона и других прописа. А у таквим случајевима, превентивни механизам не може да учини много тога, осим да препоручи „доследну примену закона“, што не значи много и нема много смисла. Због тога се јачање начела одговорности у ЛАП-у углавном односи на одговорност у ширем смислу речи, односно мере које буду прописане треба да осигурају не толико примену и поштовање закона (јер се то у одређеном смислу подразумева), већ усвајање начела по ком свако на одређени начин треба да „полаже рачуне“ за оно што (не)учини.
- одсуство (адекватног) надзора и контроле, било да она долази изнутра или споља (од других органа и инстанци или од јавности). Начелно посматрано, не би требало да постоји ниједна ситуација у којој поступање било ког органа јавне власти не подлеже нечијем надзору. Чак се и највиши органи јавне власти налазе у систему „провера и равнотеже“ (енгл. *checks and balances*) који проистиче из демократског начела поделе власти. Уколико надзорног механизма нема или уколико је он неефикасан, шансе да ће доћи до корупције расту. У том контексту треба посматрати и оне мере у ЛАП-у које прописују различите системе контроле, који формално често постоје, али који се суштински или не примењују или не дају резултате.
- постојања сувишних процедура и/или непотребних интеракција и контаката између органа, служби, тела и службеника, које често не испуњавају циљ због којих постоје, већ временом постају саме себи сврха и које служе са остварење различитих коруптивних утицаја. Смањење или скраћивање процедура до сада је у Републици Србији са мање или више успеха било предмет различитих регулаторних реформи.

Међутим, оно на шта се на овом месту мора скренути пажња је и то да су неке друге антикорупцијске мере у различитом степену колизије са захтевом да се смање или скрате процедуре, јер само увођење контролних механизма често подразумева повећање обима регулације и увођење додатних корака у процедурама (на пример, поменуто успостављање критеријума може значити нови корак у процедури). Због тога, ова врста ризика мора бити пажљиво анализирана како се у настојању да се процедуре смање не би отишло у другу крајност, односно како укидање процедура не би било алиби за укидање и контролних мера које треба да спрече и корупцију.

Највећи број циљева и мера у ЈАП-у, треба да се ослоне на неки од на овај начин идентификованих ризика за настанак корупције.

Вредности на којима треба да се заснива сам ЈАП, као и процес његовог усвајања, примене и праћења су углавном исте оне вредности на којима почива сваки концепт доброг управљања, али уз поштовање и неких додатних вредности које се односе на локални ниво власти. Реч је о следећим вредностима и њиховим значењима:

- 1. Одговорност;** одговоран процес усвајања ЈАП-а би требало да подразумева најмање два елемента: 1) први се односи на то да целокупан систем локалне самоуправе, то јест органи ЈЛС, јавне службе, јавна предузећа, друге организације у систему локалне самоуправе, као и и цивилно друштво и грађани теба да буду свесни своје улоге, односно своје *одговорности* у остварењу сврхе и постизању циљева овог документа; 2) друго начело се односи на то да одговорна израда и усвајање ЈАП-а значи да је важно овај документ сагледати као „унутрашњу“ потребу ЈЛС, а не као наметнуту бирократско-административну обавезу коју је потребно само формално испунити. Одговорност као начело нема смисла ако се не схвати као активност на унапређењу антикорупцијске борбе, већ као наметнута обавеза у којој се не препознаје никаква вредност.
- 2. Транспарентност;** с обзиром на то да се јавност рада у ЈАП-у промовише као једна од основних брана за настанак корупције, целокупан процес усвајања, примене мера и праћења ЈАП-а потребно је учинити што је могуће отворенијим и доступним јавности. Јавност треба да има могућност и право да зна на који начин је усвојен овај важан документ, какав је статус мера и активности који се у њему налазе и какви су ефекти онога што је на основу њега спроведено.
- 3. Партиципација, односно учешће грађана и локалне заједнице;** иако је носилац ЈАП-а локална самоуправа и највећи број мера треба да спроведу њени органи и службе, позитивне ефекте и резултате овог документа треба да осети читава заједница. Неки од начина за повећање партиципације дати су самим ЈАП-ом.
- 4. Ефикасност и ефективност:** процес усвајања, примене и праћења ЈАП-а потребно је спровести поштујући начело о томе да се расположивим ресурсима и капацитетима и у времену које је на располагању добију максимални могући ефекти и учинци, што је кратак опис начела *ефективности*. Са друге стране, одсуство ресурса и капацитета не може ни само по себи бити алиби за непредузимање активности, јер је време које је на располагању за решавање неких проблема често и сувише кратко, па је у целом овом процесу важно бити и *ефикасан*. А корупција и све њене штетне последице су појава на које треба реаговати ефикасно, брзо и одлучно.
- 5. Проактивност:** Кровним законима се веома често предвиђа да ЈЛС својим актима треба детаљније разрађује њихову примену, па оне управо при усвајању те врсте аката могу да у њих уграде антикорупцијске одредбе. У поступку усвајања ЈЛС кроз ЈАП препознају шта је то на шта може да утиче и шта може да промен и да сама регулише, организује и пропише, односно у овом процесу наступа проактивно, па и креативно, јер у супротном неће произвести практичан, оперативан и користан документ.
- 6. Речник појмова који су коришћени у Моделу Локалног антикорупцијског плана**
Ради квалитетне и прецизне израде предлога ЈАП-а у јединицама локалне самоуправе, у дата је дефиниција појмова који су основни елементи ЈАП.

Област: Област представља надлежност/поље/подручје рада и деловања ЈЛС, односно оквир/контекст у коме ЈЛС остварују своју надлежност. Област је најопштији појам ЛАП-а и она представља јединствену целину која по својим карактеристикама садржи различите ризике за настанак корупције.

Опис области: Опис области представља кратак наративни приказ ризика од корупције у тој области, односно опис важности бављења конкретном облашћу са становишта јавне политике која се односи на сузбијање и борбу против корупције. Опис области је важан јер је у њему дато *оправдање* због чега је важно да се баш та област нађе у ЛАП-у. Опис области дат углавном на основу *Анализе правног оквира на ризике од корупције за локалну самоуправу*. Другим речима, опис области је подложен измени у току усвајања ЛАП-а. Опис области треба да буде написан разумљиво, јасно и сажето, како би сваки читалац, који не мора бити експерт, схватио и разумео шта је то што је са становишта корупције проблематично у конкретной области.

- **Циљ:** Циљ представља пожељно/очекивано стање које је потребно постићи, односно стање које ће након примене ЛАП-а омогућити сузбијање корупције у датој области. Једна област може садржати један или више циљева, у зависности од њеног карактера и сложености.
- **Индикатор циља:** Индикатор, односно *показатељ* испуњености циља представља начин/појаву/стање којим се може доказати и/или показати да је циљ испуњен; другим речима, индикатором циља меримо остварење/испуњење циља.
- **Вредност индикатора:** Вредност индикатора може бити **базна и циљана (пројектована)**.
 - ✓ **Базна вредност индикатора** (односно полазна, садашња, тренутна вредност) представља вредност или меру која одражава постојеће стање у области која је дефинисана индикатором циља.
 - ✓ **Циљана вредност индикатора** (односно будућа, пожељна, планирана, циљана вредност) представља вредност или меру која се жели постићи након спровођења конкретних мера и активности у датој области, односно након испуњења циља.

Мера: Мера представља наредни корак у операционализацији претходно описаних елемената акционог плана, а пре свега циља који се жели постићи. Она се формулише као радња коју је потребно извести како би се њеним спровођењем дошло до остварења циља.

- **Индикатор испуњености (квалитета) мере:** Индикатором испуњености (квалитета) мере утврђујемо, односно меримо да ли је мера испуњена, као и да ли је испуњена на начин како је то дефинисано. Као и други индикатори, индикатор испуњености (квалитета) мере може имати различите форме (квантитативне - бројчане или квалитативне - описне) које углавном зависе од карактера саме мере.

Одговорни субјект: У овом делу се наводи ко је, према функцији, звању или радном месту, одговоран да се наведена активност реализује. У том смислу речи, у овом делу се може навести ко, оперативно и организационо, треба да спроведе одређене радње, као и ко је, према унутрашњој организацији и структури, одговоран за ту активност уколико се у тренутку писања не зна ко ће оперативно на њој радити. Осим тога, одговорни субјект се често „намеће“ према надлежностима одређених органа, руководиоца или службеника ЈЛС

Рок: Рок представља временску одредницу до које је неопходно спровести одређену активност. Рок је важан са становишта планирања спровођења ЛАП-а и представља важан елемент за праћење спровођења овог документа. Рок се може различито одредити, у складу са карактером активности коју је потребно спровести.

Све активности из ЛАП-а би требало спровести најкасније за пет година, односно

читав ЛАП би требало да „истекне“ најдуже за пет година, са тенденцијом да се већина активности ипак спроведе за три године.

3. ПОСТУПАК ЗА УСВАЈАЊЕ ЛОКАЛНОГ АНТИКОРУПЦИЈСКОГ ПЛАНА У СВАКОЈ ЈЛС

Оперативним и практичним корацима у процесу усвајања ЛАП-а, у овом делу се описују кораци и ток процеса, који ЈЛС прилагођава својим специфичностима.

1. Формирање и рад Радне групе за израду ЛАП-а.

Решењем Начелник општинске управе број 020-14/19 од 21.1.2019.године, образована је радна група за израду измена и допуна Локалног антикорупцијског плана општине Врњачка Бања у саставу:

1. Љиљана Радаковић, зам. Наченика Општинске управе
2. Саша Радисављевић, секретар Скупштине општине
3. Олгица Гајшек, заменик секретара Скупштине општине,
4. Милан Плањанин, председник Одбора за борбу против корупције
5. Јасмина Трифуновић, руководилац Одсека за послове органа општине
6. Ивана Јовановић, нормативно правни послови у Кабинету председника општине
7. Жарко Марковић, председник УО Удружења „Новоселац“
8. Стефан Станојевић, представник цивилног друштва
9. Данка Продановић, представник цивилног друштва.

Задатак радне групе је да изради Измену и допуну Антикорупцијског плана за општину Врњачка Бања (ревизију плана), а на основу основу препорука и анализе наведеног плана у оквиру Пројекта за одговорну власт УСАИД и уз подршку на пројекту „Транспарентност Србија“.

Задатак Радне групе је да обави неопходне радње и активности у циљу доношења Измењеног и допуњеног Антикорупцијског плана, и то:

-организује састанке са представницима и актерима неопходним за ревизију плана, идентификује нормативне, институционалне, организационе и практичне ризике за настанак корупције и да дефинише спровођење мера за њихово отклањање, и др.

Радна група има рок од 6 месеци да изради Измену и допуну Антикорупцијског плана за општину Врњачка Бања (Ревизију плана).

Радна група је са представницима „Транспарентност Србија“, одржала 3 седнице и то дана: 13.2., 26.2., 27.2. и 10.4.2019.године.

На последњој седници, сумирајући све претходно урађено, радна група је стала на становиште да се изради нови Антикорупцијски план, имајући у виду да је план који се мења донет за период 2017-2020.године, као и да је предложен велики број измена и допуна овог плана.

2. Јавна расправа о Нацрту ЛАП-а

Радна група је на састанку одржаном 10.4.2019.године финализирила Нацрт ЛАП-а, који ће се упутити на јавну расправу, па је након дефинисања свих параметара датих у ЛАП-у, исти објавила на званичној интернет презентацији општине Врњачка Бања, дана _____, а јавна расправа је одржана _____

3. Усвајање ЛАП-а

Мером 2.2.10.37. Акционог плана за преговарање Србије о чланству у Европској унији за Поглавље број 23 предвиђено је да финалну верзију ЛАП-а усвоји скупштина ЈЛС. На тај начин се овом документу даје највиши степен легитимитета, јер ће он бити усвојен у представничком телу ЈЛС, као највишем органу који врши основне функције локалне власти утврђене Уставом, законом и статутом ЈЛС.

4. Формирање тела за праћење примене ЛАП-а

Одлуком о усвајању ЛАП-а предвидеће се тела за праћење и примену ЛАП-а, па се тако предлаже да ће праћење и оцену ефеката програма и мера спроводити Комисија коју образује председник општине, а да ће активности за спровођење прописаних мера спроводити Општинска управа општине Врњачка Бања, по налозима Начелника Општинске управе.

Област 1: Усвајање прописа у органима јединице локалне самоуправе (ЈЛС)

Опис области: Једна од важних карактеристика локалне самоуправе као нивоа власти је и то што се у њеној изворној надлежности налази процес усвајања различитих општинских аката, односно аката који се примењују на неодређени број појединачних случајева и ситуација у регулисању међусобних односа и служе за остваривање потреба и интереса локалног становништва. Према постојећем правном оквиру, Скупштина општине (града) је највиши орган који врши основне функције локалне власти и који, према Закону о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", бр. 129/07, 83/14 - др. закон 101/16 - др. закон), доноси прописе и друге опште акте. Овим актима, чијим усвајањима њихова примена постаје обавезна на територији ЈЛС, локална представничка тела уређују питања од значаја за функционисање локалне заједнице, што је веома важна функција која мора бити посебно третирана и са антикорупцијског аспекта.

Процес усвајања прописа у било ком типу представничког органа садржи одређене ризике по остваривање и заштиту јавног интереса, који потичу како од саме процедуре усвајања, тако и од њихове садржине и начина на који ће прописи регулисати одређене односе. Најчешћи недостаци у овом процесу су следећи: одсуство транспарентности у свим фазама израде и доступности прописа, усвајање „прописа са одређеном циљем“ (или „прописа са одређеним циљем“), односно прописа који се доносе под привидом регулисања општег интереса, а за циљ имају остваривање појединачних интереса, као и усвајање прописа са одредбама које садрже ризике за настанак корупције, а до које може доћи у њиховој примени. Услед својих специфичности и значаја, сваки од ових појединачних сегмената захтева посебан третман у оквиру ЛАП-а.

Циљ 1.1. Повећана транспарентност у процесу усвајања прописа¹

Индикатори циља				Базна вредност индикатора		Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Усвојене јавне политике на нивоу ЈЛС које обезбеђују отклањање ризика од корупције у примени прописа у области јавно приватних партнерстава				Постоји Статут и посебан правилник о јавним расправама који уређују делимично ова питања		Кроз допуњен Правилник уредити сва преостала питања		
Р. бр.	Назив мере	Индикатор испуњености	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене

1

Резултати истраживања *Индекс транспарентности локалне самоуправе - ЛТИ*, које је у оквиру истоименог пројекта спровела Транспарентност Србија, указују на значајан простор и потребу за унапређење транспарентности рада ЈЛС, нарочито у следећим областима: управљање буџетом, усвајање и објављивање прописа локалне Скупштине, избор директора јавних предузећа и јавних установа и ажурност информатора о раду. Све ове области могу и треба да буду унапређене кроз ЛАП, а више о резултатима овог истраживања, као и о елементима рада и начинима чињења тих елемената доступнијим јавности видети у публикацији доступној на http://transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Indeks_transparentnosti_lokalne_samouprave_LTI_nalazi.pdf

мере		(квалитета) мере						
1.1.1	Дефинисати области/врсте прописа за које је обавезна јавна расправа приликом доношења прописа.	Дефинисање области/врсте прописа спроведено кроз општи правни акт ЈЛС (Одлука Скупштине ЈЛС, обавезујуће упутство Скупштине ЈЛС, правилник који регулише процес јавних расправа и слично).	<i>Усвојити</i>	<i>Усвојена</i>		31. 12.2019.	<i>За спровођење ове активности нису потребни посебни ресурси</i>	<p><i>Правилник о поступку и начину спровођења јавне расправе у поступку припрема одлука и других аката објављен у СЛ ОВБ број 13/18</i></p> <p><i>Статут, у члану 96. 97. предвиђа обавезне јавне расправе за прописе поменуте у ЗЛС као и могућност спровођења јавне расправе о било ком другом акту на захтев предлагача, 1/3 одборника и 100 грађана.</i></p> <p><i>Обавеза спровођења јавне расправе је такође предвиђена</i></p>

								<i>појединим општинским одлукама (нпр. Одлука о постављању и изградњи споменика, у вези са приоритетима за медијске конкурсе итд.)</i>
1.1.2	У оквиру јавне расправе о нацрту прописа успоставити обавезу објављивања извештаја о изради нацрта прописа.	Образложење о изради нацрта прописа садржи елементе прописане Пословником о раду СО и то: информације о лицима која су учествовала у изради нацрта прописа; информације о разлозима за доношење прописа, правни основ и потребу/анализу/друге податке који оправдавају доношење прописа.	<i>Допунити члан 7. Правилника о начину и поступку одржавања јавне расправе тако да се прецизира обавеза да се у извештај Општинског већа унесу делови писаног образложења са разлозима за прихватања или одбијање предлоге са јавне расправе.</i>	<i>Допунити члан 7. Правилника о начину и поступку одржавања јавне расправе тако да се прецизира обавеза да се у извештај Општинског већа унесу делови писаног образложења са разлозима за прихватања или одбијање предлоге са</i>	<i>Секретар СО Председник СО</i>	<i>1.9.2019. 1.9.2019.</i>		<i>Члан 7. Правилника о начину и поступку одржавања јавне расправе уређује питање израде извештаја у складу са критеријумима. На исти начин област је уређена чланом 98. Статута.</i>

				<i>јавне расправе.</i>				
1.1.3	Прописати правила одржавања јавних расправа.	Правила о одржавању јавних расправа обухватају следеће елементе: објављивање позива на јавну расправу који садржи време трајања јавне расправе, форме у којим ће се јавна расправа организовати и текст нацрта прописа који је предмет јавне расправе; организовање најмање једног јавног скупа коме присуствује заинтересована јавност и службеник/функционер у чијој је надлежности област која се регулише предложеним прописом; објављивање извештаја о јавној расправи који садржи све предлоге који су добијени у току јавне	<i>Правилник о начину и поступку одржавања јавне расправе допунити тако да се пропише рок трајања јавне расправе, да се предвиди објављивање предлога током трајања јавне расправе који стигну у електронској или писаном облику на веб-презентацији Општине у року од једног дана, прописивањем докумената који се објављују (нпр. нацрт/предлог акта)</i>	<i>Допуњен Правилник о начину и поступку одржавања јавне расправе допунити тако да се пропише рок трајања јавне расправе, да се предвиди објављивање предлога током трајања јавне расправе који стигну у електронској или писаном облику на веб-презентацији Општине у року од једног дана, прописивање м докумената</i>	<i>Секретар СО Председник СО</i>	<i>1.9.2019. 1.9.2019.</i>		<i>При допуни Правилника навести ситуације у којима постоји могућност да јавна расправа траје краће (нпр. кашњења доношења Упутства за припрему буџета, седница по хитном на којој се расправља о ребалансу буџета</i>

		расправе и информације о поступању по предлозима уз обавезно образложење за предлоге који су делимично или у потпуности одбијени.		<i>који се објављују (нпр. нацрт/предлог акта), обавештавање о јавној расправи путем друштвених мрежа, огласних табли у месним канцеларијама и месним заједницама</i>				
1.1.4	Објављивати опште акте на интернет презентацији ЈЛС.	Сви општи акти које усвајају органи ЈЛС доступни на интернет презентацији ЈЛС; интернет презентација у овом делу се редовно ажурира, односно сви нови прописи и измене/допуне постојећих се благовремено постављају на интернет презентацију.						http://vrnjackabanja.gov.rs/dokumenta/sluzbeni-listovi http://vrnjackabanja.gov.rs/dokumenta/akta http://vrnjackabanja.gov.rs/dokumenta/strateska-dokumenta
1.1.5	Успоставити	Обавеза треба да буде	<i>усвојити</i>	<i>усвојен</i>	<i>Скупштина</i>			<i>Прописати</i>

	<p>обавезу да се специфичне циљне групе (а у складу са потребама и карактером локалне заједнице), на које се односе поједини акти ЈЛС додатно обавештавају и информишу о усвојеним или измењеним јавним политикама које су од значаја за те циљне групе.</p>	<p>прописана кроз посебан акт или кроз имене и допуне постојећег акта којим ће се дефинисати најмање следеће: које су то циљне групе за које ће се вршити додатно обавештавање и информисање о усвојеним локалним прописима, а у складу са потребама и карактером локалне заједнице (на пример, пољопривредници, привредници, ученици, социјално угрожене категорије, особе са инвалидитетом и слично); који су то начини додатног информисања и обавештавања циљних група о актима који се на њих односе.</p>			<p><i>општине и обрађивачи аката и аката јавне политике (руководиоци одељења у оквиру општинске управе)</i></p>		<p><i>обавезу у самом акту који се доноси а којим се обухватају наведене циљне групе, о начину додатног обавештавања</i></p>
1.1.6	<p>Објављивати извештаје о примени прописа/о ефектима</p>	<p>Извештаји о примени прописа/ефектима прописа се израђују и објављују за све оне области за које је</p>	<p><i>Унутар сваког од општих аката и аката јавних политика за које је</i></p>		<p><i>Обрађивач и општих аката и аката јавне</i></p>		<p><i>Извештаји се већ припремају за буџет. Предвидети извештавање о</i></p>

	прописа.	дефинисана и обавеза спровођења јавне расправе, односно чији је јавни значај такав да примена прописа значајно утиче на квалитет живота становника на територији ЈЛС.	<i>прописана обавеза спровођења јавне расправе предвидети обавезу израде извештаја о примени и ефектима примене акта</i>			<i>политике (руководиоци одељења у оквиру општинске управе)</i>		<i>спровођењу</i> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Одлука о изворним приходима</i> ● <i>Просторни и урбанистички планови</i> ● <i>Стратешки планови развоја</i>
--	----------	---	--	--	--	---	--	---

Циљ 1.2. Отклоњени ризици од корупције кроз увођење механизма којима се спречава усвајање „прописа са одређеним циљем“, односно „прописа са одредиштем“

Индикатори циља				Базна вредност индикатора		Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Усвојене јавне политике на нивоу ЈЛС којима се уводе механизми за спречавање усвајања „прописа са одређеним циљем“, односно „прописа са одредиштем“				<i>Не постоје јавне политике на локалном нивоу које уређују ову област</i>		<i>Усвојена скупштинска одлука</i>		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
1.2.1	Успоставити обавезу пријављивања интереса за усвајање општих аката.	Јавни функционери ЈЛС (председник општине, одборници/чланови општинског већа ЈЛС) су обавезни да приликом учествовања у	<i>Усвојити скупштинску одлуку којом би била прописана обавеза пријављивања и објављивања приватних</i>	<i>Усвојена</i>	<i>Служба за скупштинске послове</i> <i>Општинско веће</i> <i>Скупштина</i>	<i>1.5. 2020</i> <i>15.5.2020</i> <i>31.5. 2020.</i>		<i>Ускладити са новим Законом о спречавању корупције</i> <i>Прецизирати приватне интересе који се</i>

		<p>усвајању општих аката известе скупштину/општинско/ веће ЈЛС о томе да у области на коју се акт односи он/она или са њим/њом повезана лица (у смислу Закона о Агенцији за борбу против корупције) имају приватни интерес или корист, осим ако ту корист или интерес имају као грађани или део групе грађана; Успостављен јавно доступан регистар ових пријава;</p>	<p><i>интереса јавних функционера у поступку доношења општих аката, као и успостављање регистра пријављених интереса Актом прописати надлежност Одбора за борбу против корупције да прати примену ове скупштинске одлуке.</i></p>		<p><i>општине</i></p> <p><i>Служба ИТ</i></p>		<p><i>пријављују (укључујући власништво у привредним субјектима, власништво над земљиштем и објектима итд.)</i></p> <p><i>Уредити да се пријављује приватни интерес секретару скупштине, руководиоцу у чијој надлежности су послови општинског већа (председник и заменик такође пријављују руководиоцу)</i></p>
1.2.2	<p>Успоставити обавезу управљања пријављеним интересима.</p>	<p>За случајеве непријављивања интереса, прописане су санкције финансијске природе које су најмање у рангу санкција за</p>	<p><i>Пословником о раду СО прописати надлежности сталног радног тела које ће спроводити</i></p>		<p><i>Секретар СО</i></p> <p><i>Општинско веће</i></p> <p><i>Скупштина општине</i></p>	<p><i>1.5. 2020</i></p> <p><i>15.5.2020</i></p> <p><i>31.5. 2020.</i></p>	

		повреде пословника о раду скупштине/општинског већа ЈЛС; У процесу успостављања регистра дефинисани следећи елементи: организациона јединица/тело у оквиру ЈЛС које води регистар; начин вођења регистра; начин праћења извршења обавезе пријављивања интереса; начин вођења поступка због кршења обавезе пријављивања; објављивање одлука о кршењу ових обавеза.	<i>одлуку из тачке 1.2.1. и изрицати мере у случају кршења. Мере би требало ускладити са Законом о Агенцији за БПК</i> <i>Одлуком из тачке 1.2.1. прописати начин вођења регистра и задужено лице</i>					
1.2.3	Успоставити обавезу израде образложења нацрта прописа, са посебним акцентом на образложење <i>јавног интереса</i> који	Усвојена обавезујућа упутства за израду образложења нацрта локалних прописа, са посебним акцентом на образложење <i>јавног интереса</i> који ће бити остварен и/или заштићен конкретним прописом, односно са						<i>Уређено је Пословником Скупштине одредбом чл.151</i>

ће бити остварен и/или заштићен конкретним прописом, односно са образложењем разлога, потреба и околности у којима се усваја пропис.	образложењем разлога, потреба и околности у којима се усваја пропис (<i>видети везу са индикатором мере број 2 у оквиру циља 1.1 у којој се такође наводи шта би све образложење требало да садржи</i>).							
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Циљ 1.3. Отклоњени ризици од корупције кроз увођење механизма за спречавање усвајања прописа који садрже ризике од корупције²								
Индикатори циља				Базна вредност индикатора			Циљана (пројектована) вредност индикатора	
Усвојене јавне политике на нивоу ЈЛС које обезбеђују отклањање ризика од корупције у примени прописа у области јавно приватних партнерстава				Обавеза није прописана			Обавеза је уређена Пословником СО	
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
1.3.1	Успоставити капацитет	Створене организационе	<i>Уредити обавезу кроз измене</i>			<i>У вези са доношењем</i>		<i>После доношења</i>

² Национална стратегија за борбу против корупције препознаје проблем усвајања прописа који садрже ризике за настанак корупције, односно идентификује одсуство анализе ефеката прописа чија примена може узроковати корупцију. Осим тога, циљ Стратегије који се бави овом облашћу предвиђа и успостављање обавезе свих предлагача прописа да у току њихове израде изврше анализу ризика на корупцију на основу методологије коју израђује Агенција за борбу против корупције и да резултате анализе опишу у образложењу предлога. Ревидирани акциони план за спровођење Стратегије предвиђа обавезу Агенције да изради методологију и упутство за њену примену, као и да обезбеди материјале за обуку представника предлагача прописа о примени методологије за процену ризика корупције у прописима. Ова обавеза Агенције предвиђена је и Нацртом Закона о Агенцији за борбу против корупције чије се усвајање очекује у наредном периоду.

	<p>ЈЛС за спречавање усвајања прописа са уграђеним ризицима за корупцију.</p>	<p>претпоставке за бављење овом надлежношћу/именовано лице/лица надлежна за анализу ризика од корупције у локалним прописима; обезбеђена обука лица која ће се бавити овом надлежношћу; успостављена обавеза да се анализа ризика од корупције доставља заједно са нацртом прописа приликом усвајања; успостављена обавеза извештавања, односно упознавања јавности са анализама ризика од корупције у прописима.</p>	<p><i>Пословника СО тако да се анализа врши у образложењу нацрта/предлога акта, након доношења одговарајућих прописа на републичком нивоу. Омогућити запосленима да похађају обуку на ову тему коју буду организовали Агенција за БПК и други субјекти</i></p>			<p><i>прописа на републичком нивоу</i></p>		<p><i>Закон о спречавању корупције и методологије за процену ризика од корупције у прописима</i></p>
--	---	---	--	--	--	--	--	--

Област 2: Управљање сукобом интереса на локалном нивоу

Опис области: На локалном нивоу власти присутан је велики број функционера у смислу одредаба Закона о Агенцији за борбу против корупције (“Службени гласник РС”, бр. 97/08, 53/10, 66/11 - одлука УС, 67/13 - одлука УС, 112/13 - аутентично тумачење и 8/15 - одлука УС). Они имају значајан утицај на процес доношења одлука, односно у могућности су да одлучују о јавном интересу и да доношењем одлука (општих и појединачних) подреде јавни интерес приватном, што је једна од најопштијих дефиниција сукоба интереса. Услед једне од одлика локалне заједнице, која се може назвати недовољном конкуренцијом људског капитала (недовољан број људи са потребним управљачким и лидерским капацитетима, нарочито у малим локалним самоуправама које су услед демографских кретања у депопулацији), често долази до

монополизације моћи и утицаја, односно до ситуације у којој мали број појединаца држи кључне позиције у различитим секторима функционисања локалне средине (јавном, приватном и цивилном сектору). Специфичност локалне самоуправе у овом погледу је и у томе што је једна група локалних функционера изабрана на непосредним изборима, услед чега подлежу нешто другачијем регулисању неспојивости функција и сукоба интереса. На овом нивоу власти се и начин доласка на функцију, односно чињеница непосредног избора ове групе функционера, често тумачи и као основ посебне врсте легитимитета за коју се сматра да аболтира одборнике од обавеза у заступању и заштити јавног интереса, што не сме бити случај, напротив. Сви ови фактори утичу на то да су појавни облици и различите врсте сукоба интереса на локалном нивоу присутни и да нужно морају бити предмет регулисања локалног антикорупцијског плана. Осим функционера, посебну пажњу у овој области потребно је посветити и службеницима, односно запосленима у органима ЈЛС.

Случајеви сукоба интереса на локалном нивоу морају бити препознати и локалним документима, јер је увек питање колико таквих случајева уопште доспе до Агенције на поступање, уколико их локална средина не препознаје. Локална заједница мора бити први ниво који ће такве моделе понашања препознавати, спречавати и упућивати на за то предвиђено поступање.

Циљ 2.1. Повећана транспарентност у погледу постојања приватног интереса јавних функционера или приватног интереса са њима повезаних лица, као околности која може водити сукобу интереса.

Индикатори циља				Базна вредност индикатора		Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Усвојене/измењене јавне политике на нивоу ЈЛС које омогућавају пуну транспарентност у погледу постојања приватног интереса јавних функционера или приватног интереса са њима повезаних лица ³				Не постоји обавеза објављивања приватних интереса на локалном нивоу		Донета посебна одлука, допуњен Пословник скупштине и успостављен регистар доступан на веб-презентацији		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
2.1.1	Успоставити обавезу	Јавни функционери ЈЛС (председник	У оквиру одлуке из тачке 1.2.1.		Надлежна служба ОУ за	1.5. 2020	За спровођење ове активности	У процесу припреме

³ Мере из ове, као и из још неких области могу се спровести редефинисањем Етичког кодекса понашања функционера локалне самоуправе, који је усвојила велика већина локалних самоуправа у Србији. Овај акт је могуће и потребно осавременити, пре свега уношењем одредаба о одговорности и јачањем механизма за његово праћење, што је до сада био највећи мањак у његовој примени. Тако, закључно са новембром 2012. године, Кодекс је усвојило 148 локалних самоуправа, што је велика већина од њиховог укупног броја; тело надлежно за праћење примење, међутим, формирала је само 31 локална самоуправа, а питање је и у колико локалних самоуправа је оно заиста и поступало и деловало. О овоме видети детаљније на <http://www.ombudsmanapv.org/riv/index.php/vesti/ostale-vesti/845-eticki-kodeks-ponasanja?lang=sr-YU>

	<p>пријављивања приватних интереса јавних функционера и приватних интереса са њима повезаних лица.</p>	<p>општине, одборници/чланови општинског већа ЈЛС) су обавезни да органу/служби ЈЛС приликом ступања на функцију пријаве своје и за њих повезана лица приватне интересе у следећем смислу речи: власништво над предузетничком радњом и власништво над приватним предузећима, као и власничке уделе у приватним предузећима; чланство у другим органима управљања/надзора над приватним предузећима; остале везе и односе са субјектима из приватног сектора који могу имати утицај на вршење јавне функције. Успостављен јавно доступан регистар ових пријава;</p>	<p><i>прописати обавезу израде регистра функционера органа општине, ЈКП, јавних уставнова и јавних агенција чији је оснивач непосредно или посредно општина, као и обавезу уношења података о наведеним приватним интересима функционера који подносе извештаје Агенцији. Током припреме одлуке из тачке 1.2.1 размотрити могућност да се уведе таква обавеза и за остале функционере.</i></p>		<p><i>органа општине</i></p> <p><i>Општинско веће</i></p> <p><i>Скупштина општине</i></p> <p><i>Служба ИТ</i></p>	<p><i>15.5.2020</i></p> <p><i>31.5. 2020.</i></p>		<p><i>обратити пажњу и на одредбе новог Закона о спречавању корупције</i></p>
--	--	--	--	--	---	---	--	---

2.1.2	Успоставити обавезу управљања пријављеним интересима јавних функционера и приватних интереса са њима повезаних лица.	За случајеве непријављивања интереса, прописане санкције финансијске природе које су најмање у рангу санкција за повреде пословника о раду скупштине/општинског већа ЈЛС; У процесу успостављања регистра дефинисани следећи елементи: организациона јединица/тело у оквиру ЈЛС које води регистар; начин вођења регистра; начин праћења извршења обавезе пријављивања; начин вођења поступка због кршења обавезе пријављивања; објављивање одлука о кршењу ових обавеза.	<i>Актом из тачке 1.2.1. прописати мере које се могу изрећи због кршења обавеза, надлежни орган за вођење поступка и изрицање мера, објављивање одлука о кршењу обавеза, начин вођења регистра.</i>	<i>Усвојен</i>	<i>За вођење регистра: надлежна служба ОУ за органе општине</i> <i>За доношење акта као у тачки 1.2.1.</i>	<i>За успостављање регистра 31.12.2020.</i>		
-------	--	---	---	----------------	---	---	--	--

Циљ 2.2. Успостављен механизам за спречавање „трговине јавним овлашћењима“⁴

⁴ Појаву који је у овој анализи названа “трговина јавним овлашћењима” треба разликовати од трговине утицајем, која је Кривичним закоником дефинисана као кривично дело посредовања у примању и давању мита (члан 366. Кривичног законика). Трговина јавним овлашћењима није и не мора бити само посредовање у примању

Индикатори циља				Базна вредност индикатора		Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Омогућен увид јавности у све уговоре које су органи ЈЛС, као и све јавне службе, јавна предузећа, друге организације којима је оснивач ЈЛС, закључили са функционерима (<i>функционерима</i> у смислу Закона о Агенцији за борбу против корупције) и са запосленима у органима ЈЛС (свих уговора осим уговора о раду)				Увид се омогућава на основу захтева за слободан приступ информацијама од јавног значаја у складу са важећим законским прописима, али не постоји пракса да се ова врста уговора објављује		Објављени уговори у Регистру из тачке 2.1.1.		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
2.2.1	Успоставити обавезу органа ЈЛС, као и свих јавних служби, јавних предузећа, других организација	Усвајање акта који ће регулисати ову обавезу; Сви уговори објављени на интернет презентацији ЈЛС, у складу са одредбама прописа који регулишу заштиту	<i>Актом из тачке 1.2.1. уредити обавезу да органи општине, јавних предузећа, установа и агенција чији је оснивач општина, непосредно или</i>	<i>Усвојена</i>	<i>Видети тачку 1.2.1.</i>	<i>Видети тачку 1.2.1.</i>		<i>Прописати да се одредбе из ове активности примењују од 31.12.2020. (односно, након конституисања новог сазива СО)</i>

и давању мита, већ је знатно шири феномен од тога. Међусобни односи функционера на локалном нивоу често су одређени постојањем различитих врста механизма којима они заједнички остварују личне интересе или интересе са њима повезаних лица. Користећи различите врсте овлашћења која имају, они имају могућност да “тргују” тим овлашћењима и на тај начин једни другима обезбеђују различите погодности. Практика и случајеви који се воде пред Агенцијом за борбу против корупције указују само на неке релације које настају у међусобним утицајима функционера на нивоу локалне самоуправе. Први пример се односи на “куповину” политичке подршке у локалним представничким телима. Председник општине/градоначелник има могућност да у име ЈЛС склопи уговоре о радном ангажовању са одборницима, по основу којих они добијају надокнаду за (реалне или фиктивне) послове који су предмет уговора. Са друге стране, одборници са којима се улази у ову врсту аранжмана, пружају у локалној скупштини политичку подршку председнику општине/градоначелнику. На овај начин се ствара међусобни утицај и зависност, на основу класичне злоупотребе овлашћења, који воде у отворени сукоб интереса на обе стране. Други пример се односи на трговину утицајем између одборника и оних које одборници бирају у органе управљања других органа јавне власти које ЈЛС оснива. На пример, избор директора јавне установе у локалном парламенту завршава се запошљавањем одборника или чланова породице одборника који је обезбедио потребну већину у тој истој установи. Овакви случајеви се могу спречити макар увидом јавности у све врсте уговора које ЈЛС склапа са функционерима и запосленима (а који нису уговори о раду), односно јачањем транспарентности у овој области и омогућавањем јавности да прати дешавања и открива сукобе интереса који евентуално постоје.

<p>којима је оснивач ЈЛС, да објаве све уговоре које су закључили са функционерима (функционерима у смислу Закона о Агенцији за борбу против корупције) и са запосленима у органима ЈЛС (свих уговора осим уговора о раду – на пример, уговора о делу, уговора о привременим и повременим пословима и слично).</p>	<p>података о личности.</p>	<p><i>посредно, достављају ради објављивања у регистру податке о уговорима (осим уговора о раду) које имају са општинским функционерима, привредним субјектима у њиховом власништву; за уговоре које закључују са запосленима у општинској управи подаци се достављају начелнику општинске управе.</i></p>					
--	-----------------------------	--	--	--	--	--	--

Циљ 2.3. Смањење случајева сукоба интереса запослених у органима ЈЛС

Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
-----------------	---------------------------	---

Успостављени делотворни механизми за управљање сукобом интереса запослених у органима ЈЛС ⁵ .				Број окончаних поступака о сукобу интереса у односу на број случајева сумње о постојању сукоба интереса запослених.		Број окончаних поступака о сукобу интереса у односу на број случајева сумње о постојању сукоба интереса запослених.		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
2.3.1	Општим актом регулисати ЈЛС материју сукоба интереса запослених у органима ЈЛС.	Дефинисана процедура за поступање у случајевима сумње о постојању сукоба интереса; Дефинисана процедура за пријављивање сумње о сукобу интереса; Сукоб интереса запослених у интерним актима ЈЛС дефинисан као тежа повреда радне обавезе;	<i>Размотрити потребу за доношењем посебног акта с обзиром на то да постоје релевантне одредбе прописа који уређују ову материју а на основу извештаја начелника општинске управе о примени постојећих прописа</i>	<i>Усвојена</i>	<i>Начелник Општинске управе</i> <i>Одбор за борбу против корупције</i>	<i>1.10.2020.</i> <i>31.12.2020.</i>	<i>За спровођење ове активности</i>	<i>Узети у обзир Закон о запосленима у АП и ЈЛС, Закон о општем управном поступку, Закон о јавним набавкама, Правилник о спровођењу поступка јавних набавки, Правилник о понашању чланова комисије за спровођење поступка располагања</i>

⁵ Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе (“Службени гласник РС”, бр. 21/16) препознаје проблем сукоба интереса запослених у органима АП и ЈЛС (чланови 39. до 46.). Међутим, овај закон, као и Закон о државним службеницима из ког је углавном преузет начин регулисања ове области, дефинише само шта се сматра сукобом интереса, али не прописује начин за управљање сукобом интереса, односно не прописује начин за регулисање и поступање у случајевима у којима дође до сукоба интереса. Због тога, саму процедуру за управљање овом сложеном и важном материјом неопходно је додатно уредити на нивоу сваке ЈЛС, а усвајање и примена ЛАП-а је добра прилика за то.

								непокретности ма у јавној својини општине ВБ у спречавању сукоба интереса
2.3.2	Формирати тело за примену правила о сукобу интереса запослених у органима ЈЛС.	Дефинисан састав тела; Дефинисана процедура за избор чланова тела.	<i>Размотрити потребу за формирањем тела у складу са тачком 2.3.1.</i>					
2.3.3	Успоставити капацитет тела за примену правила о сукобу интереса запослених у органима ЈЛС.	Обезбеђени кадровски и материјални услови за рад тела; Сprovedена обука чланова тела.	<i>Размотрити потребу за формирањем тела у складу са тачком 2.3.1.</i>					
2.3.4	Успоставити координацију и механизам извештавања о управљању	Успостављена процедура извештавања о случајевима о којима је одлучивало тело;	<i>Одлуком о усвајању ЛАП, прописати обавезу начелника</i>		<i>надлежна служба за органе општине</i>	<i>рок је идентичан са роком за усвајање овог ЛАП-а</i>		

сукобом интереса између тела за примену правила о сукобу интереса запослених у органима ЈЛС и тела за праћење примене ЛАП-а.	Објављени извештаји о раду тела.	<i>општинске управе да једном годишње (до 1.4. за претходну годину) подноси извештај о примени мера у вези са спречавањем и решавањем сукоба интереса код запослених телу за праћење примене ЛАП</i>		<i>Општинско веће</i> <i>Скупштина општине</i>			
--	----------------------------------	--	--	---	--	--	--

Област 3. Разоткривање корупције кроз заштиту узбуњивача и кроз управљање пријавама и представкама корисника услуга на рад службеника и органа ЈЛС

Опис области: Пријавама сумње на корупцију која долази од стране запослених (узбуњивача) и/или корисника услуга органа ЈЛС омогућава се разоткривање и санкционисање потенцијалних случајева корупције до којих је дошло. У исто време, ови механизми имају и превентивну улогу, јер њихово постојање одвраћа потенцијалне актере коруптивних радњи. Због значаја који имају механизми за пријаву сумњи на корупцију или друге неправилности, па и на поступања службеника у случајевима који не морају увек имати везе са корупцијом, важно је ове механизме детаљније разрадити и омогућити њихово функционисање у свакој ЈЛС. Осим тога, заштита свих лица која пријављују сумњу на корупцију посебан је изазов у овој области на који је неопходно посебно додатно обратити пажњу.

Када је реч о пријави сумње на корупцију и заштити лица која пријављују сумњу на корупцију, ова област је регулисана Законом о заштити узбуњивача (Сл. гласник РС, бр. 128/2014), који је усвојен крајем 2014. године и који је почео да се примењује 1. јуна 2015. године. Према чл.16 Закона, сваки послодавац (а тиме и сваки орган јавне власти) који има више од десет запослених има обавезу да општим актом уреди поступак унутрашњег узбуњивања, као и да свој општи акт истакне на видном месту у институцији. Међутим, локалним планом за борбу против корупције потребно је ојачати механизам примене и праћења и Закона и интерног акта и то пре свега кроз обавештавање запослених о правима и обавезама које проистичу из правног оквира, кроз успостављање обавезујућег механизма извештавања о примени акта, као и кроз адекватну обуку лица која су надлежна за пријем пријава сумње на корупцију. На тај начин би свака појединачна ЈЛС својим интерним антикорупцијским планом додатно ојачала ову област, односно исказала своју посвећеност адекватној и суштинској примени постојећих и

обавезујућих прописа у области заштите узбуњивача.

Према чл. 71 Закона о локалној самоуправи „органи и службе јединице локалне самоуправе дужни су да свима омогуће подношење притужби на свој рад и на неправилан однос запослених. На поднете притужбе органи и службе јединице локалне самоуправе дужни су да одговоре у року од 30 дана, ако подносилац притужбе захтева одговор. Овим чланом Закона дат је правни оквир који омогућава кориговање рада органа ЈЛС у складу са поднетим притужбама странака у различитим областима, па и оним који се односе на корупцију, сумњу на корупцију или неке друге врсте односа између органа и грађана чији су узрок или исход корупција. Штета од одсуства делотворних жалбених механизма је двострука. Права корисника услуга могу бити повређена и злоупотребљена услед чињенице да не постоји могућност да се жалбом коригује понашање службеника. На институционалном нивоу, ЈЛС губи могућност да системски прати жалбе и да коригује свој рад у складу са реакцијама које добија од грађана. Због тога, увођење ефикасних механизма за жалбене процедуре може бити једно од поља деловања локалног антикорупцијског плана. Осим постојања ефикасних и ефективних механизма за улагање жалби, ЈЛС би требало да се бави и њиховим спровођењем, односно реаговањем, као и анализом њиховог садржаја. За ово је потребно прописати процедуру и одредити одговорне, као и објавити ту процедуру на начин да она буде доступна најширем кругу корисника услуга.

Циљ 3.1. Постигнута пуна примена и праћење прописа у области заштите узбуњивача

Индикатори циља				Базна вредност индикатора		Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Обезбеђени адекватни механизми за примену и праћење примене Закона о заштити узбуњивача.				Нема пријављених случајева узбуњивача кроз обраћање овлашћеном лицу Постоји правилник, али не уређује сва битна питања		Поступа се у свим случајевима пријаве сумње на корупцију; Допуњени правилник		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
3.1.1	Успоставити механизам за праћење примене Закона о заштити	Успостављена обавеза извештавања о примени интерног акта који се односи на поступак унутрашњег	Допунити Правилник о унутрашњем узбуњивачу, тако да предвиди систем	Усвојена	Одсек за општу управу Начелник општинске управе	1.12.2019. 31.10.2019.		Актуелни правилник не садржи одредбе о извештавању, као ни питање спољашњег

	узбуњивача.	узбуњивања и поступања по пријавама узбуњивача; Успостављена обавеза објављивања извештаја/делова извештаја о примени интерног акта који се односи на поступак унутрашњег узбуњивања и поступања по пријавама узбуњивача, у складу са прописима који регулишу заштиту података о личности.	<i>за праћење примене правила о унутрашњем и спољашњем узбуњивању, извештавање о примени тих правила и објављивање извештаја/делова извештаја тако да се не угрози заштита података о личности. Предвидети да овлашћено лице има заменика.</i>					узбуњивања. При изради и примени новог акта треба водити рачуна и о ситуацијама када се лице није позвало на Закон о заштити узбуњивача. Размотрити исправност садашњег решења (из 2015) о именовану лица, с обзиром на промене у организационом решењу у општинској управи.
3.1.2	Успоставити и ојачати капацитете лица задужених за пријем и поступање по	Успостављање и јачање капацитета лица задужених за пријем и поступање по пријавама узбуњивача подразумева најмање	<i>Упућивање овлашћеног лица и других запослених у општинској управи на адекватне обуке</i>	<i>Усвојен</i>	<i>За упућивање: Начелник општинске управе</i>	<i>Континуирано праћење позива и коришћење прилика за обуку</i>		

	пријавама узбуњивача.	следеће: Организовање и/или упућивање лица на адекватне обуке из ове области; Организовање обука за запослене из ове области; Организовање антикорупцијског саветовалишта, кроз које ће лица задужена за пријем и поступање по пријавама узбуњивача на регуларној основи одговарати на питања и дилеме запослених и пружати савете из ове области.	<i>из ове области;</i> <i>Допунити Правилник из тачке 3.1.1. тако да обухвати обавезу овлашћеног лица да пружи савете и одговоре на питања и дилеме запослених из ове области</i>		<i>За допуну акта: Одсек за општу управу Начелник општинске управе</i>	<i>1.12.2019. 31.10.2019.</i>		
--	--------------------------	--	--	--	---	--	--	--

Циљ 3.2. Успостављена регистрација информација и кориговање организације у ЈЛС у складу са пријавама и представкама које добија из спољашњег окружења.		
Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Успостављен механизам подношења и поступања по пријавама и представкама странака у вези са радом органа ЈЛС.	_____ број поступања по пријавама и представкама у односу на укупан број примљених представки и пријава	_____ број поступања по пријавама и представкама у односу на укупан број примљених представки и пријава

Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
3.2.1	Обезбедити функционалност механизма подношења и поступања по пријавама и представкама странака у вези са радом органа ЈЛС.	<p>Регулисана процедура за жалбе на рад запослених у ЈЛС;</p> <p>Процедура за жалбе на рад запослених у ЈЛС објављена на интернет презентацији ЈЛС и у просторијама ЈЛС на месту видљивом странкама;</p> <p>Успостављена обавеза израде периодичне анализе делотворности поступања органа ЈЛС по поднетим представкама странака;</p> <p>Периодичне анализе објављене на интернет презентацији ЈЛС;</p> <p>Обезбеђена обука за лица која су одређена за поступање по представкама странака.</p>	<p><i>Актом из тачке 3.1.1. уредити и</i> процедура за жалбе на рад запослених у ЈЛС;</p> <p>Процедура за жалбе на рад запослених у ЈЛС објављена на интернет презентацији ЈЛС и у просторијама ЈЛС на месту видљивом странкама;</p> <p>Успостављена обавеза израде периодичне анализе делотворности поступања органа ЈЛС по поднетим представкама странака;</p> <p>Периодичне анализе објављене на интернет</p>	<i>Усвојена</i>	<i>Одсек за општу управу Начелник општинске управе</i>	1.12.2019. 31.10.2019.		<p><i>Постоје следећи механизми:</i> <i>Обраћање преко формулара на веб-презентацији</i> <i>Обраћање одборницима</i> <i>Обраћање председнику општине</i> <i>Књига утисака у инфо-центру</i></p> <p><i>Проблем: не разликовање запослених у органима општине од запослених у републичким органима који раде у згради Општине ВБ</i></p> <p><i>Обавештења нису посебно објављена</i></p>

			презентацији ЈЛС; Обезбеђена обука за лица која су одређена за поступање по представкама странака.					
3.2.2	Обезбедити функционалност механизма подношења и поступања по пријавама и представкама странака у вези са радом ЈП, установа и служби чији је оснивач Општина Врњачка Бања	Регулисана процедура за представке и жалбе на рад ЈП, установа и служби чији је оснивач Општина ВБ; Процедура за жалбе објављена на интернет презентацији ЈЛС и у просторијама ЈЛС на месту видљивом странака; Успостављена обавеза израде периодичне анализе делотворности поступања органа ЈЛС по поднетим представкама странака; Периодичне анализе објављене на интернет презентацији ЈЛС; Обезбеђена обука за	<i>Одлуком Скупштине општине уредити процедуре за жалбе и представке на рад ЈП, јавних установа и служби којима је оснивач Општина ВБ; Процедуре за жалбе и представке објављене на интернет презентацији ЈЛС и у просторијама ЈЛС на месту видљивом странака; Успостављена обавеза израде периодичне</i>	<i>Усвојена</i>	<i>Надлежна служба за скупштинске послове у Општинској управи Скупштина Општине</i>	<i>1.6.2020. 1.9.2020.</i>	<i>За спровођење ове активности</i>	<i>Постоје следећи механизми: Обраћање преко формулара на веб-презентацији Обраћање одборницима Обраћање председнику општине Књига утисака у инфо-центру Постоје и обраћања Одбору за борбу против корупције Проблем: не разликовање запослених у органима општине од запослених у</i>

		лица која су одређена за поступање по представкама странака.	<i>анализе делотворности поступања органа ЈЛС по поднетим представкама странака; Периодичне анализе објављене на интернет презентацији ЈЛС; Обезбеђена обука за лица која су одређена за поступање по представкама странака.</i>					<i>републичким органима који раде у згради Општине ВБ</i> <i>Обавештења нису посебно објављена</i>
--	--	--	--	--	--	--	--	---

Област 4: Однос између јединица локалне самоуправе и јавних служби, јавних предузећа и других организација које ЈЛС које ЈЛС оснива и делом или у потпуности финансира и контролише

Опис области: Јединице локалне самоуправе оснивају, финансирају и врше надзор над радом установа, служби, организација и јавних предузећа, којима поверавају вршење надлежности од јавног и општег интереса за локално становништво. Број, врста и делокруг рада ових органа се разликује од једне до друге ЈЛС, али је свима заједничко то што се одговорност за њихово (не)функционисање налази на органима ЈЛС који их оснивају и контролишу и који рад претходно наведених органа треба да регулишу и са становишта антикорупцијских механизма.

Односи између ЈЛС и јавних предузећа, служби, организација и установа које она оснива нису једнозначни и једноставни. У појединим случајевима, ови субјекти постају неформално веома моћни и недовољно контролисани од стране ЈЛС. Односи су додатно усложњени чињеницом да се један део ових органа финансира из сопствених средстава, пружа услуге под комерцијалним условима, а не ретко представља и монополисте у пружању одређених услуга, што додатно јача њихову (не)формалну моћ и позицију. Даље, за поједине области

од општег интереса постоји подељена надлежност између локалних и републичких институција, у којој један део управљања и контроле врши ЈЛС, а други део републички органи. Веома различити капацитети ЈЛС да се баве пренетим надлежностима у овим областима често резултирају неуједначеном праксом, лошим управљањем и одсуством контроле над овим органима јавне власти, што ствара повољне околности за корупцију, нарочито „политичку корупцију“. Због тога, локални антикорупцијски планови треба да садрже и мере за регулисање односа између ЈЛС и оних органа за чије је функционисање она одговорна.

Овај део Модела ЈАП-а је подељен на два дела – један се односи на управљање јавним предузећима, јер је законодавац постојећим правним оквиром знатно већу пажњу посветио овом типу органа јавне власти; осим тога, пажња јавности са становишта сузбијања корупције је већа у случају јавних предузећа него других органа које ЈЛС оснива, пре свега због њиховог значаја и буџета којима располажу. Други део Модела односи се на ризике од корупције који настају на релацији између ЈЛС и других органа јавне власти, који не припадају јавним предузећима, а који чини широк спектар јавних служби, установа и организација на локалном нивоу. Један део мера који је заједнички за оба типа органа јавне власти (као што је праћење рада и финансијска контрола) биће дат у другом делу који се односи на све органе јавне власти.

Циљ 4.1. Отклоњени ризици од корупције у постојећем систему управљања јавним предузећима на локалном нивоу.

Индикатори циља				Базна вредност индикатора		Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Усвојене јавне политике на нивоу ЈЛС које смањују постојећа дискрециона овлашћења, успостављају критеријуме за доношење одлука, јачају систем контроле и повећавају транспарентност у управљању јавним предузећима на локалном нивоу.				Делимично уређено постојећим Статутом и Пословником СО		одредбе Статута, Пословника СО, пословника ОБ, донет нови акт СО		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
4.1.1	Прописати обавезу формирања листе кандидата са образложењем	Скупштина ЈЛС, пре процеса именовања председника и чланова Надзорног одбора јавног предузећа, формира посебну	Унети у Правилник о условима за избор директораи чланова управних надзорних	Унети одредбу према којој се формира Комисија за проверу испуњености		1.6.2020.г.		Практична примена ће почети са новим сазивом СО,

	испуњености услова за чланове Надзорног одбора (НО) јавног предузећа.	комисију/тело (односно унапређује њихов рад тамо где таква тела већ постоје) чији је задатак да формира листу кандидата са образложењем испуњености услова, која се потом доставља пленарној седници Скупштине ради именовања председника и чланова НО.	<i>одбора, (Сл.лист ОВБ 13/18) одредбу према којој се формира Комисија за проверу испуњености услова за чланове НО ЈП.</i>	<i>услова за чланове НО ЈП.</i>				
4.1.2	Прописати услове и критеријуме за именовање чланова Комисије за спровођење конкурса за избор директора јавних предузећа ⁶ .	Усвојен акт којим се прописују услови и критеријуми за именовање чланова Комисије за спровођење конкурса за избор директора јавних предузећа	<i>Усвојити акт правилник, којим би се прописали услови и критеријуми за именовање чланова Комисије за спровођење конкурса за избор директора јавних предузећа</i>	<i>Усвојити акт (правилник), којим би се прописали услови и критеријуми за именовање чланова Комисије за спровођење конкурса за избор</i>	<i>Надлежна служба ОУ за послове органа општине</i> <i>Скупштина општина</i>	<i>1.6.2020.</i> <i>1.10.2020.</i>		<i>Члан 35. Закона поставља услове, али нису детаљни. У пракси одборничке групе предлажу чланове. Између осталог, уредити да имају квалификације</i>

⁶ Закон о јавним предузећима (“Службени гласник РС”, бр. 15/16) и Владина Уредба о мерилима за именовање директора јавног предузећа (“Службени гласник РС”, бр. 65/16) прописује мерила и критеријуме за именовање директора јавних предузећа. Највећу одговорност за спровођење конкурса за директора јавних предузећа има Комисија за спровођење конкурса за избор директора, због чега се највећи антикорупцијски напори у овом процесу “пребацују” на њен састав и начин рада. Другим речима, интегритет процеса избора директора зависи од комисије, чије формирање и рад, онако како је то предвидео Закон, садржи одређене ризике за настанак корупције - са друге стране, Уредба о мерилима за именовање директора јавног предузећа се ни у једном делу не бави радом саме комисије, па је усвајање ЛАП-а добра прилика да се отклоне коруптивни ризици у оснивању и раду Комисије које су други прописи пропустили да уреде.

				директора јавних предузећа				најмање у рангу оних које се траже од директора.
4.1.3	Успоставити елементе управљања сукобом интереса чланова Комисије за спровођење конкурса за избор директора јавних предузећа.	Елементи управљања сукобом интереса подразумевају најмање следеће: потписивање изјаве о непостојању приватног интереса у вези са учесницима конкурса, успоставање института изузећа у случају постојања приватног интереса, прописивања одговорност за члана комисије за ког се утврди да је био у сукобу интереса и института поништавања одлука за које се утврди да су донете у околностима постојања сукоба интереса.	<i>Уредити актом из тачке 4.1.2.</i>					
4.1.4	Обезбедити јавност рада Комисије за спровођење	На интернет презентацији ЈЛС објавити сва документа о раду	<i>Актом из тачке 4.1.3. уредити обавезу објављивања</i>					

	конкурса за избор директора јавних предузећа.	Комисије за спровођење конкурса за избор директора (записници, одлуке, остало).						
4.1.5	Смањити дискрециона овлашћења надлежног органа ЈЛС у процесу разрешења директора јавног предузећа.	Усвојен интерни акт којим: Прописују критеријуми на основу којих се утврђује да ли је директор поступао супротно пажњи доброг привредника, да ли је нестручно и несавесно обављао дужност, односно несавесно се понашао, као и да ли је дошло до <i>знатног</i> одступања од остваривања основног циља пословања јавног предузећа; Одређује шта су то <i>други начини</i> којима је директор деловао на штету јавног предузећа; Одређује случајеве у којима надлежни орган <i>може</i> разрешити директора						<p><i>Критеријуме је тешко формулисати, тако да покрију све могуће ситуације.</i></p> <p><i>У пракси до разрешења долази често на предлог интерних ревизора или по пријавама инспектора.</i></p> <p><i>Предлог за разрешење долази од одељења општинске управе које је стручно, тако да је обезбеђен и тај део.</i></p>

		и пре истека периода на који је именован; Прописује рок у коме се покреће поступак разрешења директора у случајевима када он мора односно може бити разрешен						
4.1.6	Прописати услове и критеријуме за именовање вршиоца дужности директора.	Усвојен интерни акт којим се прописују услови и критеријуми за именовање вршиоца дужности директора.	<i>Правилником из тачке 4.1.2. уредити да Комисија провера испуњеност услова и за вршиоца дужности</i>					
4.1.7	Прописати поступак и рок за разматрање, односно давање сагласности на програм пословања јавног предузећа.	Усвојен интерни акт којим се: Прописују поступак и рок за разматрање, односно давање сагласности на програм пословања јавног предузећа; Прописује критеријума за доношење годишњег програма пословања за период на који се односи привремено финансирање;	<i>Одлуком о буџету општине се прописује обавеза да се програми достављају у складу са Законом о јавним предузећима, а посебно прописати обавезу да се предлози за давање сагласности</i>			31.12.2019.		<i>У пракси ЈП до краја новембра доставља план и програм за наредну годину организационим јединицама за финансије и привреду у Управи. Ове организационе јединице дају предлог за измену или траже</i>

		<p>одређује поступак и рокови за разматрање, односно давање сагласности на програм пословања;</p> <p>Уводе ограничења за трошкове помоћи, спортских активности, пропаганде и репрезентације;</p> <p>Дефинишу <i>стратешки интереси и битне промене околности</i> за измену програма пословања које су карактеристичне за конкретну локалну заједницу;</p> <p>Предвиђају санкцију уколико органи ЈП не доставе програм пословања скупштини ЈЛС у законски прописаном року.</p>	<p><i>разматрају и усвајају најкасније до 31.1. за текућу годину (у случају да су ЈП поштовала рокове за достављање)</i></p>					<p><i>појашњења, а затим достављају предлог СО да ли да се усвоји или не. Понекад је сагласност условна.</i></p>
4.1.8	<p>Додатно прецизирати овлашћења оснивача да у случају <i>поремећаја у</i></p>	<p>Усвојен интерни акт којим се, у складу са нормама финансијско-материјалног пословања,</p>						<p><i>Закон уређује материју у члану 67. довољно детаљно и није уочено на који</i></p>

	<p><i>пословању јавног предузећа надлежни орган ЈЛС предузима мере којима ће се обезбедити услови за несметано обављање делатности од општег интереса.</i></p>	<p>дефинише шта се <i>сматра поремећајем у пословању</i>, чиме се уводи извесност и у поступање јавних предузећа (сазнање о томе које врсте поремећаја могу произвести одређене последице, односно поступање оснивача према њима) и локалне самоуправе (када се реагује како би се обезбедила заштита јавног интереса); Осим тога, интерни акт треба да дефинише и које су то мере којима ће надлежни орган ЈЛС обезбедити услове за несметано обављање делатности од општег интереса.</p>						<p><i>начин би се мера могла додатно прецизирати.</i></p>
4.1.9	<p>Прописати услове, критеријуме и поступак за давање сагласности јавним предузећима</p>	<p>Усвојен акт којим ће се: Успоставити обавеза дефинисања оправданости и сврсисходности решења којим се оставља могућност</p>	<p><i>Изменама оснивачких аката предвидети обавезу да ЈП достави студију оправданости ради</i></p>			<p><i>Унети приликом измене оснивачких аката</i></p>		

<p>за оснивање друштва капитала и улагање капитала у већ основана друштва, као и механизам одговорности у случајевима у којима руководиоци јавних предузећа избегну примену прописаних правила.</p>	<p>да јавно предузеће оснује друштво капитала или да уложи капитал у већ основано друштво капитала; Прописати услови и критеријуми за доношење одлуке о оснивању друштва капитала, односно о улагању капитала; Уредити поступак давања сагласности оснивача на оснивање друштва капитала; Дефинисати одговорност и санкције за руководиоце јавних предузећа који избегну примену прописаних правила о оснивању друштва капитала, односно о улагању капитала.</p>	<p><i>разматрања давања сагласности од стране СО</i></p>					
---	---	--	--	--	--	--	--

<p>Циљ 4.2. Обезбеђена начела доброг управљања у односу између ЈЛС и других органа јавне власти (установа, служби, органа и организација) које оснива ЈЛС</p>		
<p>Индикатори циља</p>	<p>Базна вредност индикатора</p>	<p>Циљана (пројектована) вредност индикатора</p>

Усвојене јавне политике на нивоу ЈЛС које обезбеђују транспарентност и одговорност у раду, избору руководиоца, праћењу рада и учинака и финансијску контролу свих јавних служби, јавних предузећа и других организација које ЈЛС оснива.				Регистар не постоји, поједине одлуке су објављене Грађански буџет се израђује, али не садржи информације о свим ЈП и корисницима јавних средстава		Регистар садржи све потребне податке Грађански буџет се израђује, и садржи информације о свим ЈП и корисницима јавних средстава		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
4.2.1	Обезбедити потпуну доступност информација о свим органима јавне власти које ЈЛС оснива и делом или у потпуности финансира или контролише.	На интернет презентацији ЈЛС објављен регистар свих јавних служби, јавних предузећа и других организација које ЈЛС оснива и делом или у потпуности финансира или контролише, а која садржи информације о оснивању, финансирању, утрошку средстава, органима управљања, резултатима пословања и пословним плановима; Успостављена обавеза редовног ажурирања регистра.	<i>Успостављање регистра ЈП, јавних установа, јавних служби и других организација које оснива ЈЛС на сајту Скупштине Општине који би садржао тражене податке или линкове ка траженим документима на веб презентацијама појединих ЈП, јавних служби, јавних установа и других организација</i>	<i>Усвојена</i>	<i>Надлежене службе за послове органа општине и опште послове</i>	<i>31.12.2019. за успостављање</i>		<i>Тренутно не постоји акт који уређује ову материју, само се примењује Уредба Неке установе немају сопствене веб презентације</i>

4.2.2	Успоставити обавезу спровођења јавног конкурса за избор руководиоца свих јавних служби, јавних предузећа и других организација за које је надлежна ЈЛС.	Поступак јавног конкурса за избор руководиоца свих јавних служби, јавних предузећа и других организација за које је надлежна ЈЛС, прописан је посебним законима и оснивачким актима и садржи <i>све елементе рада комисије за спровођење конкурса датим у мерама 4, 5 и 6 у циљу 4.2.</i>	<i>Усвојити</i>	<i>Усвојен</i>				<i>Све су области уређене одговарајућим законима и оснивачким актима, тако да није потребно посебно прописивати поступак избора руководиоца и директора</i>
4.2.3	Успоставити обавезу да се избор органа управљања и чланова надзорних тела код којих ЈЛС о томе одлучује спроводе уз примену јасних и прецизних услова и критеријума.	Усвојен интерни акт којим се дефинишу јасни и прецизни услови критеријуми и процедура за избор.						<i>Услови и критеријуми су прописани оснивачким актима и усклађени са релевантним законима. Требало би упоредити међусобно услове да би се видело да ли постоји добра пракса</i>
4.2.4	Успоставити механизме	Усвојена јединствена и обавезујућа						<i>Пословник СО прописује</i>

	<p>одговорности руководилаца и чланова управљачких и надзорних тела свих јавних служби, јавних предузећа и других организација које оснива ЈЛС.</p>	<p>методологија извештавања о раду за сва јавна предузећа, установе, органа и организације које оснива ЈЛС; Успостављена пракса редовног јавног представљања и расправљања о результатима рада и учинцима јавних предузећа, установа, органа и организација које оснива ЈЛС; Успостављена пракса објављивања закључака са јавних расправа.</p>						<p><i>обавезу објављивања свих предлога аката и материјала за седницу. То је прилика за грађане да пре седнице уоче недостатке извештаја о раду и да на њих укажу одборницима, како би се о тим питањима повела расправа у скупштини.</i></p>
4.2.5	<p>Успоставити механизам за сврсисходно управљање финансијама јавних предузећа, установа, органа и организација које оснива ЈЛС.</p>	<p>Усвојен интерни акт којим се дефинишу: јасни и прецизни критеријуми за расподелу јавних финансија, обавезни елементи финансијских планова, процедура контроле сврсисходности и законитости трошења средстава.</p>						<p><i>Механизам за контролу постоји, у виду интерне ревизије, која се спроводи по годишњем плану интерне ревизије, али не обухвата сваке године све кориснике буџетских</i></p>

								<p><i>средстава, због ограничења броја службеника на том радном месту.</i></p> <p><i>За јавна предузећа је обавезна екстерна ревизија.</i></p> <p><i>Проверити са интерним ревизијом да ли постоји могућност да се план допуну.</i></p>
4.2.6	<p>Увести обавезу објављивања докумената који се односе на управљање финансијама свих јавних служби, јавних предузећа и других организација које оснива ЈЛС.</p>	<p>Усвојен интерни акт којим се регулише објављивање свих докумената који се односе на управљање финансијама јавних предузећа, установа, органа и организација које оснива ЈЛС;</p>						<p><i>Обухваћено тачком 4.2.1.</i></p>

4.2.7	Успоставити механизам грађанске контроле над управљањем финансијама органа јавне власти које оснива ЈЛС.	Установљена пракса израде и објављивања „грађанског буџета“, односно документа који на разумљив начин објашњава планирање, извршење и контролу над извршењем буџета свих јавних служби, јавних предузећа и других организација које оснива ЈЛС.	<i>Допунити грађанске буџете информацијама које ће на разумљив начина да прикажу планирање, извршење и контролу над извршењем буџета свих јавних служби, јавних предузећа и других организација које оснива ЈЛС</i>					
-------	--	---	---	--	--	--	--	--

Област 5: Јавно-приватна партнерства и концесије⁷

Опис области: Јавно-приватно партнерство (ЈПП) представља дугорочну сарадњу између јавног и приватног сектора, односно партнера из јавног и приватног сектора, ради обезбеђења финансирања, изградње, реконструкције, управљања или одржавања инфраструктурних и других објеката од јавног значаја и пружања услуга од јавног значаја. Јавно-приватна партнерства се углавном успостављају у реализацији пројеката или ради пружања услуга које традиционално обезбеђује јавни сектор, али који из различитих разлога, потреба и оправданости у реализацију тих пројеката укључују приватни сектор, уз адекватну поделу улагања, ризика, одговорности и добити међу партнерима. Концесија, пак, представља врсту ЈПП, односно врсту уговорне сарадње између јавног и приватног партнера, којом је уређено комерцијално коришћење природног богатства, односно добра у општој употреби која су у јавној својини или обављање делатности од општег интереса. Концесијом надлежно јавно тело уступа домаћем или страном субјекту природна богатства или добра у јавној својини на одређено време, под посебно прописаним условима, уз плаћање концесионе накнаде, при чему приватни партнер сам сноси ризик везан за комерцијално коришћење предмета концесије. Услед сличности између карактера ова два концепта, као и сличности са становишта ризика од корупције,

⁷ Опис и елементи Модела ЛАП-а у овој области дати према *Извештају о ризицима корупције у области јавно-приватних партнерстава*, које је Агенција за борбу против корупције објавила у јулу 2014. године (доступно на http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2012/12/Izvestaj_o_JPP_-_final.pdf), као и према *Мишљењу о Закону о изменама и допунама Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама*, објављеном 8. марта 2016. године (доступно на <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2012/12/Misljenje-o-izmenama-i-dopunama-Zakona-o-koncesijama.pdf>).

ЈПП и концесије се уобичајено третирају истоврсно, што ће и у овом документу бити случај.

Имајући у виду ризике да сарадња представника јавног и приватног сектора буду несврсисходни и да имају за циљ остваривање појединачних или приватних интереса на штету јавног интереса, нужно је посветити посебну пажњу ризицима корупције у овој области. Значај овог питања препознат је и приликом доношења Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године и Акционог плана за њено спровођење⁸.

Актуелни Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама (“Службени гласник РС”, бр. 88/11, 15/16 и 104/16) усвојен је 2011 године. Њиме се уређују услови и начин израде, предлагања и одобравања пројеката ЈПП; одређују субјекти надлежни, односно овлашћени за предлагање и реализацију ових пројеката; права и обавезе јавних и приватних партнера; облик и садржина уговора о ЈПП са или без елемената концесије и правна заштита у поступцима доделе јавних уговора; услови и начин давања концесије, предмет концесије, субјекти надлежни, односно овлашћени за поступак давања концесије, престанак концесије; заштита права учесника у поступцима доделе јавних уговора; оснивање, положај и надлежност Комисије за ЈПП, као и друга питања од значаја за ово партнерство, са или без елемената концесије, односно за концесију.

Имајући у виду чињеницу да ЈЛС као *јавна тела* могу бити партнери у ЈПП, као и да се највећи број до сада поднетих предлога или остварених ЈПП спроводи на локалном нивоу⁹, неопходно је успоставити адекватне интерне и институционалне механизме којима би се на локалном нивоу отклонили ризици у примени нормативног оквира у овој области. Закон и подзаконска акта предвиђају различите системе контроле, као и значајну улогу Комисије за ЈПП – без обзира на то, сваки јавни партнер, односно ЈЛС у овом случају, има значајна овлашћења у иницирању, процени и одобравању пројеката, као и у процесу контроле уговора за ЈПП, па је кроз ЛАП потребно увести одређене мере за отклањање ризика у овој области.

Циљ 5.1: Успостављени интерни механизми којима се отклањају ризици од корупције у примени прописа у области јавно приватних партнерстава

Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Усвојене јавне политике на нивоу ЈЛС које обезбеђују отклањање ризика од корупције у примени прописа у области	Није уређено посебним актима, примењују се	Усвојена два акта која уређују посебна питања и формирано стручно радно тело

⁸ Један од циљева овог стратешког документа (циљ 3.3.3) односи се на уклањање ризика корупције у области ЈПП и на њихову доследну примену. За разлику од Стратегије и Акционог плана, које ову област третирају на системском, односно на законодавном нивоу и нивоу подзаконских аката, ЛАП треба да обезбеди унутрашње институционалне механизме ЈЛС за примену решења из закона и подзаконских аката у циљу отклањања ризика од корупције у примени тих решења.

⁹ Видети, на пример, списак пројеката ЈПП који су до сада добили позитивно мишљење Комисије за јавно-приватно партнерство, доступно на <http://www.ppp.gov.rs/misljenja-komisije>

јавно приватних партнерстава				законске одредбе				
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
5.1.1	Дефинисати локално специфичне области које могу бити предмет концесије	Усвојен интерни акт којим се дефинишу локално специфичне области које могу бити предмет концесије, а у складу са природним ресурсима и другим јавним добрима који постоје на територији ЈЛС, као и у складу са потребама локалног становништва.	<i>Извршити анализу и на основу ње у посебној одлуци утврдити области које могу бити предмет концесије, у складу са природним ресурсима и другим јавним добрима који постоје на територији Општине, као и у складу са потребама локалног становништва.</i>	<i>Усвојена</i>	<i>Стручно радно тело које формира Општинско веће</i>	<i>1.7.2020.</i>	<i>За спровођење ове активности</i>	<i>Анализирати примере из других локалних самоуправа, као и евентуалне измене Закона о ЈПП и концесијама. Размотрити Стратегију одрживог развоја Општине ВБ 2013-2023. Анализом обухватити већ постојеће одлуке о ЈПП.</i>
5.1.2	Успоставити процедуру и критеријуме за давање сагласности на предлог пројекта ЈПП	Усвојен интерни акт којим се: Успоставља обавеза израде студије оправданости и/или изводљивости успостављања ЈПП;	<i>Усвојити акт којим се успоставља обавеза израде студије оправданости и/или</i>	<i>Усвојен</i>	<i>Стручно радно тело из тачке 5.1.1.</i>	<i>31.12.2020.</i>		<i>Узети у обзир сличне акте који су донети у другим ЈЛС</i>

	без елемената концесије, за усвајање предлога за доношење концесионог акта који припреми надлежно јавно тело и за давање сагласности на коначни нацрт јавног уговора.	Успоставља процедура и дефинишу критеријуми за давање сагласности на предлог пројекта ЈПП без елемената концесије; Успоставља процедура за усвајање предлога за доношење концесионог акта који припреми надлежно јавно тело; Успоставља процедура за давање сагласност на коначни нацрт јавног уговора..	изводљивости успостављања ЈПП; Успоставља процедура и дефинишу критеријуми за давање сагласности на предлог пројекта ЈПП без елемената концесије; Успоставља процедура за усвајање предлога за доношење концесионог акта који припреми надлежно јавно тело; Успоставља процедура за давање сагласност на коначни нацрт јавног уговора..					
5.1.3	Дефинисати шта су <i>објективни разлози</i> за ограничавање	Усвојен интерни акт којим се дефинише шта су <i>објективни разлози</i> за ограничавање						<i>Активност је оцењена као непотребна, имајући у виду да је у члану 16,</i>

	одговорности чланова конзорцијума који се појављује као приватни партнер у ЈПП.	одговорности чланова конзорцијума који се појављује као приватни партнер у ЈПП.						став 7. Закона о ЈПП предвиђено да један члан конзорцијума мора имати неограничену одговорност.
5.1.4	Успоставити обавезу додатног образложења за избор конкретног рока на који се закључује јавни уговор.	Усвојен интерни акт којим се уводи обавеза додатног образложења за избор конкретног рока на који се закључује јавни уговор.						Није потребно доносити посебан акт, зато што образложење за одређивање одређеног рока треба да буде део студије оправданости.
5.1.5	Прописати обавезу ЈЛС да врши процену утицаја ЈПП на начело конкурентности.	Усвојен интерни акт којим се прописује: Начин на који ће ЈЛС процењивати да ли се учешћем предлагача у припреми предлога пројекта нарушава конкуренција; Дефинисање корака који су потребни да се евентуална конкурентска предност неутралише; Начин доношења	Размотрити да ли постоји могућност за постављање критеријума у посебном акту		Радно тело из тачке 5.1.1.	31.12.2020.		Размотрити искуства других градова и општина и евентуалне измене закона, као и праксу код спровођења ове врсте ЈПП у Србији.

		закључка да се конкурентска предност не може неутралисати; Начин на који се обезбеђују капацитети ЈЛС за овакве процене.						
5.1.6	Дефинисати услове и критеријуме у погледу именована лица која чине стручни тим који израђује конкурсну документацију, врши процену вредности концесије, израђује студију оправданости давања концесије и предузима све остале радње које претходе поступку давања концесије.	Усвојен интерни акт којим се прописују услови и критеријуми у погледу именовања лица која чине стручни тим који израђује конкурсну документацију, врши процену вредности концесије, израђује студију оправданости давања концесије и предузима све остале радње које претходе поступку давања концесије.	<i>Донети акт којим би се уредили услови и критеријуми у погледу именовања чланова стручног тима</i>		<i>Општинско веће</i>	<i>1.9.2020</i>		

5.1.7	Успоставити елементе управљања сукобом интереса лица која чине стручни тим описан у претходној мери.	Елементи управљања сукобом интереса подразумевају најмање следеће: Потписивање изјаве о непостојању приватног интереса у вези са партнером; Успостављање института изузећа у случају постојања приватног интереса; Прописивање одговорности за члана стручног тима за кога се утврди да је био у сукобу интереса; Успостављање института поништавања одлука за које се утврди да су донете у околностима сукоба интереса.	<i>Уредити актом из тачке 5.1.6.</i>					
5.1.8	Прописати интерну организацион у процедуру спровођења надзора над реализацијом јавних уговора.	Усвојен интерни акт којим се прописује интерна организациона процедура спровођења надзора над реализацијом јавних уговора.	<i>Уредити актом из тачке 5.1.1.</i>					<i>Узети у обзир чланове 61-64 Закона о ЈПП, као и Уредбу о надзору над реализацијом јавних уговора Тренутно надзор врше</i>

									одсеци у Општинској управи
--	--	--	--	--	--	--	--	--	----------------------------------

Област 6: Управљање јавном својном ЈЛС

Опис области: Према Закону о јавној својини (“Службени гласник РС”, бр. 72/11 и 88/13), ЈЛС је један од титулара јавне својине у Републици Србији. Овом нивоу власти је дата могућност стицања, коришћења, управљања, преноса и надзора над јавном својном, што представља сложену и одговорну надлежност, чије вршење садржи различите ризике од корупције. Уколико процес управљања јавном својном није добро регулисан, то може створити услове да се јавна својина користи за остваривање приватних интереса оних који њом управљају, директно или индиректно. Ризик за овакве догађаје је утолико већи уколико својински односи између различитих нивоа власти још увек нису у потпуности регулисани, јер је поменути законом ЈЛС релативно тек од скоро, од 2011. године, омогућено располагање сопственом имовином.

Суштину ефикасне регулације управљања јавном својном чине два сегмента: први се односи на непостојање аката који регулишу процес утврђивања јавне својине, усклађивања фактичког са књиговодственим стањем својине, као и аката којима се врше процеси стицања, отуђивања, располагања и контроле над јавном својном која је дата на располагање другим лицима. Иако поменути закон до одређеног нивоа регулише ове обавезе, њиме је значајан део регулације процеса остављен у надлежност ЈЛС. Отуда се оправдано поставља питање да ли су све ЈЛС регулисале ове процесе и да ли су их регулисале адекватно и квалитетно.

Други сегмент у области управљања јавном својном односи се на транспарентност њеног располагања. Успостављање локалних регистара јавне својине представља један корак у овој области, док је омогућавање увида јавности у регистре подједнако важан процес. Регистар непокретности у јавној својини успостављен је кроз апликативни софтвер Републичке дирекције за имовину, а у који су и ЈЛС дужне да уносе податке о непокретностима као титулари непокретности у јавној својини. Законом, међутим, није прописано да је овај централни регистар јаван. С друге стране, ЈЛС могу имати свој регистар поред овог прописаног ЗЈС. Управо то што Закон не спречава ЈЛС да формирају своје регистре (а већина их и иначе има, односно формира их за своје потребе), могуће је и потребно ојачати транспарентност управљања јавном својном на локалном нивоу, јер не постоји ниједан оправдан разлог да информације о јавној својини не буду јавне, уз сва постојећа ограничења која су већ прописана нормативом која регулише поступање са личним подацима. ЈЛС могу предвидети објављивање регистара јавне својине, регистара јавне својине дате на располагање другим лицима, регистара корисника имовине дате у закуп/коришћење, регистара оних којима је због злоупотреба одузето право закупа/коришћења и тако даље. Потребно је предвидети начине креирања и садржај ових база података, процедуру и одговорност њиховог ажурирања и заштите података у њима, а потом и јавно објављивање на адекватне начине, услове и процедуру давања јавне својине ЈЛС на коришћење другим лицима, као и контролу процеса која мора бити потпуна и мора

обухватити контролу начина управљања и контролу (не)наплаћених потраживања у смислу дуговања за закуп.

Према Закону о локалној самоуправи, ЈЛС имају надлежност да оснивају и управљају сопственим **робним резервама**. Роба набављена за потребе робних резерви представља врсту јавне својине, чија се набавка, складиштење и употреба мора прецизно регулисати, како би се избегле злоупотребе у овој области. Закон о робним резервама регулише само републичке робне резерве и наводи да „аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе могу, зависно од својих потреба и могућности, образовати робне резерве, у складу са овим законом“ (чл. 3, став 3.), без детаљније регулације. У оним ЈЛС које су основале своје робне резерве потребно је прописати мере којим ће се ова област детаљно регулисати. Потребно је донети неопходан правни оквир или унапредити постојећи, на начин да се уреде следеће области: процедура набавке роба, процедура складиштења (нарочито у случају када се складиштење поверава приватним лицима, услед недостатка капацитета и простора које поседује локална самоуправа), процедура, услови и критеријуми расподеле робе из робних резерви, као и систем контроле.

Циљ 6.1. Успостављени механизми за управљање имовином у својини ЈЛС								
Индикатори циља				Базна вредност индикатора		Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Усвојене јавне политике на нивоу ЈЛС које обезбеђују одговорно управљање јавном својином ЈЛС				Постоји акт који уређује располагање јавном својином, као и подаци о јавној својини који нису објављени		Донет посебан акт којим се уређује отуђење непокретностима, успостављен регистар јавне својине, који је објављен на веб-презентацији Општине		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
6.1.1	Општим актима регулисати процедуре стицања и располагања имовином у својини ЈЛС.	Општи акти треба да садрже: Обавезу и начин објављивања јавних позива за стицање и располагање имовином у јавној својини;	Донети одлуку којом ће се уредити отуђење покретних ствари	Усвојена	Општинска управа	31.12.2019	За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси	Постоји Одлука о располагању непокретности ма у јавној својини Општине и њом су прописана сва поменута

		<p>Прописивање услова, критеријума и процедуре за отуђење или давање јавне својине на коришћење другим лицима;</p> <p>Прописивање механизма контроле стања јавне својине;</p> <p>Прописивање одговорности и санкција за кршење одредаба из општег акта.</p>						<i>питања</i>
6.1.2	Успоставити регистар јавне својине ЈЛС ¹⁰ .	Осим регистра јавне својине, потребно је одредити тело/службу или лице које је одговорно за вођење регистра јавне својине, процедуру вођења регистра, као и обавезу његовог редовног ажурирања.	<i>Успоставити регистар јавне својине</i>	<i>Усвојен</i>	<i>Општинска управа – служба за имовинско – правне послове</i>	<i>31.12.2019. У зависности од израде софтверских решења</i>		<i>Тренутно постоји регистар у којем се бележе предмети друштвене/јавне својине од 1958. Постоје и подаци који се шаљу Дирекцији за имовину Републике Србије у електронској форми. Овај део посла</i>

¹⁰ Као регистар јавне својине ЈЛС може се користити форма и подаци који се уносе у обавезујући апликативни софтвер Републичке дирекције за имовину, али се у складу са постојећом праксом и системом ЈЛС, може користити и друга форма регистра.

								<i>ради само Општина, а не и корисници јавних средстава (нпр. ЈП Шуме Гоч).</i>
6.1.3	Обезбедити јавност регистра јавне својине ЈЛС.	Објављен регистар јавне својине ЈЛС на интернет презентацији; Регистар треба да садржи и информације о јавној својини датој на располагање другим лицима, корисницима имовине дате у закуп/коришћење, податке о субјектима којима је због злоупотреба одузето право закупа/коришћења и тако даље.	<i>Објавити на званичној веб-презентацији податке о непокретностима у јавној својини Општине Врњачка Бања, на основу сопствених информација и података добијених од службе за катастар непокретности Општине Врњачка Бања</i>	<i>Објављени подаци на веб-презентацији</i>	<i>Служба за имовинско-правне послове, служба за ИТ сектор, служба за информисање</i>	31.12.2019.		
6.1.4	Успоставити правни оквир (односно унапредити постојећи тамо где он већ постоји) који се односи на	Правни оквир за управљање робним резервама треба да садржи следеће елементе: Процедуру набавке роба, процедуру складиштења (нарочито у случају						<i>Није потребно</i>

	управљање робним резервама.	када се складиштење поверава приватним лицима, услед недостатка капацитета и простора које поседује ЈЛС); Процедуру, услове и критеријуме расподеле робе из робних резерви; Систем контроле робних резерви.						
--	-----------------------------	---	--	--	--	--	--	--

Област 7: Управљање донацијама које прима ЈЛС¹¹

Опис области: Законом о донацијама и хуманитарној помоћи (“Службени лист СРЈ”, бр. 53/01, 61/01 - испр. и 36/02 и “Службени гласник РС”, бр. 101/05 - др. закон) прописано је да органи јавне власти – државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа и јавне установе могу примати донације у роби (осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила), услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима. Међутим, Законом није уређен низ питања са становишта спречавања корупције као што су: прецизирање да се под донацијом подразумевају и поклони дати органима јавне власти; прописивања услова за давање донација органу јавне власти како би се избегао сукоб интереса, тј. утицај на законитост, непристрасност и објективност рада органа; утврђивање контролних механизма за испитивање оправданости и исплативости донација органима јавне власти, праћење наменског коришћења средстава донација у сваком конкретном случају, као и обезбеђивање транспарентности пријема донација кроз формирање јединственог јавног регистра који би садржао податке о свим донацијама органу јавне власти и њиховом коришћењу. Неадекватна регулација ове области омогућава да физичка и правна лица дају донације органима јавне власти који би требало да контролишу њихов рад или пред којима они остварују права и регулишу обавезе. Даваоци донација на тај начин себи могу обезбедити повлашћен положај, додатне повластице или избегавање санкције у случају да предвиђена контрола ЈЛС утврди да је било неправилности у њиховом раду. Ова врста утицаја не мора

¹¹ Опис области и елементи Модела ЛАП-а за ову област дефинисани су према Иницијативи за допуну Закона о донацијама и хуманитарној помоћи, коју је Агенција за борбу против корупције објавила 13.06.2016. године, а која је доступна на <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2012/12/Inicijativa-za-dopune-Zakona-o-donacijama-i-humanitarnoj-pomoci-080616.pdf>.

производити корупцију у ужем смислу речи (јер може, али и не мора бити остваривања приватне користи представника органа јавне власти који као правно лице прима донацију), али може озбиљно нарушити интегритет органа јавне власти, поверење јавности у његов рад и законито, непристрасно и професионално поступање органа у односу према даваоцима донација.

Агенција за борбу против корупције упутила је у јуну 2016. године Иницијативу за допуне Закона о донацијама и хуманитарној помоћи, које би требало да отклоне уочене ризике. Међутим, с обзиром да није познато да ли ће и када допуне овог Закона бити усвојене, односно када ће оне почети да се примењују, ЈЛС могу својим интерним актима да предвиде отклањање појединих ризика у овој области и да на тај начин ојачају своју отпорност на потенцијалне коруптивне утицаје кроз давање, односно кроз пријем донација. У том смислу речи, могуће је интерним актима предвидети успостављање контролних механизма за испитивање оправданости и исплативости донација ЈЛС, као и механизма за праћење наменског коришћења средстава донација. Циљ ове контроле би требало, осим осталог, да буде испитивање да ли у сваком конкретном случају донација ЈЛС носи са собом неке прикривене трошкове¹², који превазилазе вредност саме донације, као и да ли се средства из донација наменски користе. Даље, неопходно је предвидети да је ЈЛС као прималац донације дужан да након реализације, у одређеном року, сачини и на својој интернет презентацији објави извештај о реализацији донације. На крају, потребно је предвидети формирање јединственог јавног регистра, као електронске базе, који би садржао податке о свим донацијама ЈЛС и њиховом коришћењу, чиме би се значајно унапредила транспарентност овог процеса, која је до сада била на веома ниском нивоу.

Циљ 7.1 Отклоњене околности и могућност утицаја на рад органа ЈЛС кроз давање донација								
Индикатори циља				Базна вредност индикатора		Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Усвојене јавне политике на нивоу ЈЛС којима се уводе механизми за отклањање околности и могућности утицаја на рад органа ЈЛС кроз давање донација				Не постоје акти ЈЛС који уређују ову област		<i>Донета Одлука Скупштине Општине којом се уређују сва питања</i>		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене

¹² Давање донације са “прикривеним трошковима” подразумева ситуацију у којој давалац поклања опрему или средства за рад чије даље коришћење подразумева набавку специфичног репро или потрошног материјала који може да обезбеди само давалац донације. На пример, давалац донације поклања штампаче чија је вредност знатно мања од цене тонера које ти штампаче користе, а које може да обезбеди само давалац донације. На тај начин, давалац донације себи обезбеђује повлашћени и неконкурентан положај на тржишту, а ЈЛС плаћа знатно веће цене коришћења донације коју је примила него што би иначе плаћала да ту донацију није примила, односно да је на други начин обезбедила штампаче.

7.1.1	Прописати обавезу претходног утврђивања оправданости и исплативости донација које прима ЈЛС.	Усвојен интерни акт ¹³ који садржи обавезу да се пре пријема донације изради анализа оправданости донација које прима ЈЛС (утврђивање да ли ЈЛС у датом тренутку има потребу за конкретном донацијом, без обзира на њен карактер); Осим оправданости донације, анализа треба да утврди и исплативост донације, односно да ли у донацији постоје прикривени трошкови који превазилазе или у будућности могу да превазиђу вредност саме донације, а који могу неоправдано и непотребно да повећају трошкове њеног коришћења.	<i>Усвојити Одлуку Скупштине којом се уређује ова област</i>	<i>Нацрт акта Предлог акта Усвојена Одлука Скупштине општине</i>	<i>Општинска управа Општинско веће Скупштина општине</i>	<i>01.септембар 2020. 01.октобар 2020. 01. новембар 2020.</i>	<i>За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси</i>	<i>Обухватити актом све видове бестеретног стицања покретних и непокретних ствари.</i>
-------	--	---	--	---	--	---	---	--

¹³ Као и у неким другим сличним областима Модела ЈАП-а, ову област је могуће регулисати усвајањем једног интерног акта који ће садржати индикаторе испуњености (квалитета) из свих наведених мера, а који су у Моделу подељени на више мера из разлога детаљнијег прегледа и прецизирања свих елемената који треба да доведу до испуњења наведеног циља.

		Интерни акт треба да предвиди обавезу одбијања донације уколико се утврди да она није оправдана или да није исплатива, односно да садржи прикривене трошкове.						
7.1.2	Прописати обавезу претходног утврђивања да ли постоји потенцијални, перципирани или стварни сукоб интереса приликом пријема донације.	Усвојен интерни акт који садржи обавезу да се пре пријема донације утврди да ли се давалац донације (без обзира да ли је правно или физичко лице) налази у специфичном односу и положају у односу на општину Врњачка Бања у смислу да: <ul style="list-style-type: none"> - Општина Врњачка Бања врши контролу и надзор над радом донатора; - Донатор пред службама и органима општине 	<i>Усвојити Одлуку Скупштине којом се уређује ова област (обухвати актом из тачке 7.1.1.)</i>	<i>Нацрт акта Предлог акта Усвојена Одлука Скупштине општине</i>	<i>Општинска управа Општинско веће Скупштина општине</i>	<i>01.септембар 2020. 01.октобар 2020. 01. новембар 2020.</i>	<i>За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси</i>	

		<p>остварује предвиђена права и испуњава прописане обавезе;</p> <p>- Донатор представља повезано лице са неким јавним функционером ЈЛС.</p> <p>Интерни акт треба да предвиди обавезу одбијања донације уколико се утврди да постоје елементи сукоба интереса у односу између даваоца донације и ЈЛС.</p>						
7.1.3	<p>Прописати обавезу праћења наменског коришћења средстава из донација.</p>	<p>Усвојен интерни акт који садржи обавезу праћења наменског коришћења средстава из донација.</p>	<p><i>Одлуком из тачке 7.1.1. обухватити ову област</i></p>	<p><i>Усвојен акт који садржи обавезу праћења наменског коришћења средстава из донација</i></p>	<p><i>Општинска управа</i></p> <p><i>Општинско веће</i></p> <p><i>Скупштина општине</i></p>	<p><i>01.септембар 2020.</i></p> <p><i>01.октобар 2020.</i></p> <p><i>01. новембар 2020.</i></p>	<p><i>За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси</i></p>	<p><i>Тренутно се прати</i></p>

7.1.4	Прописати обавезу израде и објављивања извештаја о реализацији донације	Усвојен интерни акт који садржи обавезу израде извештаја о реализацији донације; Извештај о реализацији донације се благовремено објављује на интернет презентацији ЈЛС.	<i>Одлуком из тачке 7.1.1. обухватити ову област</i>	<i>Усвојен акт који садржи обавезу извештаја о реализацији донације</i>	<i>Општинска управа Општинско веће Скупштина општине</i>	<i>01.септембар 2020. 01.октобар 2020. 01. новембар 2020.</i>	<i>За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси</i>	<i>Тренутно се види у наративним извештајима корисника буџета Такође, питање је у вези са извештајем о учинку који се саставља у оквиру завршног рачуна буџета</i>
7.1.5	Прописати обавезу формирања јединственог јавног регистра који би садржао податке о свим донацијама ЈЛС и њиховом коришћењу.	Усвојен интерни акт који садржи обавезу формирања јединственог јавног регистра, као електронске базе података, који би садржао податке о свим донацијама ЈЛС и њиховом коришћењу; Јединствени јавни регистар донација се редовно ажурира на интернет презентацији ЈЛС.	<i>Одлуком из тачке 7.1.1. обухватити ову област Формирати јавно доступан регистар</i>	<i>Усвојен акт који садржи обавезу формирања јединственог јавног регистра Регистар формиран и доступан на интернет презентацији општине Врњачка Бања</i>	<i>Општинска управа Општинско веће Скупштина општине Одговорно лице у складу са актом из тачке 7.1.1. (Одсек за буџет и финансије) и Одсек за општу управу - група послова ИТ и ИС</i>	<i>01.септембар 2020. 01.октобар 2020. 01. новембар 2020. 30.септембар 2020.</i>	<i>За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси</i>	

Област 8: Регулација административних процедура и унапређење контроле процедура за остваривање права и регулисање обавеза корисника услуга ЈЛС

Опис области: На нивоу ЈЛС спроводи се велики број поступака у којима грађани остварују своја права пред службама локалне управе у којима постоји „двострана комуникација“ на релацији подносилац захтева – службеник. Реч је о поступцима у којима се одлучује о правима и обавезама грађана и у којима странка подноси захтев са одређеном документацијом, а на основу које службеник доноси одређени акт. Потенцијални проблеми и коруптивни ризици код овакве врсте процедура могу се пронаћи на више нивоа. Најпре, поједине процедуре, рокови, критеријуми и услови поступака који се воде пред органима ЈЛС нису довољно прецизни, што оставља дискрециона овлашћења службеницима да решавају о предметима у различитим роковима, уз тражење различитих и неуједначених врста доказа и документације, па и са различитим исходима, уз плаћање различитих надокнада или такси. То отвара простор за корупцију у смислу да се у овако нерегулисаним процедурама остварује потенцијални и стварни утицај странака на службенике да убрзају/успоре процедуре или одлуче са/без потребних услова. Први проблем са овом врстом процедура је и у томе што не постоји прецизна и свеобухватна листа о којим процедурама на нивоу јединица локалне самоуправе је, заправо, реч. Због тога, задатак сваке ЈЛС треба да буде израда упутства/плана пописа ових процедура у појединачним ЈЛС, потом њихов попис и објављивање да би се, након тога, за поједине од тих процедура одлучивање (тамо где је то, наравно, могуће и што је у надлежности ЈЛС) спровела мера отклањања ризика од корупције у смислу смањења дискреције службеника, односно прецизирања постојећих или успостављања додатних критеријума за одлучивање, прецизирања рокова, израде додатних упутстава и образаца и слично¹⁴.

Други проблем који се јавља у овом контексту је одсуство контроле у овим поступцима, која би дошла или од стране трећих, заинтересованих лица (којих често нема у оваквој врсти „једностраначких поступака“, јер не постоје друге заинтересоване стране које би биле упознате са предметом) или интерно, од руководиоца или неке друге инстанце (јер се углавном сматра да за тим или нема потребе или нема довољног капацитета). У таквој ситуацији се може десити да странка не поднесе потребну документацију, а да се одлучи позитивно и у њену корист, јер све остаје између ње и службеника, који на овакву врсту поступања може бити подстакнут различитим коруптивним механизмима. Оваква врста ризика се може отклонити увођењем система унакрсне, периодичне и редовне контроле предмета, како од стране руководиоца, тако и системом међусобне провере обраде ове врсте предмета међу службеницима који овакве предмете обрађују. Веома је важно да ова врста контролног механизма буде дефинисана као писана процедура, како би се избегло да се тај механизам злоупотреби и

¹⁴ Стална конференција градова и општина - Савез градова и општина је у оквиру програма “Подршка локалним самоуправама на путу придруживања ЕУ: унапређење квалитета услуга, дијалога заинтересованих страна и ефикасности локалне администрације” идентификовала листу административних поступака на локалном нивоу, на основу које ће бити развијени модели свих поступака из поверених и изворних надлежности. Модели ће се састојати од описа, правног основа, фаза и рокова за одлучивање и обрасца захтева. Ови модели могу бити искоришћени као један од могућих начина за унапређење стања у овој области, односно могу се искористити за будући ЛАП. Видети детаљније на <http://dobraprava.rs/info-servis/vesti/priprema-uprave-za-novi-zup/> i <http://www.skgo.org/reports/details/1864>

претвори у притисак на рад службеника.

Циљ 8.1. Повећана транспарентност административних процедура за остваривање права и регулисање обавеза корисника услуга ЈЛС

Индикатори циља				Базна вредност индикатора		Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Успостављен јавно доступан регистар свих административних процедура за остваривање права и обавеза корисника услуга ЈЛС				Не постоји регистар		Усвојен акт којим је регулисано успостављење регистра. Све административне процедуре у регистру, који је јавно доступан		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
8.1.1	Обезбедити потпуну доступност информација о свим административним процедурама за остваривање права и регулисање обавеза корисника услуга ЈЛС	Сачињен и на интернет презентацији ЈЛС објављен регистар свих административних процедура за остваривање права и обавеза корисника услуга ЈЛС (из изворних и поверених надлежности); Регистар садржи опис, правни основ, фазе и рокове за одлучивање, као и образце захтева	Донети решење начелника управе којим ће се прописати формирање регистра, одговорна служба/лице надлежно за вођење регистра и обавеза редовног ажурирања регистра. Упоставити јавно доступни регистар	Донето решење начелника управе којим је прописано формирање регистра, одговорна служба/лице надлежно за вођење регистра и обавеза редовног ажурирања регистра. Упостављен	Начелник ОУ Начелник ОУ	31.12.2019. 1.6.2020.	За спровођење ове активности Нису потребни додатни ресурси	http://vrnjackabaja.gov.rs/usluge/usluge-opstinske-uprave

		којима се корисник услуге обраћа органу/служби ЈЛС, са пописом потребне пратеће документације; Одређена служба/лице надлежно за вођење регистра; Успостављена обавеза редовног ажурирања регистра.		јавно доступни регистар				
--	--	--	--	-------------------------	--	--	--	--

Циљ 8.2. Отклоњени ризици од корупције у административним процедурама чије је регулисање у надлежности ЈЛС

Индикатори циља		Базна вредност индикатора		Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Измењен правни оквир из надлежности ЈЛС у правцу додатног отклањања ризика од корупције у административним процедурама.		Постоји регистар процедура, али није јасно предвиђена обавеза ажурирања Тренутно се не ради анализа ризика од корупције у административним процедурама		Уведена обавеза ажурирања и јасна подела надлежности Уведена пракса да се врши анализа ризика од корупције у постојећим административним процедурама		

Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
8.2.1	Спровести анализу потреба, могућности и	Анализа потреба, могућности и оправданости додатног отклањања	<i>Усвојити интерни акт из тачке 8.1.1. којим би се</i>	<i>Усвојен акт из тачке 8.1.1.</i>	<i>Начелник општинске управе, руководиоци</i>	<i>31.12.2019. За доношење решења из</i>	<i>За спровођење ове активности Нису потребни додатни</i>	<i>Постоји регистар услуга, али није уређено питање</i>

	оправданости додатног отклањања ризика од корупције у административним процедурама чије је регулисање у надлежности ЈЛС.	ризика од корупције у административним процедурама чије је регулисање у надлежности ЈЛС треба да узме у обзир следеће: Да ли постоје административне процедуре за које је могуће додатно смањити, односно ограничити дискрецију службеника, односно да ли је потребно додатно прецизирати постојеће или успоставити додатне критеријуме за одлучивање; Прецизирати рокове, израдити додатна упутства и обрасце.	<i>уредила обавеза ажурирања информација из регистра и постављање ажурираних информација на веб презентацији, као и објављивање података о новим услугама</i>	<i>Израђене анализе за све административне процедуре</i>	<i>орг.јединица</i>	<i>тачке 8.1.1. За анализе процедура 60.6.2020.</i>	<i>ресурси</i>	<i>ажурирања информација</i>
8.2.2	Отклонити ризике од корупције у административним процедурама чије је регулисање у надлежности ЈЛС, у складу	У складу са анализом, сачињен план и програм усвајања или измене правних аката који су у надлежности ЈЛС, а чије усвајање или измена треба да резултира отклањањем ризика	<i>Увести праксу периодичног разматрања (једном годишње) административних процедура чије је усвајање у надлежности Општине ВБ,</i>	<i>Усвојен</i>		<i>континуирано</i>	<i>За спровођење</i>	<i>При разматрању административних процедура посебно обратити пажњу на следеће: Да ли процедуре предвиђају</i>

са резултатима анализе потреба, могућности и оправданости.	од корупције у административним процедурама чије је регулисање у надлежности ЈЛС; Спроведена измена правних аката; Измењене административне процедуре и ажуриране у регистру.	<i>које би вршили начелник Општинске управе и руководиоци организационих јединица</i>					<i>дискреционо одлучивање или постоје прецизно дефинисани рокови, услови и критеријуми; Да ли су информације о одлучивању јавно доступне; Да ли постоји могућност жалбе на одлуке;</i>
--	---	---	--	--	--	--	--

Циљ 8.3. Унапређен систем контроле спровођења административних процедура за остваривање права и обавеза корисника услуга ЈЛС								
Индикатори циља				Базна вредност индикатора		Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Усвојене интерне процедуре којима се регулише систем контроле спровођења административних процедура за остваривање права и обавеза корисника услуга ЈЛС				Спровођење интерне контроле није уређено посебним актом		Спровођење интерне контроле уређено је интерним актом начелника општинске управе		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
8.3.1	Усвојити интерни акт којим се регулишу процедуре	Акт треба да садржи следеће елементе; методологију одабира броја/врсте/типа предмета који ће бити	<i>Интерним актом начелника Општинске управе уредити методологију</i>	<i>Усвојена</i>	<i>Начелник општинске управе</i>	<i>31.12.2019</i>	<i>За спровођење ове активности</i>	<i>Тренутно постоји електронска писарница и електронско</i>

	<p>контроле спровођења административних процедура за остваривање права и обавеза корисника услуга ЈЛС кроз контролу предмета.</p>	<p>контролисан, у складу са њиховим бројем, бројем службеника који их обрађују, расположивим капацитетима контроле и слично; Методологија треба да осигура редовност, периодичност и насумичност у одабиру предмета за контролу, како би се избегле злоупотребе у самом спровођењу контроле.</p>	<p>одабира броја/врсте/типа предмета који ће бити контролисан, у складу са њиховим бројем, бројем службеника који их обрађују, расположивим капацитетима контроле и слично; Методологија треба да осигура редовност, периодичност и насумичност у одабиру предмета за контролу, како би се избегле злоупотребе у самом спровођењу контроле.</p>					<p><i>праћење управних предмета, коју треба користити при вршењу контроле.</i></p>
8.3.2	<p>У складу са интерним актом, усвојити годишњи план и програм</p>	<p>Усвојен план и програм контроле.</p>	<p><i>Усвојити годишње планове и програме контроле предмета</i></p>	<p><i>Усвојен</i></p>	<p><i>Начелник општинске управе</i></p>	<p><i>Једном годишње, до 31.12. за наредну годину</i></p>	<p><i>За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси</i></p>	

	контроле предмета.							
8.3.3	У складу са интерним актом, израдити и објавити извештај о спроведеној контроли.	Извештај о спроведеној контроли треба да буде доступан у органима ЈЛС, као и јавности, у складу са прописима који обезбеђују заштиту података о личности. У случајевима утврђених неправилности и злоупотреба, резултат контроле треба да буде и даље поступање у конкретним појединачним случајевима (покретање дисциплинске, прекршајне, кривичне и друге одговорности).	<i>Интерним актом из тачке 8.3.1. уредити и ова питања</i>		<i>Начелник општинске управе</i>	31.12.2019		

Област 9: Развој програма помоћи и солидарности за остваривање потреба особа са инвалидитетом и за заштиту права осетљивих група¹⁵

Опис области: Сваки процес који је таквог карактера да у њему орган јавне власти врши дистрибуцију јавних ресурса, по било ком основу и у чему год да се ти ресурси огледају, представља ризик за настанак корупције. Имајући у виду да ЈЛС имају надлежност да организују и пружају помоћ локалном становништву, посебно становништву које припада осетљивим групама, веома је важно да процес доделе ове врсте помоћи буде регулисан на начин да се избегне да ова средства а) заврше у рукама оних који њима управљају (на било који начин) и б) заврше у рукама оних који не испуњавају услове и критеријуме да се нађу у кругу лица којима је оваква врста помоћи намењена. Ову област је врло тешко једнообразно регулисати, с обзиром на то да у оквиру ове опште надлежности свака ЈЛС, у складу са специфичностима локалне заједнице, одлучује које су то категорије популације и који су то начини за организовање помоћи. Због тога, ЈАП треба да предвиди механизам у оквиру кога свака ЈЛС треба да идентификује и регулише ове процесе на начин да се усвоје/измене они прописи ЈЛС који регулишу процес доделе средстава помоћи, односно остваривање солидарности и то тако да се обезбеди потпуна транспарентност програма, успостављање јасних критеријума доделе помоћи и контрола процеса, као и усклађеност овог процеса са стратешким документима развоја ЈЛС, чиме се смањује дискрециона моћ у доношењу одлуке за које групе и када ће бити организовани конкурси за доделу помоћи. Осим тога, с обзиром на то да остварење ове надлежности има за циљне групе различите врсте маргинализованих друштвених група, које углавном имају своја удружења и друге моделе организовања, локални антикорупцијски план би требало да ојача сарадњу између ЈЛС и ових субјеката (на пример, кроз укључивање представника ових организација и удружења у рад комисија, у дефинисање критеријума, контролу процеса и трошења додељених средстава и тако даље). Иако се ЈАП углавном односи на органе и службе ЈЛС, један од циљева овог документа треба да буде и повезивање и боља координација локалних актера на остваривању заједничког интереса локалног становништва.

Након идентификовања конкретних активности ЈЛС у оквиру ове надлежности, потребно је анализирати да ли постоји и какав је постојећи правни оквир на нивоу ЈЛС који регулише те процесе (на пример, да ли постоје одговарајући правилници, одлуке, упутства) и каква је пракса у овој области са становишта ризика од корупције. Осим тога, потребно је успоставити или унапредити процедуре расподеле средстава на начин да за то буду одговорне комисије које ће имати своје правилнике о раду, чији ће чланови бити подвргнути механизмима за спречавање сукоба интереса, које ће јавно објављивати документе о свом раду и на чије ће одлуке постојати право одговарајуће жалбе, односно вишестепеност у доношењу коначне одлуке.

¹⁵ Чланом 20. важећег Закона о локалној самоуправи из 2007. године, ова надлежност је дефинисана као *развој различитих облика помоћи и солидарности са лицима са посебним потребама, као и са лицима која су суштински у неједнаком положају са осталим грађанима*. Нацрт измена и допуна Закона о локалној самоуправи, чија је израда у току, уместо термина *лица са посебним потребама*, користи термин *особе са инвалидитетом*, па се за дефинисање назива ове области, а у складу и са истом тенденцијом у другим законима, користи нови термин.

Циљ 9.1. Смањење дискреционих овлашћења надлежних служби и органа ЈЛС у процесу доношења одлуке о избору програма и/или циљних група за које се спроводи додела помоћи

Индикатори циља				Базна вредност индикатора		Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Све одлуке о програмима и/или циљним групама за које се организује додела помоћи усаглашени су са стратешким и развојним документима ЈЛС или са другим документима који јединици локалне самоуправе прописују обавезе да спроводе овакве врсте поступака.				Програми се додељују на основу приоритета који су дефинисани стратешким актима, али не постоји обавеза да се у одлуци врши позивање на стратешке акте		Програми се додељују на основу приоритета који су дефинисани стратешким актима, и постоји обавеза да се у одлуци врши позивање на стратешке акте		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
9.1.1	Спровести анализу усаглашеност и програма за доделу помоћи са стратешким и развојним документима ЈЛС или са другим прописима/документима на националном нивоу који ЈЛС прописују обавезе да спроводе	Спроведена анализа која треба да утврди да ли су досадашњи програми за доделу помоћи усаглашени са стратешким и развојним документима ЈЛС или са другим прописима/документима који ЈЛС прописују обавезе да спроводе овакве врсте поступака	<i>Усвојити</i>	<i>Усвојена</i>		31.12.2019.	<i>За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси</i>	<i>Тренутно постоје разни видови помоћи физичким лицима: Финансијска помоћ породицама (нпр. даровити ђаци, породиље, вантелесна оплодња, решавање потреба избеглих и интерно расељених лица) Постоје посебни</i>

	овакве врсте програма.							<p><i>конкурси за доделу помоћи за суфинансирање програма удружења и спортских удружења За привредне субјекте је било мало интересовања (једна одлука о помоћи за ново запошљавање)</i></p> <p><i>Закључак је да нема потребе да се врши посебна анализа јер су сви програми помоћи који се спроводе у складу са Стратегијом одрживог развоја и секторским стратешким документаима</i></p>
--	------------------------	--	--	--	--	--	--	--

9.1.2	Успоставити обавезу да се сви програми за доделу помоћи усагласе са стратешким и развојним документима ЈЛС или са другим прописима/документима који ЈЛС прописују обавезе да спроводе овакве врсте програма	Обавеза треба да буде прописана на начин да се свака одлука о спровођењу програма за доделу помоћи, осим на правна акта у ужем смислу речи, позива и на стратешка и развојна документа ЈЛС или на друге прописе/документа који ЈЛС прописују обавезе да спроводе овакве врсте програма.	<i>Увести праксу да се у одлукама о појединачним програмима помоћи врши позивање и на стратешке акте а не само на прописе.</i>		<i>Секретар Скупштине општине и служба надлежна за послове органа општине</i>	<i>Континуирано, од усвајања ЛАП</i>		
-------	---	---	--	--	---	--------------------------------------	--	--

Циљ 9.2. ЈЛС на редовној основи сарађује са организацијама цивилног друштва (ОЦД)/другим локалним актерима у правцу боље координације у процесу доделе помоћи								
Индикатори циља			Базна вредност индикатора			Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Успостављена и формализована сарадња са организацијама цивилног друштва (ОЦД)/другим локалним актерима у правцу боље координације у процесу доделе помоћи			Постоје консултације на неформалној основи			Проширити број ОЦД с којима се обављају консултације и оформити кроз споразуме о сарадњи		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
9.2.1	Прописати обавезу	Идентификоване организације	<i>Редовно ажурирање</i>	<i>Усвојена</i>	<i>Надлежни одсек задужен</i>	<i>1.6.2020.</i>	<i>За спровођење ове активности</i>	<i>Активност се разликује од оне</i>

	<p>укључивања организација цивилног друштва (ОЦД)/других актера у процес припреме, спровођења и контроле програма за доделу помоћи.</p>	<p>цивилног друштва (ОЦД)/други актери који су релевантни за одређене програме доделе помоћи, односно за одређене циљне групе; Потписани споразуми о сарадњи/други видови формализације сарадње између ЈЛС и ОЦД/других актера који подразумевају дефинисање међусобних права и обавеза; Споразуми о сарадњи/други видови формализације сарадње садрже обавезу укључивања/консултовања ОЦД/других актера у процес дефинисања услова, критеријума и мерила, учешће у пријему захтева/пријава на конкурс и учешће у контроли програма.</p>	<p><i>списка ОЦД које су активне на подручју општине Врњачка Бања, упућивање позива тим организацијама да дају предлоге за области у којима треба спроводити програме подршке, као и обавештавање о свим другим активностима, како би ОЦД могле да учествују у контроли спровођења програма и другим активностима</i></p>		<p><i>за програме и активности цивилног друштва</i></p>		<p><i>нису потребни додатни ресурси</i></p>	<p><i>која је предвиђена индикатором, зато што не би било примерено да се унапред закључују споразуми са ОЦД које се могу јавити на конкурсима за суфинансирање програма удружења.</i></p> <p><i>Постоји списак удружења израђен од стране ЛЕР, али га је потребно ажурирати, на основу података из АПР и података о удружењима која су се обрађала органима Општине у вези са програмима које спроводе у ВБ</i></p>
--	---	--	---	--	---	--	---	--

Циљ 9.3. Повећана транспарентност у процесу доделе помоћи

Индикатори циља				Базна вредност индикатора		Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Јавно доступни сви елементи програма за доделу помоћи, у складу са прописима који обезбеђују заштиту података о личности				Годишње се објављују четири програма помоћи – спорт, култура, удружења грађана, верске заједнице и за све се објављују тражене информације		Годишње се објављују четири програма помоћи – спорт, култура, удружења грађана, верске заједнице и за све се објављују тражене информације		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
9.3.1	Прописати обавезу да се сви елементи програма јавно објављују, у складу са прописима који обезбеђују заштиту података о личности	Обавеза подразумева јавно објављивање најмање следећих елемената: позива, услова, критеријума и мерила за доделу помоћи, начина подношења захтева/пријава на конкурс и потребну документацију, имена и функције лица/чланова комисије која учествују у поступку, ранг листе и износе додељене помоћи, извештаје о	<i>Одлука о социјалној заштити, сагледати потребу за измене ове одлуке у циљу утврђивања услова, критеријума и мерила за доделу помоћи, начина подношења захтева/пријава</i>	<i>Усвојена</i>		31.5.2020.	<i>За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси</i>	<i>Постоје два правилника (за удружења генерално и за спортска друштва) која предвиђају објављивање свих тражених информација</i> http://vrnjackaba.nja.gov.rs/images/clanak/385/dokumentacija/sluzbeni-list-broj-13-18.pdf http://vrnjackaba

		спровођењу поступка/конкурса.						nja.gov.rs/images/clanak/384/dokumenta/sluzbeni-list-broj-04-17.pdf
--	--	-------------------------------	--	--	--	--	--	--

Циљ 9.4. Отклоњени ризици за настанак сукоба интереса у процесима доделе помоћи								
Индикатори циља				Базна вредност индикатора		Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Усвојене мере за управљање сукобом интереса у процесима доделе помоћи				Постоје правила о сукобу интереса у правилнику који се примењује на финансирање програма удружења грађана, али не и удружења у области спорта (укупно 2)		Донет акт који уређује сукоба интереса и код суфинансирања програма удружења у области спорта (укупно 3)		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
9.4.1	Успоставити елементе управљања сукобом интереса чланова комисија и/или лица (службеника) који спроводе поступке за доделу	Елементи управљања сукобом интереса подразумевају најмање следеће: Потписивање изјаве о непостојању приватног интереса у вези са учесницима конкурса/са лицима која подносе захтеве; Успостављање института изузећа у	<i>Усвојити посебан акт којим би се уредило спречавање и решавање сукоба интереса при одлучивању о програмима помоћи удружењима и области спорта</i>	<i>Усвојена</i>	<i>Надлежна служба општинске управе</i> <i>Општинско веће</i>	30.4.2020. 1.6.2020.		<i>Постоји уређени сукоб интереса</i> http://vrnjackabaja.gov.rs/images/clanak/385/dokumenta/sluzbeni-list-broj-13-18.pdf <i>О програмима помоћи</i>

	помоћи	случају постојања приватног интереса; Прописивање одговорност за члана комисије/лица (службеника) за кога се утврди да је био у сукобу интереса; Успостављање института поништавања одлука за које се утврди да су донете у околностима сукоба интереса.						<p><i>спортским удружењима одлучује стално радно тело.</i></p> <p><i>При изради акта узети у обзир правила из Правилника који се примењује на финансирање програма удружења грађана</i></p>
--	--------	--	--	--	--	--	--	---

Област 10: Додела средстава из буџета ЈЛС за остваривање јавних интереса локалне заједнице

Опис области: Осим претходно описане области која има за циљ јачање солидарности и друштвене кохезије кроз институционалну помоћ и подршку лицима која због личних или друштвених својстава захтевају посебне програме помоћи, ЈЛС из јавних извора, односно из својих буџета, по разним основама, врше и ре-алокацију средстава за различите пројекте и програме који за циљ имају промоцију, остваривање или заштиту јавних интереса локалне заједнице. С обзиром на то да је свако давање, односно расподела средстава из јавних извора по својој природи област која садржи велики број ризика за настанак корупције и других неправилности и злоупотреба, ова област захтева додатну пажњу сваке ЈЛС.

Према Закону о удружењима (“Службени гласник РС”, бр. 51/09) и Уредби о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса које реализују удружења (“Службени гласник РС”, бр. 8/12), као и према бројним законима у различитим секторима, областима, односно ресорима¹⁶, ЈЛС су органи јавне власти који финансирају активности и пројекте удружења грађана, односно организација цивилног друштва. Иако се у овој области у претходним годинама доста учинило у правцу

¹⁶ Више детаља, као и препорука за унапређење стања у овој области видети у публикацији *Водич за транспарентно финансирање удружења и других организација цивилног друштва из средстава буџета локалних самоуправа*, Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом, 2013. године, доступно на <http://civilnodrustvo.gov.rs/podsticajno-okruzenje/transpar%D0%B5nto-finansiranje/transparentno-finansiranje.373.html>

повећања транспарентности, јачања система контроле и смањења дискреционих овлашћења свих органа јавне власти, изазови који постоје у финансирању удружења захтевају увек и изнова нове антикорупцијске активности које прате еволуцију „иновативних“ форми којима се средства из јавних извора намењена удружењима грађана не користе за остваривање јавног, већ различитих приватних интереса, на обе стране овог процеса (представника удружења и представника органа који располажу средствима). Превенција корупције се у овој области може остварити, пре свега, даљим јачањем транспарентности целокупног процеса, као и јачањем интерних „одбрамбених механизма“ сваке ЈЛС који могу и треба да спрече настанак различитих неправилности, злоупотреба и корупције.

Други веома важан јавни интерес који би ЈЛС требало да штите и подстичу кроз своја буџетска давања тиче се остваривања јавног интереса кроз суфинансирање пројеката у области јавног информисања, на начин како је то прописано Законом о јавном информисању и медијима („Службени гласник РС”, бр. 83/14, 58/15 и 12/16 - аутентично тумачење) и Правилником о суфинансирању пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања („Службени гласник РС”, бр. 16/16). Ова област је до сада у јавности изазивала бројне контроверзе, проблеме и сумње у вези са тим да ли органи јавне власти, па и ЈЛС као веома важан део целог процеса, на прави начин расписују и спроводе јавне конкурсе у овој области, односно да ли се буџетска средства користе за остваривање јавног интереса локалне заједнице или за интересе самих органа ЈЛС, одређених политичких опција или одређених медија по различитим основама блиских појединцима или органима ЈЛС¹⁷. Због велике важности и утицаја које имају медији, као и због снажних коруптивних ризика у овој области, ЈЛС би требало посебну пажњу у својим ЈАП-овима да посвете овој области, на начин како је то предложено у Моделу, као и да друге начине које ЈЛС буду сматрале за сходно у складу са својим потребама и капацитетима.

Циљ 10.1. Повећање транспарентности, одговорности и контроле над процесом доделе средстава удружењима грађана		
Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Усвојене делотворне јавне политике на нивоу ЈЛС које обезбеђују пуну транспарентност, одговорност и контролу над процесом суфинансирања програма од јавног интереса које реализују удружења	Постоји један правилник који уређује ова питања на потпун начин	Постоји један правилник који уређује ова питања на потпун начин Предвиђено је увођење нове праксе по питању објављивања информација о отварању пријава и консултација о приоритетима за финансирање

¹⁷ Више детаља о овоме видети у резултатима пројеката мониторинга конкурсног финансирања медијских пројеката које спроводи Балканска истраживачка мрежа (БИРН), доступно на <http://birnsrbija.rs/ispod-radara-monitoring-implementacije-projektog-finansiranja>/као и на <http://www.javno.rs/baza-podataka/budzetsko-finansiranje-privatizovanih-mediija>

Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
10.1.1	Успоставити обавезу дефинисања <i>јавног интереса</i> који се остварује програмима који реализују удружења, односно успоставити обавезу да се сваки програм позива на већ дефинисан <i>јавни интерес</i> .	Јавни интерес који се остварује програмима које реализују удружења треба да буде дефинисан на стратешком нивоу, односно да буде дефинисан у стратешким или развојним документима ЈЛС; сваки појединачни поступак суфинансирања програма треба да се позива на дефинисан јавни интерес, односно на успостављање везе и оправдање на који начин ће конкретан програм суфинансирања програма остварити, промовисати и штитити јавни интерес (на пример, кроз одређивање приоритета у финансирању за конкретну годину,	<i>У процесу јавне расправе о буџету Општине за наредну годину спровести и јавну расправу о приоритетима за финансирање програма кроз које удружења остварују јавни интерес</i>	<i>Усвојена</i>	<i>Надлежна јединица општинске управе за буџети надлежна јединица управе за припрему конкурса за удружења</i>	<i>Сваке године, до усвајања нацрта одлуке о буџету</i>		<i>Остала питања су уређена актима који су на снази</i>

		тематских области програма и јавних конкурса и слично).						
10.1. 2	Успоставити целовит и заокружен интерни правни оквир на нивоу ЈЛС који регулише суфинансирање програма од јавног интереса које реализују удружења	Заокружен и целовит интерни правни оквир подразумева најмање следеће: 1) постојање интерног акта (правилника) који регулише суфинансирање програма од јавног интереса које реализују удружења, 2) пословника о раду комисија које спроводе јавне конкурсе у овој области, 3) одлука о расписивању јавних конкурса за сваки појединачни програм. Правни оквир који регулише суфинансирање програма од јавног интереса које реализују удружења треба да садржи најмање следеће: 1) начин утврђивања услова, критеријума и мерила за бодовање предлога пројеката,						<p><i>Постојећи правилник уређује сва наведена питања.</i></p> <p><i>Не постоји потреба за усвојањем посебног пословника о раду комисије, јер су правила довољно детаљно уређена Правилником.</i></p> <p><i>http://vrnjackabanj.gov.rs/images/clanak/385/dokument/sluzbeni-list-broj-13-18.pdf</i></p>

		2) обавезу јавног објављивања свих докумената који настају у току спровођења конкурса, 3) регулисање рада конкурсних комисија са посебним акцентом на управљање сукобом интереса, 4) начине вршења мониторинга, евалуације и финансијске контроле одобрених пројеката и програма.						
10.1.3	Обезбедити пуну транспарентност процеса суфинансирања програма од јавног интереса које реализују удружења.	Пуна транспарентност процеса се обезбеђује кроз објављивање свих докумената који настају у току спровођења конкурса, а нарочито докумената који настају у раду конкурсне комисије, јавност састанака конкурсне комисије и учешће заинтересованих представника јавности у њиховом	<i>Променити праксу објављивања јавног позива тако што би представници заинтересоване јавности исказали интересовање за присуство седници Комисије, како би били обавештени о времену одржавања</i>			<i>Почев од првог следећег јавног позива након усвајања ЛАП</i>		<i>С обзиром на то да ни садашњи Правилник не забрањује присуство заинтересованих представника јавности процесу отварања поднетих пројеката, није потребно мењати акт. Потребно је променити праксу кроз</i>

		раду - грађанских посматрача (без права одлучивања).	<i>седнице на којој ће се отворити пријаве</i>					<i>обавештавање заинтересоване јавности о времену отварања пријава.</i>
10.1.4	Успоставити елементе управљања сукобом интереса чланова конкурсне комисије која спроводи конкурс за суфинансирање програма од јавног интереса које реализују удружења.	Елементи управљања сукобом интереса подразумевају најмање следеће: Потписивање изјаве о непостојању приватног интереса у вези са учесницима конкурса; Успостављање института изузећа у случају постојања приватног интереса: Прописивање одговорности за члана комисије за кога се утврди да је био у сукобу интереса; Успостављање института поништавања одлука за које се утврди да су донете у околностима сукоба интереса.						<i>Уређено је чланом 9. постојећег Правилника</i> http://vrnjackabana.gov.rs/images/clanak/385/dokumentna/sluzbeni-list-broj-13-18.pdf
10.1.	Обезбедити	Интерним правним						<i>Уређено је</i>

5	обавезне елементе мониторинга, евалуације и финансијске контроле над програмима од јавног интереса које реализују удружења.	оквиром потребно је предвидети елементе мониторинга, евалуације и финансијске контроле над програмима од јавног интереса које реализују удружења, са обавезом објављања свих извештаја о резултатима мониторинга, евалуације и финансијске контроле на интернет презентацији ЈЛС.						чланом 17, 18 и 19. Правилника. http://vrnjackabaja.gov.rs/images/clanak/385/dokumenta/sluzbeni-list-broj-13-18.pdf
---	---	---	--	--	--	--	--	--

Циљ 10.2. Повећање транспарентности, одговорности и контроле над процесом спровођења конкурса за суфинансирање пројеката у области јавног информисања

Индикатори циља			Базна вредност индикатора			Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Усвојене делотворне јавне политике на нивоу ЈЛС које обезбеђују пуну транспарентност, одговорност и контролу над процесом спровођења конкурса за суфинансирање пројеката у области јавног информисања			Не постоји интерни акт, примењују се одредбе републичких прописа			Донет интерни акт који уређује преостала питања		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
10.2.1	Дефинисати јавни интерес	ЈЛС би требало да у сваком појединачном	Усвојити интерни акт	Усвојена	Организациона јединица	1.3.2020.		Не постоји интерни акт,

	у области јавног информисања који је у складу са специфичност има локалне заједнице.	јавном позиву ближе дефинише локално специфичан јавни интерес у области информисања, са обавезном оградом о томе да информисање о раду органа ЈЛС, према Закону, није део јавног интереса; полазна основа за дефинисање локалног специфичног јавног интереса у јавном информисању могу да буду стратешка и развојна документа ЈЛС.	који би уређивао сва питања суфинансирања програма од јавног интереса у области јавног информисања У процесу јавне расправе о буџету Општине за наредну годину спровести и јавну расправу о приоритетима за финансирање програма кроз које удружења остварују јавни интерес		општинске управе надлежна за послове информисања Општинско веће	1.4.2020.		примењују се директно републички прописи
10.2.2	Успоставити обавезу детаљније и прецизније регулације процеса спровођења конкурса за суфинансирање пројеката у области јавног информисања	Обавезу је потребно успоставити у писаној форми, доношењем акта/обавезујућег упутства којим би се прописало избегавање до сада најчешће уочених злоупотреба и неправилности које су уочене. Другим речима, ова врста	Уредити актом из тачке 10.2.1.					

	<p>регулације трева да обезбеди најмање следеће: Избегавање дискриминаторских услова у јавном конкурсу (на пример, конкурс не може бити ограничен само на један тип медија или само за медије на одређеној територији); Забрану прописивања извештавања о раду ЈЛС и њених органа као део јавног интереса у информисању; Ограничавање непропорционално велике разлике у износу средстава за медијске пројекте којим се очигледно фаворизују поједини медији; Увођење обавезе надлежног органа да увек образложи одбацивање одлуке комисије о додели средстава.</p>						
--	--	--	--	--	--	--	--

10.2.3	Обезбедити пуну транспарентност конкурса за суфинансирање пројеката у области јавног информисања .	Пуна транспарентност процеса се обезбеђује кроз објављивање свих докумената који настају у току спровођења конкурса, а нарочито докумената који настају у раду конкурсне комисије, јавност састанака конкурсне комисије и учешће заинтересованих представника јавности у њиховом раду - грађанских посматрача (без права одлучивања) и слично; другим речима „јавност мора бити у потпуности упозната са токовима новца који се троши у медијском сектору, како би могла да доноси информисане одлуке у вези са избором медија путем којих се информише” ¹⁸	<i>Актом из тачке 10.2.1. уредити сва питања која тренутно нису обухваћена</i>					<p><i>Тренутно је обезбеђена пуна транспарентност у погледу одлука које доноси комисија, надлежни орган који расписује конкурс, што је уређено кроз републичке прописе.</i></p> <p><i>Није уређено питање присуства заинтересованих представника јавности</i></p>
--------	--	--	--	--	--	--	--	---

10.2.4	Успоставити елементе управљања сукобом интереса чланова конкурсне комисије која спроводи конкурс за суфинансирање пројеката у области јавног информисања .	Елементи управљања сукобом интереса подразумевају најмање следеће: Потписивање изјаве о непостојању приватног интереса у вези са учесницима конкурса; Успостављање института изузећа у случају постојања приватног интереса: Прописивање одговорности за члана комисије за кога се утврди да је био у сукобу интереса; Успостављање института поништавања одлука за које се утврди да су донете у околностима сукоба интереса.	<i>Уредити актом из тачке 10.2.1.</i>					<i>У пракси се већ примењује потписивање изјаве, на основу републичких прописа и на основу модела која је направљена за потребе примене Закона о јавним набавкама</i>
10.2.5	Обезбедити обавезне елементе мониторинга, евалуације и финансијске	Потребно је предвидети елементе мониторинга, евалуације и финансијске контроле над пројектима од	<i>Актом из тачке 10.2.1. уредити питања која нису уређена републичким прописима</i>					

	<p>контроле над пројектима у области јавног информисања који се финансирају из јавних извора.</p>	<p>јавног интереса у области информисања, са обавезом објављања свих извештаја о резултатима мониторинга, евалуације и финансијске контроле на интернет презентацији ЈЛС; Осим тога, ЈЛС треба да захтевају копије свих медијских садржаја који се производи јавним новцем, као обавезан део документације (уз финансијске и наративне извештаје) којим се правда потрошен новац.</p>						
--	---	---	--	--	--	--	--	--

Циљ 10.3. Повећање транспарентности, одговорности и контроле над процесом доделе подстицаја у области пољопривреде		
Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
<p>Усвојене делотворне јавне политике на нивоу ЈЛС које обезбеђују пуну транспарентност, одговорност и контролу над процесом суфинансирања јавног интереса у области пољопривреде</p>	<p>Постоји један правилник који уређује ова питања на потпун начин</p>	<p>Постоји један правилник који уређује ова питања на потпун начин Предвиђено је увођење нове праксе по питању објављивања информација о отварању пријава и консултација о приоритетима за финансирање</p>

Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
10.3.1	Успоставити обавезу дефинисања <i>јавног интереса</i> који се остварује програмима подстицаја у области пољопривреде, односно успоставити обавезу да се сваки програм позива на већ дефинисан <i>јавни интерес</i> .	Јавни интерес који се остварује програмима у области пољопривреде се формулише на стратешком нивоу, и на основу приоритета који се дефинишу за сваку конкретну годину	<i>У процесу јавне расправе о буџету Општине за наредну годину спровести и јавну расправу о приоритетима за финансирање подстицаја за пољопривредну производњу</i>	<i>Усвојена</i>	<i>Надлежна јединица општинске управе за буџети надлежна јединица управе за припрему програма подстицаја за пољопривреду</i>	<i>Сваке године, до усвајања нацрта одлуке о буџету</i>	<i>За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси</i>	<i>Остала питања су уређена актима који су на снази</i>
10.3.2	Успоставити целовит и заокружен интерни правни оквир на нивоу ЈЛС који регулише финансирање програма у области пољопривреде	Заокружен и целовит интерни правни оквир подразумева најмање следеће: 1) постојање интерног акта (правилника) који регулише спровођење програма подстицаја, 2) пословника о раду комисија које спроводе јавне	<i>Одлукама за програме подстицаја сваке године уредити и ова питања</i>					<i>Уредити по моделу који постоји за суфинансирање програма удружења.</i> <i>http://vrnjackabanj.gov.rs/images/clanak/385/dokumenta/sluzbeni-list-broj-13-</i>

		<p>конкурсе у овој области, 3) одлука о расписивању јавних конкурса за сваки појединачни програм. Правни оквир треба да садржи најмање следеће: 1) начин утврђивања услова, критеријума и мерила за бодовање пријава, 2) обавезу јавног објављивања свих докумената који настају у току спровођења конкурса, 3) регулисање рада конкурсних комисија са посебним акцентом на управљање сукобом интереса, 4) начине вршења мониторинга, евалуације и финансијске контроле.</p>						18.pdf
10.1.3	Обезбедити пуну транспарентност процеса финансирања програма кроз пољопривред	Пуна транспарентност процеса се обезбеђује кроз објављивање свих докумената који настају у току спровођења конкурса,	<i>Променити праксу објављивања јавног позива тако што би представници заинтересоване</i>			<i>Почев од првог следећег јавног позива након усвајања</i>		<i>С обзиром на то да ни садашњи Правилник не забрањује присуство заинтересованих представника</i>

	не подстицаје.	а нарочито докумената који настају у раду конкурсне комисије, јавност састанака конкурсне комисије и учешће заинтересованих представника јавности у њиховом раду - грађанских посматрача (без права одлучивања).	<i>јавности исказали интересовање за присуство седници Комисије, како би били обавештени о времену одржавања седнице на којој ће се отворати пријаве</i>			ЛАП		<i>јавности процесу отварања поднетих пројеката, није потребно мењати акт. Потребно је променити праксу кроз обавештавање заинтересоване јавности о времену отварања пријава.</i>
10.1.4	Успоставити елементе управљања сукобом интереса чланова конкурсне комисије која спроводи конкурс за суфинансирање програма од јавног интереса које реализују удружења.	Елементи управљања сукобом интереса подразумевају најмање следеће: Потписивање изјаве о непостојању приватног интереса у вези са учесницима конкурса; Успостављање института изузећа у случају постојања приватног интереса: Прописивање одговорности за члана комисије за кога се утврди да је био у сукобу						<i>Уређено је чланом 9. постојећег Правилника</i> <i>http://vrnjackabana.gov.rs/images/clanak/385/dokumenta/sluzbeni-list-broj-13-18.pdf</i>

		интереса; Успостављање института поништавања одлука за које се утврди да су донете у околностима сукоба интереса.						
10.1. 5	Обезбедити обавезне елементе мониторинга, евалуације и финансијске контроле над програмима подстицаја.	Интерним правним оквиром потребно је предвидети елементе мониторинга, евалуације и финансијске контроле са обавезом објављања свих извештаја о результатима мониторинга, евалуације и финансијске контроле на интернет презентацији ЈЛС.						Уређено је чланом 17, 18 и 19. Правилника. http://vrnjackabana.gov.rs/images/clanak/385/dokumentu/sluzbeni-list-broj-13-18.pdf

Област 11: Инспекцијски надзор

Опис области: Имајући у виду карактер и обим овлашћења којима располажу јавни службеници задужени за инспекцијски надзор, а у циљу адекватног остваривања и заштите јавног интереса (на пример, интереса у области здравља и безбедности грађана), спречавање корупције и злоупотреба у вези са коришћењем датих овлашћења има нарочит значај у процесу вршења инспекцијског надзора. То је, између осталог, препознато и приликом израде полазних основа за усвајање актуелног Закона о инспекцијском надзору¹⁹ који је усвојен 2015. године.

¹⁹

Видети о томе детаљније у документу *Полазне основе за израду Закона о инспекцијском надзору*, доступно на <http://www.mpravde.gov.rs/vest/3398/nacrt-zakona-o->

Уколико је ова важна надлежност државне управе подложна различитим коруптивним ризицима, штета која може настати потенцијално има озбиљне последице по јавни интерес, по живот, здравље, безбедност и остваривање различитих права грађана. Коруптивни утицај у вршењу инспекцијског надзора настаје, пре свега, услед контакта између лица која врше надзор и надзираних субјеката, односно услед утицаја који на службенике могу вршити они над којима се врши надзор, а што је као проблем констатовано и у резултатима различитих истраживања²⁰.

Према Закону о инспекцијском надзору (“Службени гласник РС”, бр. 36/15), ЈЛС су добиле значајне надлежности у области инспекцијског надзора и то како у изворним надлежностима, тако и у надлежностима које су јој пренете са централног или покрајинског нивоа власти. Локалној самоуправи су дата овлашћења да самостално регулише поједина питања у области инспекцијског надзора, што уз описане ризике од корупције ствара потребу да се ова област нађе и у локалном антикорупцијском плану. У овом смислу речи нарочито су важна два поља ове надлежности: 1) процена ризика и план инспекцијског надзора и 2) координација и унутрашња контрола инспекцијског надзора које је неопходно успоставити на нивоу ЈЛС.

Циљ 11.1. Смањење дискреционих овлашћења и већа транспарентност у поступању инспекцијских служби

Индикатори циља				Базна вредност индикатора		Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Усвојени интерни акти/упутства/процедуре на нивоу ЈЛС које прописују обавезе ЈЛС да врше процену ризика и учесталост вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика из своје изворне надлежности, као и обавезе да врше процену посебних ризика, који су специфични за сваку локалну заједницу; Јавно доступни сви елементи дефинисани у претходном индикатору.				Постоје акти чије је доношење прописано као обавеза на основу Закона о инспекцијском надзору		Поред аката чије је објављивање обавезно, објављују се и елементи процене ризика. Измењен је акт који се односи на специфичне локалне ризике		
Р.	Назив мере	Индикатор	Активности	Индикатори	Одговорни	Рок	Потребни	Напомене

inspekcijском-nadzoru-.php

²⁰ Према резултатима УСАИД БЕП анкете привредника из 2012. године, чак 36% испитаника је указало на проблем корупције у вези са радом инспекција. Видети детаљније на http://www.bep.rs/news_2012_11_16.php

бр. мере		испуњености (квалитета) мере		активности	субјект		ресурси	
11.1.1 1	Прописати посебне елементе процене ризика и учесталост вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика из изворне надлежности ЈЛС	Интерним актом/упутством детаљније регулисана ова законска обавеза, односно одређен начин/форма у којој се прописују посебни елементи процене ризика, учесталост вршења инспекцијског надзора и плана надзора из изворних надлежности.	<i>Активност је испуњена</i>					Мера 11.1.1 је испуњена будући да су усвојени: Израђује се Годишњи План инспекцијског надзора који усваја Комисија за координацију инспекцијских служби. На основу тога праве се Оперативни планови.
11.1.2	Прописати обавезу усвајања процедуре за процену посебних ризика који су специфични за сваку локалну заједницу	Интерним актом/упутством одређена процедура која треба да садржи изворе информација о локално специфичним ризицима за сваку област у којој се врши инспекцијски надзор, процену утицаја ризика на	Правилником о инспекцијском надзору дефинисати ризике који су специфични за општину Врњачка Бања, нарочито у вези са туризмом	<i>Правилник о инспекцијском надзору дефинисани су ризици који су специфични за општину Врњачка Бања</i>	<i>Одсек за инспекцијске послове Општинско веће Скупштина Општине</i>	<i>1.април 2020. 1.мај 2020. 30. јун 2020.</i>	За спровођење ове мере нису потребни додатни ресурси	

		стање у областима и процену потребе за надзором у складу са ризицима.						
11.1.3	Објављивати посебне елементе процене ризика и учесталост вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика из изворне надлежности, као и процедуру за процену посебних ризика који су специфични за сваку локалну заједницу	Елементи описани у мери објављени на интернет презентацији ЈЛС; Успостављена обавеза редовног ажурирања објављених података.	<i>Успостављање праксе објављивања посебних елемената процене ризика из изворне надлежности као и процедуре за процену ризика који су специфични за локалну заједницу</i>	<i>Успостављена пракса објављивања посебних елемената процене ризика из изворне надлежности као и процедуре за процену ризика који су специфични за локалну заједницу</i>	<i>Одсек за инспекцијске послове Координационo тело Одсек за опиту управу, група послова за ИТ и ИС</i>	<i>1.октобар 2019. 1.новембар 2019. 31. децембар 2019.</i>	За спровођење ове мере нису потребни додатни ресурси	<i>Тренутно се објављују годишњи оперативни планови, тако да се види учесталост вршења инспекцијског надзора. Потребно је обезбедити објављивање елемената процене ризика.</i>

Циљ 11.2. Унапређење система координације и унутрашње контроле инспекцијских служби

Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
-----------------	---------------------------	---

Усвојени акти којима се успоставља/унапређује систем координације и унутрашње контроле инспекцијских служби			Ова питања су делимично уређена Правилником о систематизацији, Одлуком о организацији општинске управе, Одлуком о формирању координационе комисије			Правилник о инспекцијском надзору		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
11.2.1	Одредити орган, унутрашњу организацион у јединицу или тело које координира инспекцијски надзор над пословима из изворне надлежности ЈЛС	Одлуком надлежног органа ЈЛС одређен орган, унутрашња организациона јединица или тело које координира инспекцијски надзор над пословима из изворне надлежности ЈЛС; Одлука треба да садржи и дефинисање шта подразумева координација и у чему се она огледа (у којим конкретним активностима), у каквом су односу инстанце која врше координацију са надлежним инспекцијским						Ова питања су уређена Одлуком о организацији Општинске управе... (Сл.лист општине Врњачка Бања, бр.27/16 и 23/17), чл.23. Као и Решењем о образовању Комисије координацију инспекцијског надзора над пословима из изворне надлежности општине Врњачка Бања

		службама и слично.						(Сл.лист ВБ, бр. 16/16)
11.2. 2	Организовати унутрашњу контролу инспекције из изворне надлежности ЈЛС.	Одлуком надлежног органа ЈЛС одређен орган, унутрашња организациона јединица или тело које врши контролу инспекцијског надзора над пословима из изворне надлежности ЈЛС.	Активност је реализована					Правилник о систематизацији прописује да руководилац Одсека за инспекцијске послове врши контролу инспекцијског надзора над пословима из изворне надлежности <i>Унети члан и линк</i>
11.2. 3	Прописати облике, учесталост и начин вршења унутрашње контроле инспекције из изворне надлежности ЈЛС	Одлуком одредити јасне и прецизне организационе претпоставке и процедуре за вршење контроле и начине поступања у случајевима у којима су утврђене неправилности у раду инспекцијских служби.	Правилник о инспекцијском надзору дефинисати учесталост и начин вршења унутрашње контроле из изворне надлежности Општине Врњачка Бања	<i>Измењен Правилник о инспекцијском надзору са предвиђеним садржајем</i>	<i>Одсек за привреду и друштвене делатности Општинско веће</i>	<i>1.април 2020. 1.мај 2020.</i>	За спровођење ове мере нису потребни додатни ресурси	

Област 12: Просторно и урбанистичко планирање и изградња

Опис области: У бројним истраживањима и анализама праксе, област просторног и урбанистичког планирања и изградње спада међу

најризичније процесе са становишта настанка корупције²¹. Ова област се као посебна целина нашла и у Националној стратегији за борбу против корупције, чиме би требало да буду отклоњени коруптивни ризици уграђени у важећу регулативу, као и да се побољша пракса на основу важеће регулативе. Комплементарно стратешком и законском нивоу, интерно регулисање процеса у овој области је неопходно, како би се на свим нивоима (законодавним процесом на националном нивоу, али и практичним спровођењем на институционалном нивоу, а нарочито на нивоу ЈЛС) спречиле неправилности и злоупотребе, које углавном и настају у оним случајевима када у остваривању права и обавеза корисници услуга у овој области долазе у контакт са службеницима који ове процесе обављају. Органи локалне самоуправе су инстанца у којој долази до ове врсте интеракције, јер се на том нивоу оперативно спроводе надлежности у области урбанизма и грађевинских послова, односно ниво на ком се примењују закони у овој области и на ком се одлучује о појединачним захтевима, односно случајевима. Осим тога, коруптивни ризици у овој области на локалном нивоу могу настати и онда када надлежне локалне службе и институције усвајају и примењују своја просторно-планска документа, чиме саме одређују локално специфичан оквир у ком се примењују опште законске одредбе о планирању. Управо одређивање тог оквира подложно је одређеним и не малим дискреционим овлашћењима, која су очекивана и неопходна, али која уколико се не контролишу и не ограничавају, могу нарушити јавни интерес на штету различитих приватних интереса.

Последњим изменама и допунама Закона о планирању и изградњи из децембра 2014. године (“Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 - испр., 64/10 - одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС, 50/13 - одлука УС, 98/13 - одлука УС, 132/14 и 145/14) обухваћено је више значајних питања која садрже ризике за настанак корупције, као што су: обједињена процедура; рани јавни увид; урбанистички пројекат; посебни случајеви формирања грађевинске парцеле; допринос за уређивање грађевинског земљишта, као и рад Комисије за технички преглед објекта²². Ова питања, односно начини за њихово регулисање део су Модела ЈАП-а, односно требало би да буду и део сваког појединачног ЈАП-а у складу са потребама и досадашњим учинцима ЈЛС у овој области.

Циљ 12.1. Отклањање ризика корупције у раду комисија и других органа ЈЛС који су надлежни у области просторног и урбанистичког планирања и изградње

Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Усвајање/унапређење постојећих интерних процедура и	Поједина питања су уређена	Допуњен Пословник о раду Комисије за

²¹ Видети, на пример, истраживање Мреже за пословну подршку, *Корупција – озбиљан изазов у примени новог Закона о планирању и изградњи*, доступно на <http://bsn.rs/vesti/korupcija-ozbiljan-izazov-u-primeni-novog-zakona-o-planiranju-izgradnji/>

²² Детаљну анализу ризика од корупције у постојећем законском оквиру за сваку од побројаних целина видети у већ поменутој *Анализи правног оквира на ризике од корупције на нивоу локалне самоуправе*.

правила рада комисија и других органа ЈЛС који су надлежни у области просторног и урбанистичког планирања и изградње				пословником о раду Комисије за планове		планове		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
12.1.1	Успоставити обавезу и правила поступања са примедбама које надлежна комисија добије у току раног јавног увида о изради просторног, односно урбанистичког плана.	Усвојене интерне процедуре којима би се уредио начин рада надлежне комисије и начин поступања са примедбама које пристигну у току јавног увида;	Изменити Пословник о раду Комисије за планове у којем ће се прецизирати правила у складу са подзаконским актом који утвђује област планске документације	Усвојене измене и допуне Пословника о раду Комисији за планове у којем су прецизирана правила у складу са подзаконским актом који утвђује област планске документације	Комисија за планове		Након ступања на снагу подзаконског акта 31. мај 2020	
12.1.2	Унапредити транспарентност рада надлежне комисије у току раног јавног увида.	Јавно објављене све пристигле примедбе и исходи поступања комисије или других органа ЈЛС по тим примедбама.	Изменити Пословник о раду Комисије за планове тако да се предвиди објављивање извештаја о раном јавном увиду	Измењен Пословник о раду Комисије за планове тако да се објављују извештаји о раном јавном увиду	Комисија за планове	Након ступања на снагу подзаконског акта, 31. мај 2020.	За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси	

12.1.3	Детаљније прописати процедуре одлучивања надлежног органа ЈЛС о потврђивању или одбијању урбанистичког пројекта	Усвојени додатни критеријуми, процедура одлучивања и пракса образлагања надлежног органа ЈЛС приликом одбијања или одобрења урбанистичког пројекта за који надлежна комисија поднесе захтев на одлучивање.	<i>Активност није потребно реализовати</i>					<i>У пракси није препознато као проблем, зато што општински орган углавном прихвата мишљење Комисије за планове које је детаљно образложено. У случају неприхватања мишљења Комисије, општински орган би то образложио. Критеријуми и процедуре су детаљно уређени републичким прописима.</i>
12.1.4	Прописати процедуру за поступање надлежних органа ЈЛС у посебним случајевима формирања грађевинских парцела	Прописане процедуре за поступање надлежних органа ЈЛС у посебним случајевима формирања грађевинских парцела уколико плански документ није донет, као и за прихватање	<i>Активност је реализована</i>					<i>Није препознато као проблем. Наиме, за делове општине који нису разрађени планом генералне регулације, у поступку су</i>

	уколико плански документ није донет, као и за прихватање <i>других доказа</i> о решеним имовинско-правним односима.	<i>других доказа</i> о решеним имовинско-правним односима; Одређено шта су то <i>други докази</i> .						доношења планови детаљне регулације. До доношења планова детаљне регулације се не поступа по захтевима за формирање грађевинских парцела.

Циљ 12.2. Смањена дискрециона овлашћења ЈЛС у процесу одређивања додатних погодности за плаћање доприноса за објекте од посебног значаја за развој јединице локалне самоуправе								
Индикатори циља			Базна вредност индикатора			Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Усвојен акт којим ће бити прописани критеријуми за давање статуса објекта од посебног значаја за развој ЈЛС, као и процедура за одлучивање о овом питању.			Ова питања се регулишу делимично кроз Одлуку о утврђивању доприноса за уређивање грађевинског земљишта			Сва питања уређена кроз Одлуку о утврђивању доприноса за уређивање грађевинског земљишта		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
12.2.1	Прописати услове и критеријуме	Усвојен акт који дефинише услове и критеријуме за	Усвојити измене и допуне Одлуке о утврђивању	Усвојене измене и допуне	Одељење за урбанизам и изградњу	31.мај 2020.	За спровођење ове активности нису потребни	Одлуком о доприносима за уређење

	за давање статуса објекта од посебног значаја за развој ЈЛС.	давање статуса објекта од посебног значаја за развој ЈЛС	доприноса за уређивање грађевинског земљишта при чему дефинисати критеријуме на основу којих се може дати статус објекта од посебног значаја за развој Општине.	Одлуке о утврђивању доприноса за уређивање грађевинског земљишта при чему су дефинисани критеријуми на основу којих се даје статус објекта од посебног значаја за развој Општине	Општинско веће Скупштина општине	30.јун 2020. 15. септембар 2020.	додатни ресурси	грађевинског земљишта, члан 8. (као и аутентичним тумачењем овог члана) уређено је ово питање о висини умањења. Који објекти ће добити статус зависи од појединачних одлука. Није решено питање критеријума за давање статуса објекта од посебног значаја
12.2.2	Прописати процедуру одлучивања о давању статуса објекта од посебног значаја за развој ЈЛС	Усвојен акт који дефинише процедуру одлучивања о давању статуса објекта од посебног значаја за развој ЈЛС	Усвојити измене и допуне Одлуке о утврђивању доприноса за уређивање грађевинског земљишта, тако да се дефинишу критеријуми за давање статуса	Усвојене измене и допуне Одлуке о утврђивању доприноса за уређивање грађевинског земљишта, тако што су	Одсек за урбанизам, еколошке, имовинско-правне и стамбене послове Општинско веће	31.мај 2020. 30.јун 2020. 15. септембар 2020.	За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси	

			<i>објекта од посебног значаја за развој Општине.</i>	<i>дефинисани критеријуми за давање статуса објекта од посебног значаја за развој Општине</i>	<i>Скупштина општине</i>			
12.2. 3	Прописати услове и критеријуме за одређивање додатних погодности за плаћање доприноса за објекте од посебног значаја за развој ЈЛС, као и за умањење износа доприноса за објекте станоградње.	Усвојен акт који прописује услове и критеријуме за одређивање додатних погодности за плаћање доприноса за објекте од посебног значаја за развој ЈЛС, као и за умањење износа доприноса за објекте станоградње.	<i>Усвојити измене и допуне Одлуке о утврђивању доприноса за уређивање грађевинског земљишта при чему се дефинисати критеријуми за одређивање додатних погодности за плаћање доприноса за објекте од посебног значаја за развој општине</i>	<i>Усвојене измене и допуне Одлуке о утврђивању доприноса за уређивање грађевинског земљишта при чему се дефинисати критеријуми за одређивање додатних погодности за плаћање доприноса за објекте од посебног значаја за развој општине</i>	<i>Одсек за урбанизам, еколошке, имовинско-правне и стамбене послове Општинско веће Скупштина општине</i>	<i>31.мај 2020. 30.јун 2020. 15. септембар 2020.</i>	<i>За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси</i>	

Област 13: Формирање радних тела на нивоу јединица локалне самоуправе

Опис области: Чланом 36. Закона о локалној самоуправи предвиђено је да скупштина ЈЛС оснива стална или повремена радна тела за разматрање питања из њене надлежности, давање мишљења на предлоге прописа и одлука које доноси, као и за обављање других послова утврђених статутом. С друге стране, Закон прописује да се питања броја, избора, као и права и дужности председника и чланова ових тела утврђују Статутом ЈЛС. Иако нормативни оквир и пракса не указују нужно на постојање неког од облика корупције у процесу формирања и рада радних тела, начин на који је ова област регулисана, као и подаци и анализе праксе у овој области указују на значајан степен нетранспарентности, велика дискрециона овлашћења оснивача радних тела и самих радних тела, као и на потенцијалну неефикасност и несврсисходност у трошењу јавних ресурса²³. На пример, постојећи нормативни оквир не предвиђа формирање регистра, односно јединствене евиденције на нивоу било ког органа јавне власти, па ни на нивоу ЈЛС, а у којој би се налазили подаци о формирању, укупном броју и утрошеним средствима за рад сталних и повремених радних тела, као и о резултатима њиховог рада и постигнутим циљевима. Управо због заштите јавног интереса, који може бити нарушен постојећим начином на који се у пракси одвија формирање, функционисање и финансирање радних тела, ова област на нивоу локалне самоуправе може значајно бити унапређена кроз усвајање и примену локалног антикорупцијског плана, нарочито у следећим идентификованим проблемима: одсуства јединствене евиденције о формирању, укупном броју и утрошеним средствима за рад сталних и повремених радних тела, одсуства јасно постављених циљева, задатака и рокова, непостојања или неадекватног правног основа за формирање радних тела, одсуства јасних услова и критеријума за избор чланова радног тела и њиховог броја, регулисања права на накнаду и нејасног односа између радних тела и редовних послова других органа и служби ЈЛС.

Циљ 13.1. Успостављен систем одговорности и контроле у процесу формирања и рада радних тела на нивоу ЈЛС

Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Усвојене јавне политике на нивоу ЈЛС којима се успоставља систем одговорности и контроле у процесу формирања и рада радних тела	област је уређена Статутом, Пословником о раду Скупштине општине и Одлуком о накнадама за рад одборника, чланова Општинског већа, сталних	<i>Предвиђа се унапређење праксе, без доношења нових прописа и јавних политика, изузев ЈАП</i>

²³ Више података о овој области, односно о идентификованим проблемима, видети у извештају Државне ревизорске институције под називом *Извештај о ревизији сврсисходности - Оправданост формирања комисија и других сталних и привремених радних тела у јавном сектору*, доступно на <http://dri.rs/revizije/izvestaji-o-reviziji.136.html>

				радних трла...				
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	<i>Активности</i>	<i>Индикатори активности</i>	<i>Одговорни субјект</i>	<i>Рок</i>	<i>Потребни ресурси</i>	<i>Напомене</i>
13.1.1	Успоставити обавезу дефинисања циљева, задатака (активности) и рокова у којима радно тело остварује задатке, односно у којима извештава оснивача о свом раду.	Обавеза успостављена на нивоу општег акта или на други начин прописане обавезе да сваки појединачни акт о формирању радног тела садржи и циљеве, задатке (активности) и рокове у којима радно тело остварује задатке, односно у којима оснивача извештава о раду.	<i>Усвојити</i>				<i>За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси</i>	
13.1.2	Успоставити обавезу навођења правног основа за формирање сваког појединачног радног тела.	Обавеза успостављена на нивоу општег акта или на други начин прописане обавезе да сваки појединачни акт о формирању радног тела садржи и правни основ за формирање који неће бити само и општа надлежност	<i>Увести праксу да се у одлуку о формирању радног тела унесе и позивање на секторске прописе или стратешке акте који уређују ту област, а не само на ЗЛС и Статут</i>		<i>Скупштина општине, Председник општине, Општинско веће, Начелник општинске управе</i>	<i>Од усвајања ЛАП</i>		

		предвиђена Законом о локалној самоуправи.						
13.1.3	Усвојити обавезујуће услове и критеријуме приликом именовања чланова радних тела.	Обавеза успостављена посебним општим актом, Статутом или Пословника о раду Скупштине ЈЛС; услови и критеријуми су гарант за то да чланови радних тела треба да буду именовани као стручњаци за поједине области којима се радна тела баве.						<i>Није препознато као проблем у пракси, јер се у сва радна тела именују лица која су стручна за дату област</i>
13.1.4	Регулисати питање накнада за рад у радним телима.	Питање права на накнаду уређено општим актом ЈЛС; појединачне одлуке о формирању радних тела садрже образложење потребе за постојањем или непостојањем накнаде, као и начина обрачуна, а услед различитог типа и обима посла који обављају радна тела.						<i>Питање је регулисано Одлуком о накнадама за рад одборника, чланова општинског већа и сталних радних тела, (Сл.лист општине Краљево бр.24/04, Сл.лист општине</i>

								Врњачка Бања 2/06, 9/06,1/09, 15/10, 4/13, 6/13, 7/15- Аутентично тумачење и 16/16, 42/18) као појединачним решењима о именовању
13.1. 5	Успоставити обавезу доношења одлуке о формирању сваког радног тела претходи анализа постојећег институциона лног оквира за конкретну област.	Одлука о формирању радног тела обавезно садржи и образложење према коме би се могло утврдити да ли се делокруг послова, односно циљеви и задаци радног тела преклапају са надлежностима већ постојећих органа ЈЛС.	<i>Увести праксу да сви акти о формирању радних тела буду образложени, тако да се из образложења види који су циљеви и задаци радног тела, и да је формирање радног тела неопходно, јер се обављање тих послова не преклапа са надлежностима органа Општине</i>		<i>Скупштина општине, Председник општине, Општинско веће, Начелник општинске управе</i>	<i>Од усвајања ЛАП</i>		<i>Код појединих одлука о формирању радних тела образложења не постоје или не садрже све тражене податке, па је потребно променити праксу</i>

Циљ 13.2. Повећана транспарентност у процесу формирања и рада радних тела на нивоу ЈЛС								
Индикатори циља				Базна вредност индикатора		Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Успостављен јавно доступан регистар са подацима о свим радним телима на нивоу ЈЛС				Постоје објављена решења о формирању свих радних тела са наведеним подацима.		Формирана интернет страница на којој су издвојени наведени подаци		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
13.2.1	Обезбедити потпуну доступност информација о свим радним телима на нивоу ЈЛС	Сачињен и на интернет презентацији ЈЛС објављен регистар који садржи следеће информације: број, назив и састав свих радних тела; правни основ за њихово формирање, мандат који је поверен радним телима, циљеве, активности, рокове, висину накнаде коју чланови радних тела добијају и друге податке.	Објавити на сајту регистар скупштинских и других радних тела, који садржи број, назив и састав свих радних тела, као и линк ка одлукама о формирању радног тела из Службеног листа, који садржи друге тражене податке.	Усвојена	Организациона јединица општинске управе за информисање и организациона јединица за органе општине	31.12.2019.	За спровођење ове активности	Тренутно постоји списак сталних радних тела скупштине општине на веб-презентацији и информатору о раду, као и регистар радних тела у Одсеку за општинску управу који се доставља надлежном министарству, који садржи само информације о радним телима чији чланови примају надокнаду

--	--	--	--	--	--	--	--	--

Област 14: Јавне набавке

Опис области: Јавне набавке се, према својој природи, перманентно налазе у фокусу различитих антикорупцијских јавних политика, не само у Србији. Усвајањем новог Закона о јавним набавкама из 2012. године, са неколико каснијих измена и допуна (“Службени гласник РС”, бр. 124/12, 14/15 и 68/15), Стратегије развоја јавних набавки у Републици Србији за период од 2014. до 2018. године и Акционог плана за њено спровођење, учињено је доста помака у правцу спречавања корупције у овој области. Ипак, досадашња примена Закона већ је захтевала одређене измене и допуне, а показала је и да је на институционалном нивоу могуће и потребно додатно унапредити примену позитивних прописа у области јавних набавки. Агенција је то утврдила, између осталог, посетама институцијама у току контроле планова интегритета, у којима јавне набавке чине једну од заједничких области за цео јавни сектор.

Сузбијање корупције и неправилности у поступцима јавних набавки често се налази у колизији са мање или више оправданим захтевима за ефикасношћу поступака, односно са повећањем брзине којом се за потребе јавног сектора и његовог адекватног функционисања набављају добра и услуге. Осим тога, захтев за обезбеђивањем потребне конкурентности на тржишту такође је у појединим аспектима у колизији са антикорупцијским политикама и мерама, иако на први поглед то треба да буду међусобно компатибилни захтеви, већа конкуренција подразумева већу међусобну контролу између понуђача, а тиме и смањење потенцијалних коруптивних утицаја на наручиоце. То, међутим, често није случај, јер се у областима у којима постоји оштрија конкуренција, а слаба отпорност система на коруптивне утицаје, експоненцијално повећавају и интензитет и форме утицаја понуђача на наручиоце да баш они добију уговор за одређену јавну набавку. Измене и допуне ЗЈН из 2015. године су повећале ефикасност и конкурентност, али су истовремено отвориле нови и додатни простор за коруптивне утицаје. Однос између различитих захтева и очекивања од поступака јавних набавки, који су некада међусобно ограничавајући, не може једном и унапред бити дат као коначан, већ представља стално тражење оптималне мере у којој ће ти захтеви бити адекватно и оправдано заступљени, а све то у најбољем јавном интересу. Управо у томе лежи важност интерног регулисања ових поступака у свакој појединачној институцији, па и на нивоу ЈЛС. Док Закон даје оквир који је општи и заједнички за цео јавни сектор, сваки појединачни руководилац који сматра да треба да ојача антикорупцијски аспект поступака јавних набавки, може различитим механизмима *доброг управљања* то и да учини. Када је реч о органима ЈЛС, ови механизми могу бити уграђени управо у локални антикорупцијски план.

Измене и допуне Закона о јавним набавкама из 2015. године садрже решења која очигледно повећавају ефикасност поступака, али која могу бити проблематична са становишта ризика на настанак корупције. Реч је о следећим аспектима који ће бити обрађени у Моделу ЛАП-а: спровођењу мешовитих јавних набавки и јавних набавки мале вредности, питању покретања поступка јавних набавки из разлога хитности, доказивању испуњености услова за учешће у јавној набавци, и транспарентности поступка јавних набавки. Осим тога, свака ЈЛС је позвана да у овој области дода и друге циљеве и мере до којих је дошла на основу своје праксе и проблема у спровођењу јавних набавки.

Циљ 14.1: Смањење и контрола дискреционих овлашћења приликом доношења одлука о типу јавних набавки које ће бити расписан

Индикатори циља				Базна вредност индикатора		Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Усвојене измене и допуне интерних аката у области јавних набавки у правцу детаљнијег регулисања спровођења мешовитих јавних набавки, јавних набавки мале вредности и јавних набавки расписаних из разлога хитности				Постоји интерни акт Наручиоца који не уређује поједина питања		Након доношења новог Законом о јавним набавкама, извршити анализу потребе за допуном интерног акта и по потреби га изменити		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
14.1.1	Успоставити обавезу додатног образложења околности, потребе и оправданости за спровођење мешовитих јавних набавки.	Обавезу је потребно успоставити кроз измене и допуне интерног правног оквира у области јавних набавки којим би се прописало да се за случајеве расписивања мешовитих јавних набавки израђују посебна образложења околности, потреба и оправданости.	<i>Израдити анализу потребе за уређење мешовитих јавних набавки унутар Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке након доношења новог Закона о јавним набавкама.</i>	<i>Израђена анализа потребе за уређење мешовитих јавних набавки унутар Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке након доношења новог Закона о јавним набавкама.</i>	<i>Одсек за ЛЕР и инвестиције</i>	<i>Три месеца након ступања Закона о јавним набавкама на снагу (односно други рок одређен у ЗЈН)</i>	<i>За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси</i>	<i>У процесу</i>
14.1.2	Успоставити обавезу да се	Обавезу је потребно успоставити кроз	<i>Прецизирати Правилник о</i>	<i>Прецизиран Правилник о</i>	<i>Одсек за ЛЕР и инвестиције</i>	<i>Три месеца након</i>	<i>За спровођење ове активности</i>	<i>Тренутно се у пракси увек</i>

	у случају јавних набавки мале вредности (вредности мање од 500.000 динара) позив за достављање понуде упућује најмање једном понуђачу који врши делатност која је предмет јавне набавке, а да уколико то није могуће, обавезно постоји образложење такве одлуке.	измене и допуне интерног правног оквира у области јавних набавки којим би се прописало да се случају јавних набавки мале вредности позив за достављање понуде упућује најмање једном понуђачу који врши делатност која је предмет јавне набавке, а да уколико то није могуће, обавезно постоји образложење такве одлуке. На тај начин се из процеса елиминира „лично уверење“ овлашћеног лица да они којима се упућује позив за достављање понуде могу да спроведу јавну набавку, без обзира на делатност којом се баве.	<i>ближем уређивању поступка јавне набавке, тако да се одреди да се позив упућује понуђачима који врше делатност која је предмет јавне набавке као и објављивање позива на сајту Општине</i>	<i>ближем уређивању поступка јавне набавке, тако да је одређено да се позив упућује понуђачима који врше делатност која је предмет јавне набавке. Објављени су позиви на сајту Општине</i>		<i>ступања Закона о јавним набавкама на снагу</i>	<i>нису потребни додатни ресурси</i>	<i>доставља на три адресе (фирме са којима је вршена сарадња раније, претрага на интернету, базе података)</i>
14.1.3	Упоставити обавезу дефинисања разлога хитности.	Обавезу је потребно успоставити кроз измене и допуне интерног правног оквира у области јавних набавки којим	<i>Израдити анализу потребе за успостављање обавезе дефинисања</i>	<i>Израђена анализа потребе за успостављање обавеза дефинисања</i>	<i>Одсек за ЛЕР и инвестиције</i>	<i>Три месеца након ступања Закона о јавним набавкама</i>	<i>За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси</i>	<i>Анализирати разлоге због којих настала потреба за хитним набавкама и</i>

		би се у случајевима у којима је то могуће, одредио појам хитности (на пример, у односу на случајеве оних јавних набавки које су до сада у ЈЛС најчешће расписиване као хитне).	<i>разлога хитности унутар Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке након доношења новог Закона о јавним набавкама.</i>	<i>разлога хитности унутар Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке након доношења новог Закона о ј.набавкама</i>		<i>на снагу</i>		<i>размотрити да ли их је било могуће предвидети</i>
14.1.4	Успоставити обавезу дефинисања „других одговарајућих начина доказивања који може обухватити и техничку документацију у произвођача“.	Обавезу је потребно успоставити кроз измене и допуне интерног правног оквира у области јавних набавки којим би се дефинисало у којим случајевима, за које јавне набавке и на који начин се одређује шта је то други одговарајући начин доказивања у случајевима у којима се као услов за учешће у јавној набавци од понуђача захтева да добра, услуге и радови имају и друштвене и друге карактеристике (на пример, еколошке	<i>Израдити анализу потребе за дефинисање „других одговарајућих начина доказивања који може обухватити и техничку документацију произвођача“ унутар Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке након доношења новог Закона о јавним набавкама.</i>	<i>Израдити анализу потребе у контексту одредаба новог закона</i>	<i>Одсек за ЛЕР и инвестиције</i>	<i>Три месеца након ступања Закона о јавним набавкама на снагу</i>	<i>За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси</i>	

		или безбедносне карактеристике, енергетску ефикасност и слично).						
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Циљ 14.2. Повећање поступка транспарентности и контроле јавних набавки								
Индикатори циља				Базна вредност индикатора		Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Сва документа која настају у поступцима јавних набавки се јавно објављују (осим уколико не подлежу ограничењима за јавно објављивање која су дефинисана другим законима). Број представника јавности - грађанских посматрача - који учествују у припреми, спровођењу или контроли поступака јавних набавки.				Објављују се сви документи за које постоји законска обавеза. Не постоји пракса грађанског посматрања јавних набавки.		Уређено објављивање других докумената у вези са јавним набавкама (где не постоји законска обавеза). Дата могућност грађанским посматрачима да прате све јавне набавке преко одређене вредности, у складу са измењеним интерним актом.		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
14.2.1	Успоставити обавезу да се сва документа која настају у поступцима јавних набавки јавно објављују.	Обавезу је потребно успоставити кроз измене и допуне интерног правног оквира у области јавних набавки или усвајањем посебног упутства којим би се сва документа која настају у поступцима јавних набавки јавно објавила, а не само	<i>Изменити Правилник о ближем уређивању поступка јавне набавке тако да се предвиди објављивање свих докумената која настају у поступцима јавних набавки, а</i>	<i>Измењен Правилник о ближем уређивању поступка јавне набавке тако да се предвиди објављивање свих докумената која настају у</i>	<i>Одсек за ЛЕР и инвестиције</i>	<i>Три месеца након ступања новог Закона о јавним набавкама на снагу</i>	<i>За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси</i>	<i>Тренутно је по Правилнику о систематизацији и за праћење извршења јавних набавки надлежно више одсека. При одабиру докумената који ће бити објављени</i>

		она која су законом изричито прописана као јавна (на пример, записници о оцени понуда, извештаји о стручној оцени, извештаји о праћењу и реализацији јавних набавки итд.).	не само оних која су законом изричито прописана као јавна (на пример, записници о оцени понуда, извештаји о стручној оцени, извештаји о праћењу и реализацији јавних набавки, захтев за заштиту права итд.).	поступцима јавних набавки а не само оних за која је законом изричито прописана таква обавеза (на пример, записници о оцени понуда, извештаји о стручној оцени, извештаји о праћењу и реализацији јавних набавки, захтев за заштиту права итд.).				водити рачуна да не долази до дуплирања идентичних података.
14.2.2	Дефинисати врсте јавних набавки које спроводи ЈЛС а у којима је обавезно укључивање представника јавности - грађанског	Интерним актом у области јавних набавки прописане врсте ЈН у којима је обавезно укључивање представника јавности - грађанског посматрача. Дефинисање учешћа представника	<i>Размотрити измене Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке тако да се дефинишу врсте јавних набавки које</i>	<i>Размотрена потрена измена Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке тако да су дефинисане</i>	<i>Одсек за ЛЕР и инвестиције</i>	<i>Три месеца након ступања новог Закона о јавним набавкама на снагу</i>	<i>За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси</i>	

	посматрача	јавности - грађанског посматрача треба да буде спроведено за фазе припреме, спровођења (рада комисије за ЈН) или контроле над додељеном јавном набавком.	спроводи Општина у којима је обавезно укључивање представника јавности - грађанског посматрача	врсте јавних набавки које спроводи Општина а у којима је обавезно укључивање представника јавности - грађанског посматрача				
--	------------	--	--	--	--	--	--	--

Област 15: Јачање интерних механизма финансијске контроле

Опис области: Управљање јавним ресурсима треба да буде одговорност сваког појединачног органа јавне власти који тим ресурсима располаже. Да би они могли да испуне ту важну функцију, неопходно је успостављање и јачање интерних механизма за управљање јавним ресурсима, као и јачање интерне контроле над трошењем средстава. Досадашња пракса у овој области показује значајне недостатке, а неки од њих су: постојећи систем формирања буџета органа јавне власти није довољно транспарентан и није адекватан са становишта објективног праћења и ефикасне контроле; не постоји јединствени правни оквир за успостављање ових механизма; круг субјеката, односно органа јавне власти који су у обавези да уведу ове механизме је ограничен само на неке државне органе; критеријуми за успостављање су дати само на нивоу броја запослених, а не и буџета којим располажу; интерни ревизори нису независни у свом раду, јер су подређени руководиоцима органа у којима раде; не постоје капацитети, нити обучени кадрови у органима јавне власти који су способни да спроведу ефикасно финансијско управљање и контролу и тако даље. Сви ови недостаци нарочито се односе на ЈЛС, које су додатно оптерећене недостатком потребних кадрова и ресурса за адекватно спровођење процеса буџетске контроле, интерне ревизије и финансијског управљања и контроле. Упркос бројним ограничењима са којима се суочава већина ЈЛС у Србији, локалним планом за борбу против корупције **неопходно је предвидети макар припрему успостављања адекватног система интерне ревизије и финансијског управљања и контроле**, као и **јачање капацитета буџетске инспекције тамо где она нема довољно капацитета за рад**. Период важења локалног антикорупцијског плана ће бити такав да је у периоду његовог важења неопходно извршити анализу постојећих ресурса и капацитета и предвидети унутрашње прераспоређивање кадрова, њихову едукацију или запошљавање нових лица која би се бавила овим, за сузбијање корупције веома важним областима.

Циљ 15.1. Успостављен ефикасан систем интерне ревизије на нивоу ЈЛС								
Индикатори циља				Базна вредност индикатора		Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Усвајање јавних политика на нивоу ЈЛС које омогућавају успостављање система интерне ревизије				Усвојене поједине јавне политике, Сагледати потребе за усвајање додатних јавних политика		Усвојене јавне политике		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
15.1.1	Израдити анализу потреба, ресурса и капацитета ЈЛС за успостављање система интерне ревизије, у складу са <i>Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима</i>	Спроведена анализа потреба, ресурса и капацитета ЈЛС за успостављање једног од три могућа модалитета система интерне ревизије, у складу са чланом 3. <i>Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору („Службени гласник РС“ бр. 99/11 и 106/13)</i>						<i>У Општини је успостављен систем кроз модалитет интерног ревизора, као извршиоца, који не припада ни једној организационој јединици. Активност је реализована још 2010.</i>

	<p>за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору („Службени гласник РС” бр. 99/11 и 106/13)</p>							
15.1.2	<p>Успоставити нормативне, организацион е, кадровске, материјалне и техничке претпоставке за успостављање система интерне ревизије, у складу са резултатима анализе потреба, ресурса и капацитета ЈЛС.</p>	<p>Усвојен правни акт којим се успоставља систем интерне ревизије; Усвојене измене/допуне систематизације којима се уводе радна места за интерну ревизију; Запослена и/или одређена лица од постојећих запослених за интерну ревизију; Обезбеђени услови за обуку и сертификавање лица за интерну ревизију у случајевима у којима они не постоје (полагање ревизорског испита,</p>						<p>У Општини су донета следећа документа:</p> <p><i>Повеља о интерној ревизији</i> <i>Стратешки план</i> <i>Оперативни план</i> <i>Етички кодекс</i> <i>Правилник о систематизациј и који предвиђа једно радно место</i> <i>Радно место је попуњено</i> <i>Сертификавање је извршено 2014.</i> <i>Запослени</i></p>

		учешће на неопходним обукама коју организује Централна јединица за хармонизацију Министарства финансија и слично). Обезбеђене материјалне и техничке претпоставке за функционисање интерне ревизије (обезбеђен буџет, просторије, опрема итд.).						<i>похађа обуке које организује ЦЈХ Запослени има обезбеђене услове за рад</i>
15.1.3	Обезбедити ефикасно функционисање система интерне ревизије.	Усвојен стратешки трогодишњи план интерне ревизије, годишњи план рада интерне ревизије и планови појединачних ревизија; Усвојен систем израде и подношења ревизорских извештаја; Успостављен систем праћења препорука из ревизорског извештаја.	Донети Правилник о интерној ревизији, како би се уредио додатно систем израде и подношења ревизорских извештаја, као и систем праћења препорука из ревизорског извештаја.	Донет Правилник о интерној ревизији, како би се уредио додатно систем израде и подношења ревизорских извештаја, као и систем праћења препорука из ревизорског извештаја.	<i>Интерни ревизор</i> <i>Општинско веће</i>	<i>1.3.2020.</i> <i>1.4.2020.</i>		<i>Планови ревизија постоје.</i> <i>Питање израде и подношења ревизорских извештаја и праћење препорука из ревизорског извештаја је уређено Правилник о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и</i>

								методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору (Сл.гласник РС, бр.99/11 и 106/13)
--	--	--	--	--	--	--	--	---

Циљ 15.2. Успостављен ефикасан систем финансијског управљања и контроле								
Индикатори циља				Базна вредност индикатора		Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Усвојене јавне политике на нивоу ЈЛС које омогућавају успостављање система финансијског управљања и контроле.				Није усвојена ниједна јавна политика, сагледати потребу		Усвојене јавне политике		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
15.2. 1	Израдити анализу потреба, ресурса и капацитета ЈЛС за успостављање система финансијског управљања и контроле, у складу са <i>Правилником о заједничким критеријумима и</i>	Спроведена анализа потреба, ресурса и капацитета ЈЛС за успостављање система финансијског управљања и контроле, у складу са <i>Правилником о заједничким критеријумима и</i>						<i>Анализа је спроведена и систем је успостављен.</i> <i>Пописане су процедуре, утврђени ризици и испуњене све</i>

	<p>контроле, у складу са <i>Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору ("Службени гласник РС", бр. 99/11 од 27.12.2011. године)</i></p>	<p><i>стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору ("Службени гласник РС", бр. 99/11 од 27.12.2011. године)</i></p>						<p><i>друге обавезе.</i></p>
15.2.2	<p>Успоставити нормативне, организационе, кадровске, материјалне и техничке претпоставке за успостављање система</p>	<p>Усвојен правни акт којим се успоставља систем финансијског управљања и контроле; Усвојене измене/допуне систематизације којима се уводе радна места надлежна за</p>						<p><i>Усвојена је Одлука о успостављању система</i></p> <p><i>Постоји решење о именовану руководиоца за ФУК.</i></p>

	финансијског управљања и контроле, у складу са резултатима анализе потреба, ресурса и капацитета ЈЛС.	финансијско управљање и контролу; Запослена и/или одређена лица задужена за финансијско управљање и контролу; Обезбеђене претпоставке за обуку лица надлежних за финансијско управљање и контролу у случајевима у којима они не постоје (учешће на неопходним обукама и слично). Обезбеђене материјалне и техничке претпоставке за функционисање система финансијског управљања и контроле (буџет, просторије, опрема итд.).						<p><i>Не постоје систематизована радна места.</i></p> <p><i>Није предвиђено ново запошљавање.</i></p> <p><i>Обуке задужених лица се врше најмање једном годишње.</i></p> <p><i>Основни услови за рад постоје.</i></p>
15.2.3	Обезбедити ефикасно функционисање система	Усвојен план и програм система финансијског управљања и						<p><i>Постоји извештај о финансијском управљању и</i></p>

	<p>финансијског управљања и контроле.</p>	<p>контроле; Усвојен систем израде и подношења извештаја о финансијском управљању и контроли; Успостављен систем праћења препорука из извештаја о финансијском управљању и контроли.</p>						<p><i>контроли који сачињава руководилац за ФУК, упућује га начелнику Управе и Општинском већу. Два пута годишње руководилац за ФУК извештава начелника Општинске управе о ризицима у ФУК (ажурирање регистра ризика). Начелник Управе у случају потребе доноси АП за отклањање ризика. Испуњавање препорука прати руководилац за ФУК и о томе извештава начелника Управе у следећем</i></p>
--	---	--	--	--	--	--	--	--

								<p>полугодишњем извештају. Ове процедуре су уређене Правилником о</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Циљ 15.3. Ојачан систем контроле буџетских средстава корисника буџета ЈЛС								
Индикатори циља				Базна вредност индикатора		Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Повећан број буџетских инспектора; Повећан број контрола које спроводе буџетски инспектори на одређеном временском нивоу (<i>прецизирати на ком нивоу</i>)				1 буџетски инспектор		Број инспектора прилагођен потребама општине Врњачка Бања у складу са спроведеном анализом, успостављен систем израде програма и плана спровођења контроле буџетске инспекције		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
15.3.1	Израдити анализу потреба, ресурса и капацитета ЈЛС за јачање службе за буџетску инспекцију коју оснива ЈЛС у складу са Законом о буџетском	Спроведена анализа потреба, ресурса и капацитета ЈЛС за јачање службе за буџетску инспекцију коју оснива ЈЛС у складу са Законом о буџетском систему.	<i>Спровести анализу потреба, ресурса и капацитета за успостављање службе за буџетску инспекцију коју оснива општина у складу са Законом о буџетском систему</i>	<i>спроведена анализа потреба, ресурса и капацитета за јачање службе за буџетску инспекцију коју оснива општина у складу са Законом о</i>	<i>Одсек за општу управу и заједничке послове</i> <i>и</i> <i>Начелник општинске управе</i>	<i>31. децембар 2019.</i>	<i>За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси</i>	<i>Прикупити информације о броју буџетских инспектора и спроведених контрола у општинама и градовима сличне величине</i>

	систему (“Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр., 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15 и 99/16).			буџетском систему				
15.3.2	Обезбедити ефикасно функционисање службе за буџетску инспекцију коју оснива ЈЛС у складу са Законом о буџетском систему и у складу са резултатима анализе потреба, ресурса и капацитета ЈЛС.	Усвојене измене и/или допуне систематизације радних места које обезбеђују повећање броја буџетских инспектора, у складу са анализом потреба; Запослени нови буџетски инспектори или извршена прерасподела постојећих запослених службеника на послове буџетске инспекције, у складу са анализом потреба; Успостављен систем израде програма и плана спровођења контроле буџетске	<i>На основу анализе из 15.3.1. у случају утврђене потребе, усвојити измене и допуне Правилника о систематизацији радних места, које обезбеђују увођење радног места буџетског инспектора. Успоставити систем израде програма и плана спровођења контроле буџетске инспекције</i>	<i>На основу анализе из 15.3.1. у случају утврђене потребе, усвојене измене и допуне Правилника о систематизацији радних места, које обезбеђују увођење радног места буџетских инспектора. Успостављен систем израде програма и</i>	<i>Одсек за опиту управу и заједничке послове и Начелник општинске управе</i>	<i>31. децембар 2019.</i>	<i>За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси</i>	

	инспекције; Обезбеђено спровођење мера из решења буџетске инспекције, у складу са Законом о буџетском систему (на пример, доследна обустава исплате средстава индиректним буџетским корисницима у случајевима утврђених неправилности и непоступања по мерама из решења, издавање налога враћање средстава и слично).		плана спровођења контроле буџетске инспекције				
--	--	--	---	--	--	--	--

Област 16: Јачање механизма грађанског надзора и контроле у процесу планирања и реализације буџета ЈЛС

Опис области: Буџет ЈЛС је правни документ који утврђује план прихода и расхода за једну календарску годину. Међутим, буџет је знатно више од тога - он представља једну од најважнијих локалних јавних политика и основни инструмент за реализацију пројеката од значаја за јавни интерес локалне заједнице. Без добро планираног, довољно транспарентног и оптимално контролисаног буџета ЈЛС, ризик од неадекватног трошења често врло ограничене количине новца којом располаже ЈЛС изузетно је велики. Осим ризика од неадекватног трошења буџета (односно трошења које не одговара стварним потребама локалне заједнице), у околностима лошег планирања, недовољне транспарентности и непостојања екстерног надзора над трошењем буџета, појављују се и опстају и ризици од корупције у њеним различитим појавним облицима, којима је заједнички именован злоупотреба јавног новца за различите приватне интересе, било да су они лични, групни, интереси политичких странака или неки други. Упркос сталним настојањима да се процес управљања локалним буџетом

учини отворенијим за јавност, односно отпорним на ризике од корупције, на постојање дискреционих одлука или на непланско и неадекватно трошење (на пример, кроз увођење обавезујуће јавне расправе о локалном буџету), тај процес је неопходно константно оснаживати и држати под лупом заинтересоване јавности. Једном достигнут ниво напретка у овој области не значи и његово самоодржавање, услед „природне тенденције“ свих органа јавне власти за држањем информација о буџету што је могуће даље од очију јавности. Осим тога, савремени системи информисања, појава и ширење употребе интернета и друштвених мрежа знатно повећава потребу, али и могућности за јачање транспарентности било које јавне политике, па и оне која се тиче управљања јавним финансијама.

Осим јавних расправа, као једне од најприхваћенијих форми укључивања јавности у процес израде локалног буџета, ЈЛС кроз своје локалне антикорупцијске планове могу и на друге начине да обезбеде ширу партиципацију, већу транспарентност и јачу контролу јавности у овој области. У том правцу, потребно је прописати мере и спровести активности у правцу бољег и интензивнијег информисања јавности о буџетском циклусу, потом успоставити чвршћу везу између потреба и интереса становника локалне заједнице и пројеката који се финансирају из локалног буџета, као и успоставити обавезу органа ЈЛС да интензивније и свеобухватније извештавају о реализацији, односно трошењу јавног буџета. Посебну пажњу потребно је посветити обавештавању грађана о стању локалног буџета и то на начин, у форми и језиком који ће бити разумљив најширем могућем кругу становника локалне заједнице, што се може постићи успостављањем обавезе редовне израде Грађанског водича кроз локални буџет.

Циљ 16.1. Успостављен ефикасан систем информисања и укључивања јавности у процес планирања и надзора над трошењем локалног буџета

Индикатори циља				Базна вредност индикатора		Циљана (пројектована) вредност индикатора		
Усвојене интерне процедуре и формиран организациони оквир који омогућава повећање транспарентности, смањење дискреционих овлашћења и јачање грађанског надзора и контроле над локалним буџетом.				Постоји акт о организовању јавне расправе, обавеза јавне расправе при доношењу буџета		Измењен и допуњен Правилник Редовно се организују расправе. Редовно се изводе анализе. Усваја се и објављује Грађански водич кроз буџет		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
16.1.1	Успоставити обавезу	Усвојен интерни оквир ЈЛС којим се	Допуном Правилника о	Допуном Правилника о		31.11.2019.	За спровођење ове активности	

	информисања јавности о фазама и току буџетског циклуса.	дефинише следеће: План и програм информисања о буџетском циклусу; Средства (начине) информисања; Средства (начине) за праћење резултата и ефеката информисања.	<i>начину и поступку спровођења јавних расправа предвидети минимални садржај плана и програма информисања о буџетском циклусу, начине информисања грађана и праћење резултата и ефеката информисања.</i>	<i>начину и поступку спровођења јавних расправа предвиђен минимални садржај плана и програма информисања о буџетском циклусу, начине информисања грађана и праћење резултата и ефеката информисања</i>			<i>нису потребни додатни ресурси</i>	
16.1.2	Успоставити обавезу адекватног укључивања заинтересоване јавности у процес планирања и припреме буџета.	Усвојен интерни оквир ЈЛС којим се дефинише следеће: План и програм укључивања заинтересоване јавности у процес планирања и припреме буџета; Методе (начине) укључивања који треба да обухвате: - јавне расправе - истраживање о	<i>Усвојити допуне Правилника о јавним расправаматако да се уреди план и програм укључивања заинтересоване јавности, истраживање о приоритетима локалне заједнице,</i>	<i>Усвојене и допуне Правилника о јавним расправаматак о да се уреди план и програм укључивања заинтересоване јавности, истраживање о</i>		31.11.2019.	<i>За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси</i>	<i>Донет је Акциони план за укључивање грађана у одлучивање о трошењу средстава прикупљених по основу пореза на имовину 2018-2021.</i>

		<p>приоритетима локалне заједнице - друге форме изјашњавања грађана и прикупљања предлога о пројектима од значаја за локалну заједницу, у складу са постојећим и расположивим буџетским оквиром. Обавеза систематизовања, анализе и објављивање резултата укључивања заинтересоване јавности у процес планирања и припреме буџета.</p>	<p>прикупљање предлога о пројектима од значаја за локалну заједницу, у складу са постојећим и расположивим буџетским оквиром, систематизовање, анализу и објављивање резултата укључивања заинтересоване јавности.</p>	<p>приоритетима локалне заједнице, прикупљање предлога о пројектима од значаја за локалну заједницу, у складу са постојећим и расположивим буџетским оквиром, систематизовање, анализу и објављивање резултата укључивања заинтересоване јавности.</p>				
16.1.3	<p>Успоставити обавезу извештавања јавности о реализацији локалног буџета.</p>	<p>Усвојен интерни оквир ЈЛС којим се дефинише следеће: Форме извештавања јавности о реализацији буџета; Учесталост извештавања јавности о реализацији буџета.</p>	<p><i>Одлуком о буџету Општине прописати обавезу објављивања извештаја о извршењу буџета</i></p>	<p><i>Одлуком о буџету Општине прописати обавезу објављивања извештаја о извршењу буџета</i></p>	<p><i>Скупштина општине</i></p>	<p><i>Сваке године, након доношења Одлуке о буџету</i></p>	<p><i>За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси</i></p>	<p><i>Успостављена је пракса објављивања тромесечних, шестмесечних и деветомесечних извештаја о реализацији буџета, као и завршног рачуна</i></p>

16.1.4	Успоставити обавезу редовне израде Грађанског водича кроз буџет локалне самоуправе 24.	<p>Грађански водич кроз буџет садржи најмање следеће елементе, који су састављени на начин који је разумљив најширем кругу становника локалне заједнице:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опис процеса планирања, припреме, усвајања, реализације и контроле локалног буџета; 2. Листу буџетских корисника; 3. Приказ буџетских прихода; 4. Приказ буџетских расхода; 5. Приказ програма/пројеката који се финансирају 	<p><i>Одлуком о буџету сваке године предвидети обавезу доношења Грађанског буџета,</i> тако да садржи све минималне елементе</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опис процеса планирања, припреме, усвајања, реализације и контроле локалног буџета; 2. Листу буџетских корисника; 3. Приказ буџетских прихода; 4. Приказ буџетских расхода; 5. Приказ 	<p><i>Одлуком о буџету сваке године се предвиђа објављивање Грађанског буџета који би садржао:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опис процеса планирања, припреме, усвајања, реализације и контроле локалног буџета; 2. Листу буџетских корисника; 3. Приказ буџетских прихода; 4. Приказ буџетских расхода; 5. Приказ 	Скупштина општине	Сваке године, приликом доношења одлуке о буџету	За спровођење ове активности нису потребни додатни ресурси	Успостављена је пракса израде грађанског буџета
--------	--	--	---	---	-------------------	---	--	---

		из буџета 6. Промене у локалној буџетској политици у односу на претходну годину/године и планове за наредну/наредне године.	програма/пројеката који се финансирају из буџета 6. Промене у локалној буџетској политици у односу на претходну годину/године и планове за наредну/наредне године.	програма/пројеката који се финансирају из буџета 6. Промене у локалној буџетској политици у односу на претходну годину/године и планове за наредну/наредне године.				
--	--	--	---	---	--	--	--	--

Област 17: Обезбеђивање правних, институционалних, организационих и техничких претпоставки за координацију спровођења и праћење примене ЈАП-а

Опис области: Координација спровођења и праћење спровођења локалног антикорупцијског плана је од кључног значаја за његову примену. Због тога је неопходно да свака ЈЛС одреди лице/тело надлежно за координирање одговорних субјеката на нивоу ЈЛС и да формира тело које ће бити одговорно за праћење његове примене и које ће о томе обавештавати јавност и друге заинтересоване актере у локалној заједници. Треба нагласити да мере и активности из ЈАП-а спроводе органи ЈЛС, док тело надлежно за праћење примене ЈАП-а прати да ли се мере и активности спроводе на начин на који је то дефинисано у ЈАП-у. Због тога је веома важно да тело надлежно за праћење примене ЈАП-а буде независно од саме ЈЛС, односно од њених органа, руководиоца и службеника. У том смислу, ЈЛС треба да организује и обезбеди спровођење поступка избора чланова овог тела на начин који ће обезбедити каснију независност рада овог тела, као и да обезбеди неопходне услове за рад тог тела. Осим тога, то тело у сарадњи са другим органима ЈЛС треба да одреди и сопствени делокруг послова и активности

који се неће односити само на праћење примене ЛАП-а, већ ће се односити и на: покретање сопствених иницијатива, давање савета и мишљења у вези са применом ЛАП-а, реаговања на представке поднете због сумње у непоштовање или непримењивање ЛАП-а, препоручивање мера у случају нереализовања мера или кршења ЛАП-а, као и на предлагање грађанског посматрача за оне мере из ЛАП-а за које је тај институт предвиђен.

Циљ 17.1. Обезбеђене правне, институционалне, организационе и техничке претпоставке за праћење примене ЛАП-а								
Индикатори циља				Базна вредност индикатора		Циљана (пројектована) вредност индикатора		
<ul style="list-style-type: none"> Одређено лице/тело на нивоу ЈЛС које је задужено за координацију одговорних субјеката у спровођењу активности из ЛАП-а. Формирано тело за праћење примене ЛАП-а.²⁵ Реализоване мере из ЛАП-а, у складу са њима придруженим индикаторима и другим елементима из ЛАП-а. 				Не постоји лице задужено за координацију Не постоји тело задужено за праћење Није усвојен ЛАП		Одређено лице задужено за координацију Успостављено тело које прати примену ЛАП Мере из ЛАП реализоване у складу са индикаторима		
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	Активности	Индикатори активности	Одговорни субјект	Рок	Потребни ресурси	Напомене
17.1.1	Одредити лице/тело на нивоу ЈЛС које је задужено за координацију одговорних субјеката у спровођењу	Лице/тело задужено за координацију одговорних субјеката у спровођењу активности из ЛАП-а има обавезу да води рачуна о роковима за спровођење	Одлуком о усвајању ЛАП одредити лице задужено за координацију одговорних субјеката на спровођењу	Усвојена	Скупштина општине	30.6.2019.	За спровођење ове активности	Треба одредити начелника Општинске управе

²⁵ Предлог решења за процес избора чланова тела за праћење примене ЛАП-а, као и организације и рада самог тела, дат је према пракси и искуствима Локалног антикорупцијског форума у Нишу. Више информација и докумената доступно на <http://www.ni.rs/institucije/organizacije/laf/> и <http://www.lafnis.rs/dokumenta/>

	спровођењу активности из ЛАП-а.	активности, да о доспелим роковима и обавезама благовремено обавештава одговорне субјекте, као и да врши техничко, организационо и административно усклађивање рада службеника/организационих једница и органа ЈЛС у процесу спровођења активности из ЛАП-а.	<i>активности из ЛАП</i>					
17.1.2	Формирати Комисију за избор чланова тела за праћење примене ЛАП-а ²⁶ .	1. У Комисију је неопходно именовати представнике органа ЈЛС, локалних невладиних организација и удружења грађана, локалних медија и грађане, као и представнике других органа јавне власти (централних и покрајинских) који	<i>Донети решење о формирању комисије у коју ће се именовати представници органа Општине Врњачка Бања, НВО и удружења грађана, локалних медија и грађана, као и представника других органа јавне власти (централних)</i>	<i>Донето решење о формирању Комисије са планираном структуром чланова</i> Усвојен Пословник о раду комисије који који садржи процедуре избора и мере	<i>Председник општине</i>	<i>31.7.2019.</i>		

²⁶ Тело је у Моделу названо „тело за праћење примене ЛАП-а“ према својој основној улози, одосно према основној активности која му је предвиђена. Свакој ЈЛС се препоручује и оставља могућност да овом телу одреди другачији назив, а неки од предлога су: антикорупцијско локално тело, антикорупцијска локална комисија, локални антикорупцијски савет/форум/комисија и слично.

		<p>функционишу у локалној заједници, а који не представљају део система локалне самоуправе (на пример, представници правосудних и других органа).</p> <p>Препоручује се да представници органа ЈЛС и представници других органа јавне власти (централних) који функционишу у локалној заједници не чине већину у Комисији.</p> <p>2. Комисија усваја свој пословник о раду, дефинише услове, критеријуме и мерила за избор чланова тела за праћење примене ЛАП-а, објављује јавни позив за достављање пријава за чланове тела за праћење ЛАП-а, односно расписује и</p>	<p>који функционишу у локалној заједници, а који не представљају део система локалне самоуправе (на пример, представници правосудних и других органа). Усвојити пословник о раду, дефинише услове, критеријуме и мерила за избор чланова тела за праћење примене ЛАП-а, објављује јавни позив за достављање пријава за чланове тела за праћење ЛАП-а, односно расписује и спроводи јавни конкурс за избор чланова тела</p>	<p>за спречавање сукоба интереса дефинише услове, критеријуме и мерила за избор чланова тела за праћење примене ЛАП-а Комисија је објавила јавни позив за достављање пријава чланова тела за праћење ЛАП-а, одн.расписала и спровела јавни конкурс за избор чланова тела Комисија је примила и разматрала пристигле пријаве, оцењује</p>				
--	--	--	---	---	--	--	--	--

		<p>спроводи јавни конкурс за избор чланова тела</p> <p>У циљу обезбеђивања независности тела, неопходно је да се у условима дефинише да кандидати, односно чланови будућег тела, између осталог:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Не могу бити носиоци било које функције у политичкој странци; 2) Не могу бити бити јавни функционери у смислу одредаба чланова Закона о Агенцији за борбу против корупције; 3) Нису радно ангажовани у органима ЈЛС 		<p>формалну испуњеност услова, спроводи процедуру усменог и/или писменог тестирања кандидата у циљу формирања ранг листе на основу усвојених критеријума²⁸, јавно обављује листу пристиглих пријава и записнике о свом раду.</p>				
--	--	--	--	---	--	--	--	--

²⁸ Неки од минималних критеријума на основу којих ће бити формирана ранг листа, а које Комисија мора унапред усвојити, треба да се односе на следеће: 1) знање из области домаћих и међународних антикорупцијских докумената и прописа; 2) информисаност о стању, односно о пракси и случајевима у области борбе против корупције; 3) лична мотивисаност за чланство у телу за праћење примене ЈАП-а; 4) предлози за унапређење превенције и сузбијања корупције, нарочито на локалном нивоу; 5) виђење места, улоге и активности тела за праћење примене ЈАП-а; 6) искуство у борби против корупције; 7) лични и професионални интегритет.

		<p>по било ком основу (на одређено или неодређено време, ангажовани у форми рада ван радног односа и др.);</p> <p>4) Имају место пребивалишта на територији ЈЛС;</p> <p>5) Нису осуђивани или се против њих не води судски поступак за дела која се односе на корупцију.</p> <p>3. Комисија прима и разматра пристигле пријаве, оцењује формалну испуњеност услова, спроводи процедуру усменог и/или писменог тестирања кандидата у циљу формирања ранг листе на основу</p>						
--	--	---	--	--	--	--	--	--

		<p>усвојених критеријума²⁷, јавно обављује листу пристиглих пријава и записнике о свом раду.</p> <p>4. Чланови Комисије дају писане изјаве о непостојању приватног интереса у вези са учесницима конкурса или се изузимају из рада Комисије уколико такав интерес постоји.</p> <p>5. Комисија доставља Скупштини ЈЛС ранг листу кандидата са избор чланова тела, са образложењем.</p>						
17.1.3	Именовати чланове тела за праћење примене ЛАП-а,	Скупштина ЈЛС, у складу са резултатима конкурса који спроводи Комисија, односно у	<i>Усвојити одлуку о формирању тела за праћење примене ЛАП-а</i>		<i>Скупштина општине</i>	<i>30. септембар 2019.</i>		<i>Предвидети да један од чланова тела за праћење примене ЛАП буде члан</i>

²⁷ Неки од минималних критеријума на основу којих ће бити формирана ранг листа, а које Комисија мора унапред усвојити, треба да се односе на следеће: 1) знање из области домаћих и међународних антикорупцијских докумената и прописа; 2) информисаност о стању, односно о пракси и случајевима у области борбе против корупције; 3) лична мотивисаност за чланство у телу за праћење примене ЛАП-а; 4) предлози за унапређење превенције и сузбијања корупције, нарочито на локалном нивоу; 5) виђење места, улоге и активности тела за праћење примене ЛАП-а; 6) искуство у борби против корупције; 7) лични и професионални интегритет.

	односно усвојити акт о формирању тела за праћење примене ЛАП-а.	складу са ранг листом кандидата, доноси одлуку о избору чланова тела за праћење примене ЛАП-а, односно усваја акт о формирању тела за праћење примене ЛАП-а; Предвидети да је за именовање и разрешење тела за праћење примене ЛАП-а потребна већина од укупног броја одборника.						<i>скупштинског Одбора за борбу против корупције</i>
17.1.4	Обезбедити неопходне техничке, кадровске и материјалне услове за рад тела за праћење примене ЛАП-а.	Надлежни орган и службе ЈЛС обезбеђују просторије, опрему, буџет и административно-техничку подршку (најмање техничког секретара) за рад тела надлежног за праћење примене ЛАП-а.	<i>Обезбедити просторије, опрему, буџет и административну подршку за рад тела надлежног за праћење примене ЛАП-а, укључујући и електронску адресу за пријем поште, као и могућност за пријем поште преко Општинског</i>		<i>Начелник Општинске управе</i>		<i>За спровођење ове мере је потребно обезбедити финансијска средства у Одлуци о буџету Општине Врњачка Бања</i>	<i>Одлуком одредити висину надокнаде за чланове тела</i>

			већа					
17.1. 5	Усвојити акте о раду тела за праћење примене ЛАП-а.	Тело за праћење примене ЛАП-а, у сарадњи са надлежним органима и службама ЈЛС, усваја пословник о свом раду, као и друга акта од значаја за рад тела. Актима о раду тела потребно је предвидети активности тела које могу бити како од значаја за његов рад, тако и за отклањање ризика од корупције, за јачање свести локалне заједнице о значају, начинима препознавања и сузбијања корупције, као и за јачање надзорне улоге овог тела (на пример, организовање семинара, обука, едукација, објављивање извештаја и других информација о стању у области борбе	<i>Усвојити</i> пословник о раду, као и друга акта од значаја за рад тела, који садржи потребне елементе, као и уређен однос са скупштинским Одбором за спречавање корупције.		<i>Тело за праћење примене ЛАП</i>	30.11.2019.		

		<p>против корупције на локалном нивоу, спровођење или учешће у активностима и пројектима који се односе на борбу против корупције на локалном нивоу, организовање координационих састанака са представницима других органа који функционишу у локалној зајединици, покретање сопствених иницијатива, давање савета и мишљења у вези са применом ЛАП-а, реаговања на представке поднете због сумње у непоштовање или непримењивање ЛАП-а, препоручивање мера у случају нереализовања мера или кршења ЛАП-а, као и на предлагање грађанског посматрача за оне</p>						
--	--	---	--	--	--	--	--	--

		мере из ЛАП-за које је тај институт предвиђен ²⁹).						
17.1.6	Усвојити акт о начину праћења примене ЛАП-а.	Тело за праћење примене ЛАП-а, у сарадњи са надлежним органима и службама ЈЛС, усваја акт којим се прописује начин праћења ЛАП-а, а који садржи најмање следеће елементе: <ul style="list-style-type: none"> ➤ начин и рокове за извештавање одговорних субјеката о мерама и активностима које су прописане у ЛАП-у; ➤ начин за прикупљање других (алтернативних) информација о стању и статусу мера и 	<i>Усвојити акт којим се прописује начин примене ЛАП</i>		<i>Тело за праћење примене ЛАП</i>	31.12.2019.		

²⁹ За могуће области деловања и активности тела које се бави праћењем примене ЛАП-а видети активности из Локалног плана за борбу против корупције Града Ниша, Службени гласник Града Ниша, бр. 55/11.

		<p>активности прописаних у ЛАП-у;</p> <ul style="list-style-type: none">➤ рокове за израду и објављивање извештаја о праћењу примене ЛАП-а; извештај се подноси Скупштини ЈЛС и презентује јавности најмање једном годишње;➤ мере за поступање и позивање на одговорност надлежних служби и органа ЈЛС, као и других органа јавне власти и локалних актера у случају непоступања по мерама и активностима						
--	--	--	--	--	--	--	--	--

		<p>прописаних у ЛАП-у. ➤ предлоге за евентуалну ревизију ЛАП- а у складу са променама до којих дође у промени правног оквира, променом околности у ЈЛС и локалној заједници или у складу са проблемима и изазовима у примени ЛАП-а.</p>						
--	--	---	--	--	--	--	--	--

